

บทสักสุนทรส่นงานศีกษา

✿ ศุนย์การศีกษาพิเศษ ประจำจ้งหวัดกาฬสินธุ์ ✿

พุทธศักราช ๒๕๖๕

(ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๖๔)

ศุนย์การศีกษาพิเศษ ประจำจ้งหวัดกาฬสินธุ์
สังกัดอ้านักบริหารงานการศีกษาพิเศษ
อ้านักงานคณะกรรมการการศีกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงอึงการ

คำนำ

สภาพการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สังคม และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ประกอบกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ รวมทั้งกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๗๙) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๔) แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๗๙) เป้าหมายยุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษา ในทศวรรษที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๕๒-๒๕๖๑) แผนพัฒนาเด็กปฐมวัย (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐) โดยกำหนด ยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัยภายใต้แผนที่ครอบคลุมตั้งแต่มารดาตั้งครรภ์ จนถึงเด็กมีอายุ ๖ ปีบริบูรณ์หรือก่อนเข้าเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ เพื่อให้เด็กปฐมวัยทุกคน ได้รับการพัฒนาอย่างรอบด้านเต็มตามศักยภาพ เรียนรู้อย่างรอบด้าน ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคมและสติปัญญาให้สมกับวัย อย่างมีคุณภาพ และเท่าเทียม ตามศักยภาพตามวัย และต่อเนื่อง บนพื้นฐานของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ดี สอดคล้องกับหลักการพัฒนาคุณภาพ และความต้องการจำเป็นพิเศษของแต่ละบุคคล

ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ได้มีการพัฒนาการให้บริการช่วยเหลือ ระยะแรกเริ่มสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษอย่างจริงจังและต่อเนื่อง โดยได้แต่งตั้ง คณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา วิเคราะห์สภาพบริบทของจังหวัดกาฬสินธุ์ และสภาพความต้องการจำเป็นพิเศษสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ เพื่อปรับปรุง ให้เป็นหลักสูตรสถานศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ พุทธศักราช ๒๕๖๕ (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๖๘)

ดังนั้น หลักสูตรสถานศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ พุทธศักราช ๒๕๖๕ (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๖๘) จึงเป็นหลักสูตรเพื่อให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม และเตรียมความพร้อมของเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ รวมทั้งสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา พัฒนา เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ให้เกิดการเรียนรู้ตามธรรมชาติ อย่างเต็มศักยภาพ โดยมีการ กำหนดเป้าหมายในการพัฒนาเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ให้มีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม สติปัญญาและทักษะที่จำเป็นเฉพาะความพิการ เป็นคนดีมีความสุข มีวินัย และมีความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน และประเทศชาติในอนาคต

ขอขอบคุณคณะกรรมการสถานศึกษา คณะครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกท่าน ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ที่ให้การสนับสนุน ร่วมมือพัฒนาจนแล้วเสร็จ สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษต่อไป

(นายเจษฎา เวียงพล)

ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์

สารบัญ

	หน้า
คำนำ.....	ก
สารบัญ.....	ข
ความนำ.....	๑
ปรัชญาการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ.....	๒
วิสัยทัศน์.....	๒
หลักการ.....	๒
หลักสูตรการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์.....	๔
จุดหมาย.....	๔
กลุ่มเป้าหมาย.....	๔
มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์.....	๖
ตัวบ่งชี้.....	๗
สภาพที่พึงประสงค์.....	๗
การจัดเวลาเรียน.....	๒๕
สาระการเรียนรู้.....	๒๕
การจัดประสบการณ์.....	๕๐
เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ และแหล่งเรียนรู้.....	๕๘
การประเมินพัฒนาการ.....	๕๙
แนวทางการใช้หลักสูตรการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์.....	๖๕
การเปลี่ยนผ่าน.....	๖๖
การส่งต่อ.....	๖๘
การกำกับ ติดตาม ประเมินและรายงาน.....	๖๘
ภาคผนวก.....	๖๙
๑. คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ พุทธศักราช ๒๕๖๕ (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๖๘).....	๗๐
๒. ประกาศใช้หลักสูตรสถานศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ พุทธศักราช ๒๕๖๕ (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๖๘).....	๗๓

ความนำ

กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายการพัฒนาการศึกษาปฐมวัยอย่างจริงจังและต่อเนื่อง โดยได้ประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เพื่อใช้ในการจัดการศึกษาปฐมวัยที่ต้องพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิด - ๖ ปี ให้มีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญาที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถ และความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นการเตรียมความพร้อมที่จะเรียนรู้และสร้างรากฐานชีวิต ใช้พัฒนาเด็กปฐมวัยไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในตนเองและมีความรับผิดชอบ ต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติ

อาศัยความตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ (๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๐ กำหนดไว้ว่า “การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่น้อยกว่าสิบสอง ปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย” และพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๕ กำหนดให้คนพิการมีสิทธิทางการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการจนตลอดชีวิต พร้อมทั้งได้รับเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา เลือกรับบริการทางการศึกษา สถานศึกษา ระบบและรูปแบบการศึกษา โดยคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ ความถนัดและความต้องการจำเป็นพิเศษเฉพาะบุคคลนั้น

ดังนั้น เพื่อให้การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ได้รับการพัฒนาตั้งแต่แรกเกิดถึง ๑๘ ปี ให้มีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและมีสติปัญญาที่เหมาะสม เต็มศักยภาพ สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ได้แต่งตั้งคณะทำงานพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยคณะทำงานได้เพิ่มทักษะจำเป็นเฉพาะความพิการสำหรับเด็กพิการแต่ละประเภท เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพความพิการและศักยภาพของแต่ละบุคคล หลักสูตรนี้จึงเหมาะสำหรับศูนย์การศึกษาพิเศษ

ปรัชญาการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ มีหน้าที่ให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มและเตรียมความพร้อมสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ๙ ประเภท ที่มีอายุตั้งแต่แรกเกิดหรือแรกพบความพิการถึง ๑๘ ปี เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ ได้แก่ ทักษะพื้นฐาน และทักษะจำเป็นพิเศษเฉพาะความพิการหรือทักษะจำเป็นอื่นๆ เน้นการสร้างองค์ความรู้ให้กับผู้ปกครองในเรื่องการดูแลช่วยเหลือกระตุ้นพัฒนาการและพัฒนาศักยภาพให้เทียบเคียงกับพัฒนาการเด็กทั่วไปให้มากที่สุด ตามหลักมนุษยปรัชญา คือ มนุษย์ทุกคนสามารถพัฒนาศักยภาพของตนเองได้สูงสุด หากได้รับโอกาสและประสบการณ์ที่เหมาะสมกับวัย

วิสัยทัศน์

หลักสูตรสถานศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ มุ่งพัฒนาเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทุกคนให้ได้รับการพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม สติปัญญา และทักษะที่จำเป็นเฉพาะความพิการ ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลายและเหมาะสมตามศักยภาพ มีทักษะชีวิต และปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ให้เป็นคนดี มีความสุข มีวินัย และมีความรับผิดชอบ ต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน และประเทศชาติในอนาคต

หลักการ

เด็กทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมพัฒนาการตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ตลอดจนได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสม ด้วยปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเด็กกับพ่อแม่ เด็กกับครูสอน เด็กกับผู้เลี้ยงดู หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดู การพัฒนา และให้การศึกษาแก่เด็กปฐมวัย เพื่อให้เด็กมีโอกาสพัฒนาตนเองตามลำดับขั้นของพัฒนาการทุกด้าน อย่างเป็นองค์รวม มีคุณภาพและเต็มตามศักยภาพ โดยกำหนดหลักการ ดังนี้

๑. ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาการที่ครอบคลุมเด็กปฐมวัยที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทุกคน
๒. ยึดหลักการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และวิถีชีวิตของเด็กตามบริบทของชุมชน สังคม และวัฒนธรรมไทย
๓. ยึดพัฒนาการและการพัฒนาเด็กโดยองค์รวม ผ่านการเล่นอย่างมีความหมาย มีกิจกรรมที่หลากหลาย ได้รับเทคโนโลยี สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ได้ลงมือกระทำในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เหมาะสมกับสภาพความพิการ และมีการพักผ่อนเพียงพอ
๔. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กมีทักษะชีวิต และสามารถปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นคนดี มีวินัย และมีความสุข
๕. สร้างความรู้ ความเข้าใจ และประสานความร่วมมือในการพัฒนาเด็กระหว่างสถานศึกษากับพ่อแม่ ครอบครัว ชุมชน และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัยที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

หลักสูตรสถานศึกษา
ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์

หลักสูตรสถานศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์

หลักสูตรสถานศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นการจัดการศึกษาในลักษณะของการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษา เด็กจะได้รับการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม สติปัญญา และทักษะที่จำเป็นสำหรับเด็กพิการแต่ละประเภทตามสภาพความพิการ และความสามารถของแต่ละบุคคล

จุดหมาย

หลักสูตรสถานศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ มุ่งให้เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษมีพัฒนาการเต็มตามศักยภาพ และมีความพร้อมในการเรียนรู้ต่อไป จึงกำหนดจุดหมายเพื่อให้เกิดกับเด็กเมื่อจบการศึกษาระดับปฐมวัย ดังนี้

๑. ร่างกายเจริญเติบโตตามวัย แข็งแรง และมีสุขนิสัยที่ดี
๒. สุขภาพจิตดี มีสุนทรียภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตใจที่ดีงาม
๓. มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีวินัย และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข
๔. มีทักษะการคิด การใช้ภาษาสื่อสาร และการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย
๕. มีทักษะที่จำเป็นเฉพาะความพิการสำหรับเด็กพิการแต่ละประเภท

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายตามหลักสูตรสถานศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องกำหนดประเภทและหลักเกณฑ์ของคณพิการทางการศึกษา พ.ศ.๒๕๕๒

๑. บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็น ได้แก่ บุคคลที่สูญเสียการเห็นตั้งแต่ระดับเล็กน้อยจนถึงตาบอดสนิท ซึ่งแบ่งเป็น ๒ ประเภทดังนี้

๑.๑ คนตาบอด หมายถึง บุคคลที่สูญเสียการเห็นมาก จนต้องใช้สื่อสัมผัสและสื่อเสียงหากตรวจวัดความชัดของสายตาส่งดีเมื่อแก้ไขแล้ว อยู่ในระดับ ๖ ส่วน ๖๐ (๖/๖๐) หรือ ๒๐ ส่วน ๒๐๐ (๒๐/๒๐๐) จนถึงไม่สามารถรับรู้เรื่องแสง

๑.๒ คนเห็นเลือนราง หมายถึง บุคคลที่สูญเสียการเห็น แต่ยังสามารถอ่านอักษรตัวพิมพ์ขยายใหญ่ด้วยอุปกรณ์เครื่องช่วยความพิการ หรือเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก หากวัดความชัดของสายตาส่งดีเมื่อแก้ไขแล้วอยู่ในระดับ ๖ ส่วน ๑๘ (๖/๑๘) หรือ ๒๐ ส่วน ๗๐ (๒๐/๗๐)

๒. บุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ได้แก่ บุคคลที่สูญเสียการได้ยินตั้งแต่ระดับหูตึงน้อยจนถึงหูหนวก ซึ่งแบ่งเป็น ๒ ประเภท ดังนี้

๒.๑ คนหูหนวก หมายถึง บุคคลที่สูญเสียการได้ยินมากจนไม่สามารถเข้าใจการพูดผ่านทางการได้ยินไม่ว่าจะใส่หรือไม่ใส่เครื่องช่วยฟัง ซึ่งโดยทั่วไปหากตรวจการได้ยินจะมีการสูญเสียการได้ยิน ๙๐ เดซิเบลขึ้นไป

๒.๒ คนหูตึง หมายถึง บุคคลที่มีการได้ยินเหลืออยู่เพียงพอที่จะได้ยินการพูดผ่านทาง การได้ยิน โดยทั่วไปจะใส่เครื่องช่วยฟัง ซึ่งหากตรวจวัดการได้ยินจะมีการสูญเสียการได้ยิน น้อยกว่า ๙๐ เดซิเบลลงมา ถึง ๒๖ เดซิเบล

๓. บุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ได้แก่ บุคคลที่มีความจำกัดอย่างชัดเจนในการปฏิบัติตน ในปัจจุบัน ซึ่งมีลักษณะเฉพาะ คือ ความสามารถทางสติปัญญาดำกว่าเกณฑ์เฉลี่ยอย่างมีนัยสำคัญ ร่วมกับความจำกัดของทักษะการปรับตัวอีกอย่างน้อย ๒ ทักษะ จาก ๑๐ ทักษะ ได้แก่ การสื่อความหมาย การดูแลตนเอง การดำรงชีวิตภายในบ้าน ทักษะทางสังคม/การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การรู้จักใช้ทรัพยากร ในชุมชน การรู้จักดูแลควบคุมตนเอง การนำความรู้มาใช้ในชีวิตประจำวันการทำงาน การใช้เวลาว่าง การรักษาสุขภาพอนามัยและความปลอดภัย ทั้งนี้ได้แสดงอาการดังกล่าวก่อนอายุ ๑๘ ปี

๔. บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหวหรือสุขภาพ ซึ่งแบ่งเป็น ๒ ประเภทดังนี้

๔.๑ บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหว ได้แก่ บุคคลที่มีอวัยวะไม่สมบูรณ์ หรือขาดหายไป กระดูกหรือกล้ามเนื้อผิดปกติ มีอุปสรรคในการเคลื่อนไหว ความบกพร่องดังกล่าวอาจเกิดจาก โรคทางระบบประสาท โรคของระบบกล้ามเนื้อและกระดูก การไม่สมประกอบ มาแต่กำเนิด อุบัติเหตุ และโรคติดต่อ

๔.๒ บุคคลที่มีความบกพร่องทางสุขภาพ ได้แก่ บุคคลที่มีความเจ็บป่วยเรื้อรังหรือมีโรค ประจำตัวซึ่งจำเป็นต้องได้รับการรักษาอย่างต่อเนื่อง และเป็นอุปสรรคต่อการศึกษา ซึ่งมีผลทำให้เกิดความ จำเป็นต้องได้รับการศึกษาพิเศษ

๕. บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ได้แก่ บุคคลที่มีความผิดปกติในการทำงานของสมอง บางส่วนที่แสดงถึงความบกพร่องในกระบวนการเรียนรู้ที่อาจเกิดขึ้นเฉพาะความสามารถด้านใดด้านหนึ่ง หรือหลายด้าน คือ การอ่าน การเขียน การคิดคำนวณ ซึ่งไม่สามารถเรียนรู้ในด้านที่บกพร่องได้ ทั้งที่มีระดับ สติปัญญาปกติ

๖. บุคคลที่มีความบกพร่องทางการพูดและภาษา ได้แก่ บุคคลที่มีความบกพร่องในการเปล่ง เสียงพูด เช่น เสียงผิดปกติ อัตราความเร็วและจังหวะการพูดผิดปกติ หรือบุคคลที่มีความบกพร่อง ในเรื่องความเข้าใจหรือการใช้ภาษาพูด การเขียนหรือระบบสัญลักษณ์อื่นที่ใช้ในการติดต่อสื่อสาร ซึ่งอาจ เกี่ยวข้องกับรูปแบบ เนื้อหาและหน้าที่ของภาษา

๗. บุคคลที่มีความบกพร่องทางพฤติกรรมหรืออารมณ์ ได้แก่บุคคลที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปจาก ปกติเป็นอย่างมาก และปัญหาทางพฤติกรรมนั้นเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นผลจากความบกพร่องหรือความ ผิดปกติทางจิตใจหรือสมองในส่วนของการรับรู้ อารมณ์หรือความคิด เช่น โรคจิตเภท โรคซึมเศร้า โรคสมองเสื่อม เป็นต้น

๘. บุคคลออทิสติก ได้แก่ บุคคลที่มีความผิดปกติของระบบการทำงานของสมองบางส่วนซึ่งส่งผล ต่อความบกพร่องทางพัฒนาการด้านภาษา ด้านสังคมและการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม และมีข้อจำกัด

ด้านพฤติกรรม หรือมีความสนใจจำกัดเฉพาะเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยความผิดปกตินั้นค้นพบได้ก่อนอายุ ๓๐ เดือน

๙. บุคคลพิการซ้อน ได้แก่ บุคคลที่มีสภาพความบกพร่องหรือความพิการมากกว่าหนึ่งประเภท ในบุคคลเดียวกัน

มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์

หลักสูตรสถานศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ กำหนดมาตรฐานคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์จำนวน ๑๓ มาตรฐาน ประกอบด้วย

๑. พัฒนาการด้านร่างกาย ประกอบด้วย ๒ มาตรฐาน คือ

มาตรฐานที่ ๑ ร่างกายเจริญเติบโตและมีสุนทรีย์ที่ดี

มาตรฐานที่ ๒ กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์ กัน

๒. พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ประกอบด้วย ๓ มาตรฐาน คือ

มาตรฐานที่ ๓ มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข

มาตรฐานที่ ๔ ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว

มาตรฐานที่ ๕ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม

๓. พัฒนาการด้านสังคม ประกอบด้วย ๓ มาตรฐาน คือ

มาตรฐานที่ ๖ มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

มาตรฐานที่ ๗ รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมและความเป็นไทย

มาตรฐานที่ ๘ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๔. พัฒนาการด้านสติปัญญา ประกอบด้วย ๔ มาตรฐาน คือ

มาตรฐานที่ ๙ ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมตามศักยภาพ

มาตรฐานที่ ๑๐ มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ตามศักยภาพ

มาตรฐานที่ ๑๑ มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ตามศักยภาพ

มาตรฐานที่ ๑๒ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้ตามศักยภาพ

๕. พัฒนาการด้านทักษะที่จำเป็นเฉพาะความพิการ ประกอบด้วย ๑ มาตรฐาน คือ

มาตรฐานที่ ๑๓ มีการพัฒนาทักษะจำเป็นเฉพาะความพิการแต่ละประเภท

ในมาตรฐานนี้ แบ่งมาตรฐานได้ ๘ ประเภทความพิการ คือ

มาตรฐานที่ ๑๓.๑ มีการพัฒนาทักษะจำเป็นเฉพาะความบกพร่องทางการเห็น

มาตรฐานที่ ๑๓.๒ มีการพัฒนาทักษะจำเป็นเฉพาะความบกพร่องทางการได้ยิน

มาตรฐานที่ ๑๓.๓ มีการพัฒนาทักษะจำเป็นเฉพาะความบกพร่องทางสติปัญญา

มาตรฐานที่ ๑๓.๔ มีการพัฒนาทักษะจำเป็นเฉพาะความบกพร่องทางร่างกาย
หรือการเคลื่อนไหวหรือสุขภาพ

มาตรฐานที่ ๑๓.๕ มีการพัฒนาทักษะจำเป็นเฉพาะความบกพร่องทางการเรียนรู้

มาตรฐานที่ ๑๓.๖ มีการพัฒนาทักษะจำเป็นเฉพาะความบกพร่องทางการพูดและภาษา

มาตรฐานที่ ๑๓.๗ มีการพัฒนาทักษะจำเป็นเฉพาะความบกพร่องทางพฤติกรรมหรืออารมณ์

มาตรฐานที่ ๑๓.๘ มีการพัฒนาทักษะจำเป็นเฉพาะบุคคลออทิสติก

ตัวบ่งชี้

ตัวบ่งชี้เป็นเป้าหมายในการพัฒนาเด็กที่มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับมาตรฐานคุณลักษณะ
ที่พึงประสงค์

สภาพที่พึงประสงค์

สภาพที่พึงประสงค์เป็นพฤติกรรมหรือความสามารถตามวัยที่คาดหวังให้เด็กเกิดบนพื้นฐาน
พัฒนาการตามวัยหรือความสามารถตามธรรมชาติในแต่ละระดับอายุ เพื่อนำไปใช้ในการกำหนดสาระ
การเรียนรู้ในการจัดประสบการณ์ และประเมินพัฒนาการเด็ก โดยมีรายละเอียดของมาตรฐาน คุณลักษณะ
ที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์ ดังนี้

มาตรฐานที่ ๑ ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี

ตัวบ่งชี้ ๑.๑ น้ำหนัก ส่วนสูงและเส้นรอบศีรษะตามเกณฑ์

อายุ	สภาพที่พึงประสงค์
แรกเกิด - ๓ ปี	๑. น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ ๒. เส้นรอบศีรษะตามเกณฑ์
๓ - ๖ ปี	๑. น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย

ตัวบ่งชี้ ๑.๒ มีสุขภาพอนามัยสุขนิสัยที่ดี

อายุ	สภาพที่พึงประสงค์
แรกเกิด - ๓ ปี	๑. มีภูมิต้านทานโรค ไม่ป่วยบ่อย ชับถ่ายเป็นเวลา รับประทานอาหาร นอนและพักผ่อนเหมาะสมกับวัย ๒. กิจกรรมการเคลื่อนไหวสอดคล้องตามพัฒนาการ
๓ - ๔ ปี	๑. ยอมรับประทานอาหารที่มีประโยชน์และดื่มน้ำที่สะอาดเมื่อมีผู้ชี้แนะ ๒. ล้างมือก่อน-หลังรับประทานอาหารและหลังจากขับถ่าย การใช้ห้องน้ำ ห้องส้วมเมื่อมีผู้ชี้แนะ ๓. ดูแลสุขภาพช่องปากและฟันโดยมีผู้ชี้แนะ ๔. นอนพักผ่อนเป็นเวลา ๕. ออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ

อายุ	สภาพที่พึงประสงค์
๔ - ๕ ปี	๑. รับประทานอาหารที่มีประโยชน์และดื่มน้ำสะอาดด้วยตนเอง ๒. ล้างมือก่อน-หลังรับประทานอาหารและหลังจากขับถ่าย การใช้ห้องน้ำห้องส้วมได้ด้วยตนเอง ๓. ดูแลสุขภาพช่องปากและฟันโดยการบ้วนปาก/แปรงฟันได้ด้วยตนเอง ๔. นอนพักผ่อนเป็นเวลา ๕. ออกกำลังกายเป็นเวลา
๕ - ๖ ปี	๑. รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ตามหลักโภชนาการอาหารหลัก ๕ หมู่ และดื่มน้ำสะอาดได้ด้วยตนเอง ๒. ล้างมือก่อน-หลังรับประทานอาหารและหลังจากขับถ่าย การใช้ห้องน้ำห้องส้วมได้ด้วยตนเอง ๓. ดูแลสุขภาพช่องปากและฟันโดยการแปรงฟันได้ด้วยตนเอง ๔. นอนพักผ่อนเป็นเวลา ๕. ออกกำลังกายเป็นเวลา

ตัวบ่งชี้ ๑.๓ รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น

อายุ	สภาพที่พึงประสงค์
๓ - ๔ ปี	๑. เล่นและทำกิจกรรมอย่างปลอดภัยเมื่อมีผู้ชี้แนะ
๔ - ๕ ปี	๑. เล่นและทำกิจกรรมอย่างปลอดภัยด้วยตนเอง
๕ - ๖ ปี	๑. เล่น ทำกิจกรรมและปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย

มาตรฐานที่ ๒ กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน

ตัวบ่งชี้ ๒.๑ เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่วประสานสัมพันธ์และทรงตัวได้

อายุ	สภาพที่พึงประสงค์
แรกเกิด - ๒ เดือน	๑. นอนคว่ำ ยกศีรษะและหันไปข้างใดข้างหนึ่งได้
๒ - ๔ เดือน	๑. นอนคว่ำยกศีรษะและอกพ้นพื้น ๒. เมื่อจับยืนเริ่มลงน้ำหนักที่เท้าทั้งสองข้างได้
๔ - ๖ เดือน	๑. ยืนหน้าอกพ้นพื้น โดยใช้แขนช่วย ๒. นั่งได้ โดยต้องมีผู้ประคอง นั่งโดยใช้มือยันพื้นด้วยตนเอง
๖ - ๙ เดือน	๑. นั่งหลังตรงและเอี้ยวตัวใช้มือเล่นได้อย่างอิสระ ๒. คลานโดยใช้มือและเข่า ๓. ยืนเกาะเครื่องเรือนสูงระดับอกได้
๙ เดือน - ๑ ปี	๑. ยืนทรงตัว (ตั่งไข่) ได้ช่วงสั้นๆ ๒. หย่อนตัวลงนั่งจากท่ายืน
๑ ปี - ๑ ปี ๖ เดือน	๑. ลุกขึ้นยืนด้วยตนเอง

อายุ	สภาพที่พึงประสงค์
	๒. ยืนได้เองอย่างอิสระ ๓. ยืนแล้วก้มลงหยิบของที่พื้นได้ ๔. เดินได้เองโดยปล่อยแขนเป็นอิสระและแกว่งแขนตามสบาย ๕. เริ่มวิ่งหรือเดินเร็วๆ ได้
๑ ปี ๖ เดือน - ๒ ปี	๑. เดินขึ้นบันได โดยมีมือข้างหนึ่งจับราวบันไดอีกมือจับมือผู้ใหญ่ก้าวเท้า โดยมีการพักเท้าในขั้นเดียวกัน ๒. วิ่งและหยุดได้ทันที และเริ่มวิ่งใหม่
๒ - ๓ ปี	๑. นั่งยองๆ เล่น โดยไม่เสียการทรงตัว ๒. เดินถอยหลังได้ ๓. เดินขึ้นลงบันได โดยมีมือข้างหนึ่งจับราวและก้าวเท้าโดยมีการพักเท้าในขั้นเดียวกัน ๔. กระโดดอยู่กับที่ โดยเท้าทั้งสองข้างลอยพ้นพื้น ๕. ยืนขาเดียวได้
๓ - ๔ ปี	๑. เดินตามทิศทางที่กำหนดได้ ๒. กระโดดสองขาขึ้นลงบนพื้นต่างระดับได้ ๓. กระโดดข้ามสิ่งกีดขวางได้ ๔. วิ่งแล้วหยุดได้ตามที่กำหนด ๕. รับลูกบอลโดยใช้มือและลำตัวช่วย
๔ - ๕ ปี	๑. เดินต่อเท้าไปข้างหน้าเป็นเส้นตรงได้โดยไม่ต้องกางแขน ๒. กระโดดขาเดียวอยู่กับที่ได้ โดยไม่เสียการทรงตัว ๓. วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวางได้ ๔. รับลูกบอลโดยใช้มือทั้งสองข้าง
๕ - ๖ ปี	๑. เดินต่อเท้าถอยหลังเป็นเส้นตรงได้โดยไม่ต้องกางแขน ๒. กระโดดขาเดียวไปข้างหน้าได้อย่างต่อเนื่องโดยไม่เสียการทรงตัว ๓. วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวางได้อย่างคล่องแคล่ว ๔. รับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้นได้

ตัวบ่งชี้ ๒.๒ ใช้มือ-ตาประสานสัมพันธ์กัน

อายุ	สภาพที่พึงประสงค์
แรกเกิด - ๒ เดือน	๑. จ้องมองได้มองเห็นในระยะห่าง ๘-๑๒ นิ้ว
๒ - ๔ เดือน	๑. มองตามวัตถุที่เคลื่อนไหว ๒. กำหรือจับสิ่งของที่ใส่ไว้ในมือ
๔ - ๖ เดือน	๑. เอื้อมมือคว้าวัตถุใกล้ๆ ตัวได้ ๒. เปลี่ยนมือถือของได้ที่ละมือ
๖ - ๙ เดือน	๑. มองตามของตก ๒. จับของมากระทบกันด้วยมือ ๒ ข้าง

อายุ	สภาพที่พึงประสงค์
	๓. เริ่มใช้นิ้วหัวแม่มือนิ้วชี้และนิ้วกลางหยิบของชิ้นเล็กๆ
๙ เดือน - ๑ ปี	๑. หยิบของใส่และเอาออกจากภาชนะได้ ๒. ถือ กัด และเคี้ยวอาหารได้ด้วยตนเอง
๑ ปี - ๑ปี ๖ เดือน	๑. วางก้อนไม้ซ้อนกันได้ ๒ ก้อน ๒. เปิดหนังสือที่ละ ๓-๔ หน้า
๑ ปี ๖ เดือน - ๒ ปี	๑. วางก้อนไม้ซ้อนกันได้ ๔-๖ ก้อน ๒. เปิดพลิกหน้าหนังสือได้ที่ละแผ่น
๒ - ๓ ปี	๑. จับสี่เหลี่ยมแท่งใหญ่เพื่อขีดเขียนได้ ๒. เลียนแบบลากเส้นเป็นวงต่อเนื่องหรือเส้นตรงแนวดิ่ง
๓ - ๔ ปี	๑. ใช้กรรไกรตัดกระดาษขาดจากกันได้โดยใช้มือเดียว ๒. เขียนรูปร่างกลมตามแบบได้ ๓. ร้อยวัสดุที่มีรูขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ๑ ซม. ได้
๔ - ๕ ปี	๑. ใช้กรรไกรตัดกระดาษตามแนวเส้นตรงได้ ๒. เขียนรูปสี่เหลี่ยมตามแบบได้อย่างมีมุมชัดเจน ๓. ร้อยวัสดุที่มีรูขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ๐.๕ ซม. ได้
๕ - ๖ ปี	๑. ใช้กรรไกรตัดกระดาษตามแนวเส้นโค้งได้ ๒. เขียนรูปสามเหลี่ยมตามแบบได้อย่างมีมุมชัดเจน ๓. ร้อยวัสดุที่มีรูขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ๐.๒๕ ซม. ได้

มาตรฐานที่ ๓ มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข

ตัวบ่งชี้ ๓.๑ แสดงออกทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม

อายุ	สภาพที่พึงประสงค์
แรกเกิด - ๓ ปี	๑. อารมณ์ดี ยิ้มแย้ม หัวเราะง่าย แวตามีความสุข
๓ - ๔ ปี	๑. แสดงอารมณ์ความรู้สึกได้เหมาะสมกับบางสถานการณ์
๔ - ๕ ปี	๑. แสดงอารมณ์ความรู้สึกได้ตาม สถานการณ์
๕ - ๖ ปี	๑. แสดงอารมณ์ ความรู้สึกได้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสม

ตัวบ่งชี้ ๓.๒ มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น

อายุ	สภาพที่พึงประสงค์
แรกเกิด - ๒ เดือน	๑. ยิ้มและหัวเราะได้เมื่อพอใจ ๒. สบตา จ้องหน้าพ่อแม่หรือผู้เลี้ยงดู
๒ - ๔ เดือน	๑. ผูกพันกับพ่อแม่ หรือผู้เลี้ยงดูใกล้ชิด ๒. ยิ้มทักทายเมื่อเห็นหน้าคนคุ้นเคย
๔ - ๖ เดือน	๑. แสดงอารมณ์ที่หลากหลายผ่านการส่งเสียง

อายุ	สภาพที่พึงประสงค์
๖ - ๙ เดือน	๑. แสดงอารมณ์ตามความรู้สึก ๒. แสดงอาการกลัวคนแปลกหน้า
๙ เดือน - ๑ ปี	๑. แสดงความสนใจติดผู้เลี้ยงดูตนเองมากกว่าคนอื่น ๒. แสดงความต้องการของตนเองมากขึ้น
๑ ปี - ๑ ปี ๖ เดือน	๑. แสดงความชอบไม่ชอบส่วนตัวอย่างชัดเจน
๑ ปี ๖ เดือน - ๒ ปี	๑. แสดงความรักต่อผู้อื่น ๒. แสดงความกังวลเมื่อแยกจากคนใกล้ชิด
๒ - ๓ ปี	๑. แสดงความภาคภูมิใจเมื่อทำสิ่งต่างๆ สำเร็จ ๒. ชอบพูดคำว่า “ไม่” แม้จะเป็นสิ่งที่ต้องการ
๓ - ๔ ปี	๑. กล้าพูดกล้าแสดงออก ๒. แสดงความพอใจในผลงานตนเอง
๔ - ๕ ปี	๑. กล้าพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมบางสถานการณ์ ๒. แสดงความพอใจในผลงานและความสามารถของตนเอง
๕ - ๖ ปี	๑. กล้าพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ ๒. แสดงความพอใจในผลงานและความสามารถของตนเองและผู้อื่น

มาตรฐานที่ ๔ ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว

ตัวบ่งชี้ ๔.๑ สนใจ มีความสุขและแสดงออกผ่านงานศิลปะดนตรี และการเคลื่อนไหว

อายุ	สภาพที่พึงประสงค์
แรกเกิด - ๒ เดือน	๑. หยุดร้องไห้เมื่อมีคนอุ้ม
๒ - ๔ เดือน	๑. มีปฏิกิริยาโต้ตอบด้วยการเคลื่อนไหวร่างกายเมื่อเห็นหรือได้ยินเสียงคนและสิ่งที่คุ้นเคย
๔ - ๖ เดือน	๑. ยิ้มทักทายแสดงอาการดีใจ เมื่อเห็นสิ่งที่ตัวเองพอใจ ๒. จำหน้าแม่และคนคุ้นเคยได้ ๓. เล่นของเล่นที่มีเสียงได้
๖ - ๙ เดือน	๑. แสดงออกถึงการรับรู้อารมณ์และความรู้สึกของผู้อื่น ๒. เลียนแบบกิริยาท่าทางของผู้อื่นอย่างง่าย ๆ
๙ เดือน - ๑ ปี	๑. มองผู้ใหญ่หรือเด็กคนอื่นๆ ทำกิจกรรมอย่างใกล้ชิด
๑ ปี - ๑ ปี ๖ เดือน	๑. เริ่มคุ้นเคยกับคนอื่น ๒. ขอความช่วยเหลือ เมื่อต้องการ
๑ ปี ๖ เดือน - ๒ ปี	๑. ชอบการออกไปเที่ยวนอกบ้าน ๒. แสดงความเป็นเจ้าของ
๒ - ๓ ปี	๑. สนใจหรือมีความสุขเมื่อได้ยินเสียงดนตรี

อายุ	สภาพที่พึงประสงค์
๓ - ๔ ปี	๑. สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ ๒. สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านเสียงเพลง ดนตรี ๓. สนใจ มีความสุข และแสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวประกอบเพลง จังหวะ และดนตรี
๔ - ๕ ปี	๑. สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ ๒. สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านเสียงเพลง ดนตรี ๓. สนใจ มีความสุข และแสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวประกอบเพลง จังหวะ และดนตรี
๕ - ๖ ปี	๑. สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ ๒. สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านเสียงเพลง ดนตรี ๓. สนใจ มีความสุข และแสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวประกอบเพลง จังหวะ และดนตรี

มาตรฐานที่ ๕ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม

ตัวบ่งชี้ ๕.๑ ซื่อสัตย์สุจริต

อายุ	สภาพที่พึงประสงค์
๓ - ๔ ปี	๑. บอกหรือชี้ได้ว่าสิ่งใดเป็นของตนเองและสิ่งใดเป็นของผู้อื่น
๔ - ๕ ปี	๑. ขออนุญาตหรือรอคอยเมื่อต้องการสิ่งของของผู้อื่นเมื่อมีผู้ชี้แนะ
๕ - ๖ ปี	๑. ขออนุญาตหรือรอคอยเมื่อต้องการสิ่งของของผู้อื่นด้วยตนเอง

ตัวบ่งชี้ ๕.๒ มีความเมตตา กรุณา มีน้ำใจและช่วยเหลือแบ่งปัน

อายุ	สภาพที่พึงประสงค์
๓ - ๔ ปี	๑. แสดงความรักเพื่อนและมีเมตตา สัตว์เลี้ยง
๔ - ๕ ปี	๑. แสดงความรักเพื่อนและมีเมตตา สัตว์เลี้ยง
๕ - ๖ ปี	๑. แสดงความรักเพื่อนและมีเมตตา สัตว์เลี้ยง

ตัวบ่งชี้ ๕.๓ มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น

อายุ	สภาพที่พึงประสงค์
๓ - ๔ ปี	๑. แสดงสีหน้าหรือท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่น
๔ - ๕ ปี	๑. แสดงสีหน้าและท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่น
๕ - ๖ ปี	๑. แสดงสีหน้าและท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่นอย่างสอดคล้องกับ สถานการณ์

ตัวบ่งชี้ ๕.๔ มีความรับผิดชอบ

อายุ	สภาพที่พึงประสงค์
๓ - ๔ ปี	๑. ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ เมื่อมีผู้ช่วยเหลือ
๔ - ๕ ปี	๑. ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ เมื่อมีผู้ชี้แนะ
๕ - ๖ ปี	๑. ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จด้วยตนเอง

มาตรฐานที่ ๖ มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวบ่งชี้ ๖.๑ ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน

อายุ	สภาพที่พึงประสงค์
๖ - ๙ เดือน	๑. ต้องการถือขวดนมด้วยตนเอง
๙ เดือน - ๑ ปี	๑. หยิบอาหารกินได้ ๒. ดื่มน้ำจากแก้ว ๓. ให้ความร่วมมือเวลาแต่งตัว
๑ ปี - ๑ ปี ๖ เดือน	๑. ถอดเสื้อผ้าง่ายๆ ได้ ๒. เริ่มช่วยเหลือตนเองในการแปรงฟันล้างมือ โดยมีผู้ใหญ่ดูแล ๓. เริ่มฝึกขับถ่าย
๑ ปี ๖ เดือน - ๒ ปี	๑. ใช้ช้อนตักอาหารเข้าปาก แต่หกบ้าง ๒. ชอบช่วยเหลืองานบ้านง่ายๆ
๒ - ๓ ปี	๑. สวมเสื้อผ้าโดยมีคนช่วย ๒. บอกได้ว่าตนเองต้องการขับถ่าย
๓ - ๔ ปี	๑. แต่งตัวโดยมีผู้ช่วยเหลือ ๒. รับประทานอาหารด้วยตนเอง ๓. ใช้ห้องน้ำห้องส้วม โดยมีผู้ช่วยเหลือ
๔ - ๕ ปี	๑. แต่งตัวด้วยตนเอง ๒. รับประทานอาหารด้วยตนเอง ๓. ใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง
๕ - ๖ ปี	๑. แต่งตัวด้วยตนเองได้อย่างคล่องแคล่ว ๒. รับประทานอาหารด้วยตนเองอย่างถูกวิธี ๓. ใช้และทำความสะอาดหลังใช้ห้องน้ำห้องส้วม ด้วยตนเอง

ตัวบ่งชี้ ๖.๒ มีวินัยในตนเอง

อายุ	สภาพที่พึงประสงค์
๓ - ๔ ปี	๑. เก็บของเล่นของใช้เข้าที่เมื่อมีผู้ชี้แนะ ๒. เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ
๔ - ๕ ปี	๑. เก็บของเล่นของใช้เข้าที่ด้วยตนเอง ๒. เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้ด้วยตนเอง
๕ - ๖ ปี	๑. เก็บของเล่นของใช้เข้าที่อย่างเรียบร้อยด้วยตนเอง ๒. เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้ด้วยตนเอง

ตัวบ่งชี้ ๖.๓ ประหยัดและพอเพียง

อายุ	สภาพที่พึงประสงค์
๓ - ๔ ปี	๑. ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียง โดยการช่วยเหลือ
๔ - ๕ ปี	๑. ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียง เมื่อมีผู้ชี้แนะ
๕ - ๖ ปี	๑. ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียง ด้วยตนเอง

มาตรฐานที่ ๗ รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมและความเป็นไทย

ตัวบ่งชี้ ๗.๑ สนใจและเรียนรู้สิ่งต่างๆ รอบตัว

อายุ	สภาพที่พึงประสงค์
แรกเกิด - ๒ เดือน	๑. สนใจมอง ใบหน้าคนมากกว่าสิ่งของ
๒ - ๔ เดือน	๑. กรอกตามองตามสิ่งของหรือสิ่งที่มีเสียง
๔ - ๖ เดือน	๑. มองสิ่งของที่อยู่รอบๆ และในระยะใกล้ ๒. แสดงความอยากรู้อยากเห็นเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ และพยายามหยิบของในระยะที่เอื้อมถึง
๖ - ๙ เดือน	๑. เริ่มรู้จักสิ่งของในชีวิตประจำวัน
๙ เดือน - ๑ ปี	๑. รับรู้และแสดงออกถึงการกลับมาของบุคคลหรือสิ่งของ
๑ ปี - ๑ปี ๖ เดือน	๑. สำรวจสิ่งของ โดยใช้หลายๆวิธี
๑ ปี ๖ เดือน - ๒ ปี	๑. สังเกต สำรวจลองผิดลองถูกกับคุณสมบัติของสิ่งต่างๆ
๒ - ๓ ปี	๑. อยากรู้สิ่งต่างๆ ๒. ถามบ่อยถามซ้ำ ๓. จดจ่อต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้ยาวนานขึ้น

ตัวบ่งชี้ ๗.๒ ดูแลรักษารธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

อายุ	สภาพที่พึงประสงค์
๓ - ๔ ปี	๑. มีส่วนร่วมดูแลรักษารธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยการช่วยเหลือ ๒. เก็บและทิ้งขยะได้ถูกที่โดยการช่วยเหลือ
๔ - ๕ ปี	๑. มีส่วนร่วมดูแลรักษารธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เมื่อมีผู้ชี้แนะ ๒. เก็บและทิ้งขยะได้ถูกที่เมื่อมีผู้ชี้แนะ
๕ - ๖ ปี	๑. ดูแลรักษารธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้วยตนเองและเป็นแบบอย่าง ๒. เก็บและทิ้งขยะได้ถูกที่ด้วยตนเองและเป็นแบบอย่าง

ตัวบ่งชี้ ๗.๓ มีมารยาทตามวัฒนธรรมไทย และรักความเป็นไทย

อายุ	สภาพที่พึงประสงค์
๓ - ๔ ปี	๑. ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ ๒. กล่าวคำขอบคุณและขอโทษเมื่อมีผู้ชี้แนะ ๓. หุ่ยยืนเมื่อได้ยินเพลงชาติไทยและเพลงสรรเสริญพระบารมี
๔ - ๕ ปี	๑. ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้ด้วยตนเอง

อายุ	สภาพที่พึงประสงค์
	๒. กล่าวคำขอบคุณและขอโทษด้วยตนเอง ๓. ยืนตรงเมื่อได้ยินเพลงชาติไทยและเพลงสรรเสริญพระบารมี
๕ - ๖ ปี	๑. ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้ตามกาลเทศะ ๒. กล่าวคำขอบคุณและขอโทษด้วยตนเอง ๓. ยืนตรงและร่วมร้องเพลงชาติไทยและเพลงสรรเสริญพระบารมี

มาตรฐานที่ ๘ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม
 ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ตัวบ่งชี้ ๘.๑ ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล

อายุ	สภาพที่พึงประสงค์
๓ - ๔ ปี	๑. เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน
๔ - ๕ ปี	๑. เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน
๕ - ๖ ปี	๑. เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน

ตัวบ่งชี้ ๘.๒ มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น

อายุ	สภาพที่พึงประสงค์
๓ - ๔ ปี	๑. เล่นร่วมกับเพื่อนเมื่อมีผู้ชี้แนะ ๒. ยืมหรือทักทายผู้ใหญ่และบุคคลที่คุ้นเคย เมื่อมีผู้ชี้แนะ
๔ - ๕ ปี	๑. เล่นหรือทำงานร่วมกับเพื่อนเป็นกลุ่มเมื่อมีผู้ชี้แนะ ๒. ยืม ทักทายหรือพูดคุยกับผู้ใหญ่และบุคคลที่คุ้นเคยได้ด้วยตนเอง
๕ - ๖ ปี	๑. เล่นหรือทำงานร่วมมือกับเพื่อนอย่างมีเป้าหมาย ๒. ยืม ทักทายและพูดคุยกับผู้ใหญ่และบุคคลที่คุ้นเคยได้เหมาะสมกับสถานการณ์

ตัวบ่งชี้ ๘.๓ ปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

อายุ	สภาพที่พึงประสงค์
๓ - ๔ ปี	๑. ปฏิบัติตามข้อตกลงเมื่อมีผู้ชี้แนะ ๒. ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามเมื่อมีผู้ชี้แนะ ๓. ยอมรับการประนีประนอมแก้ไขปัญหาเมื่อมีผู้ชี้แนะ
๔ - ๕ ปี	๑. มีส่วนร่วมสร้างข้อตกลงและปฏิบัติตามข้อตกลงเมื่อมีผู้ชี้แนะ ๒. ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้ด้วยตนเองเมื่อมีผู้ชี้แนะ ๓. ประนีประนอมแก้ไขปัญหาโดยปราศจากการใช้ความรุนแรง เมื่อมีผู้ชี้แนะ
๕ - ๖ ปี	๑. มีส่วนร่วมสร้างข้อตกลงและปฏิบัติตามข้อตกลงด้วยตนเอง ๒. ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้เหมาะสมกับสถานการณ์ ๓. ประนีประนอมแก้ไขปัญหาโดยปราศจากการใช้ความรุนแรงด้วยตนเอง

มาตรฐานที่ ๙ ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมตามศักยภาพ

ตัวบ่งชี้ ๙.๑ รับรู้และเข้าใจความหมายของภาษาได้

อายุ	สภาพที่พึงประสงค์
แรกเกิด - ๒ เดือน	๑. ตอบสนองต่อเสียง
๒ - ๔ เดือน	๑. หยุดฟังเสียง และหันตามเสียงเคาะ
๔ - ๖ เดือน	๑. หันตามเสียงจ้องมองปากคน
๖ - ๙ เดือน	๑. รับรู้ภาษาและแสดงสีหน้าท่าทาง ๒. หันหาเมื่อเรียกชื่อ ๓. ตอบสนองต่อคำสั่งง่ายๆ
๙ เดือน - ๑ ปี	๑. รู้ว่าคำ แต่ละคำมีความหมายต่างกัน อย่างน้อย ๓-๕ คำ ๒. ปฏิบัติตามคำสั่งง่าย ๆ โดยใช้ท่าทางประกอบ ๓. ตอบสนองต่อคำโดยใช้ท่าทางประกอบคำ
๑ ปี - ๑ ปี ๖ เดือน	๑. หยิบหรือชี้ตามคำบอก ๒. ชี้ส่วนต่างๆ ของร่างกายตามคำบอกอย่างน้อย ๑ ส่วน
๑ ปี ๖ เดือน - ๒ ปี	๑. ปฏิบัติตามคำสั่งได้ ทีละ ๑ คำสั่ง ๒. สนใจของจำลองหรือรูปภาพตามระยะเวลาที่ครูกำหนดไว้
๒ - ๓ ปี	๑. ฟังและสนใจดูหนังสือนิทานภาพ ๒. แสดงท่าทางประกอบเพลง

ตัวบ่งชี้ ๙.๒ แสดงออกและ/หรือพูดเพื่อสื่อความหมายได้

อายุ	สภาพที่พึงประสงค์
แรกเกิด - ๒ เดือน	๑. ส่งเสียงในคอ
๒ - ๔ เดือน	๑. ส่งเสียง อ้อแอ้ ได้ตอบ
๔ - ๖ เดือน	๑. ส่งเสียงที่ไม่มีความหมาย ๒. ส่งเสียงได้หลายเสียง
๖ - ๙ เดือน	๑. พยายามเลียนเสียงต่างๆ ๒. ทำเสียงซ้ำๆ เช่น หม่า หม่า
๙ เดือน - ๑ ปี	๑. รู้จักเชื่อมโยงคำพูดกับการกระทำ เช่น ไม่จะสั่นหัว ๒. พูดคำพยางค์เดียวได้อย่างน้อย ๒ คำ
๑ ปี - ๑ ปี ๖ เดือน	๑. พูดคำพยางค์เดียว ที่มีความหมายได้อย่างน้อย ๒ คำ
๑ ปี ๖ เดือน - ๒ ปี	๑. พูดคำตามพยางค์ท้าย
๒ - ๓ ปี	๑. พูดเป็นวลีสั้นๆ เช่น ไปเที่ยว กินข้าว ๒. มักจะถามคำถาม “อะไร” และ “ทำไม”

ตัวบ่งชี้ ๙.๓ สนทนาได้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ

อายุ	สภาพที่พึงประสงค์
๓ - ๔ ปี	๑. แสดงอาการรับรู้หรือเข้าใจจากเรื่องที่ฟัง ๒. ตอบคำถามง่าย ๆ เกี่ยวกับตนเองได้
๔ - ๕ ปี	๑. แสดงอาการรับรู้หรือเข้าใจและสนทนาได้ตอบจากเรื่องที่ฟัง ๒. ตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องรอบตัว
๕ - ๖ ปี	๑. บอกความต้องการของตนเองได้ ๒. ตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องเล่าหรือนิทาน

ตัวบ่งชี้ ๙.๔ อ่าน เขียนภาพและสัญลักษณ์ได้

อายุ	สภาพที่พึงประสงค์
๓ - ๔ ปี	๑. อ่านภาพและเข้าใจความหมายของภาพ ๒. เขียนขีดเขียนอย่างอิสระ
๔ - ๕ ปี	๑. อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ พร้อมทั้งชี้หรือกวาดตามองข้อความตามบรรทัด ๒. เขียนเส้นพื้นฐาน ๑๓ เส้น ๓. เขียนคล้ายตัวอักษร
๕ - ๖ ปี	๑. อ่านภาพสัญลักษณ์ คำ ด้วยการชี้หรือกวาดตามอง จุดเริ่มต้นและจุดจบของข้อความ ๒. เขียนตัวอักษรตามรอยประ ๓. การเขียนชื่อของตนเองตามแบบ เขียนข้อความด้วยวิธีที่คิดขึ้นเอง

มาตรฐานที่ ๑๐ มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ตามศักยภาพ

ตัวบ่งชี้ ๑๐.๑ มีความสามารถในการคิดรวบยอด

อายุ	สภาพที่พึงประสงค์
๓ - ๔ ปี	๑. บอกลักษณะของสิ่งต่างๆ จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส ๒. จับคู่หรือเปรียบเทียบสิ่งต่างๆ โดยใช้ลักษณะหรือหน้าที่การใช้งานเพียงลักษณะเดียว ๓. คัดแยกสิ่งต่างๆ ตามลักษณะหรือหน้าที่การใช้งาน
๔ - ๕ ปี	๑. บอกลักษณะ และส่วนประกอบของสิ่งต่างๆ จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส ๒. จับคู่และเปรียบเทียบความแตกต่างหรือความเหมือนของสิ่งต่างๆ โดยใช้ลักษณะที่สังเกตพบเพียงลักษณะเดียว ๓. จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่างๆ โดยใช้อย่างน้อยหนึ่งลักษณะเป็นเกณฑ์ ๔. เรียงลำดับขนาดของสิ่งของ อย่างน้อย ๓ ลำดับ
๕ - ๖ ปี	๑. บอกลักษณะส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงหรือความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส

อายุ	สภาพที่พึงประสงค์
	๒. จับคู่และเปรียบเทียบความแตกต่างและความเหมือนของสิ่งต่างๆ โดยใช้ลักษณะที่สังเกตพบสองลักษณะขึ้นไป ๓. จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่างๆ โดยใช้ตั้งแต่สองลักษณะขึ้นไปเป็นเกณฑ์ ๔. เรียงลำดับขนาดของสิ่งของอย่างน้อย ๔ ลำดับ

ตัวบ่งชี้ ๑๐.๒ มีความสามารถในการคิดเชิงเหตุผล

อายุ	สภาพที่พึงประสงค์
๓ - ๔ ปี	๑. ระบุสิ่งที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำเมื่อมีผู้ชี้แนะ
๔ - ๕ ปี	๑. ระบุสาเหตุหรือผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำเมื่อมีผู้ชี้แนะ ๒. คาดเดา หรือคาดคะเนสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้น
๕ - ๖ ปี	๑. อธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำด้วยตนเอง ๒. คาดเดา หรือคาดคะเน สิ่งที่จะเกิดขึ้น หรือมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูล

ตัวบ่งชี้ ๑๐.๓ มีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ

อายุ	สภาพที่พึงประสงค์
๓ - ๔ ปี	๑. ตัดสินใจในเรื่องง่ายๆ ๒. แก้ปัญหาโดยลองผิดลองถูก
๔ - ๕ ปี	๑. ตัดสินใจในเรื่องง่ายๆ และเริ่มเรียนรู้ผลที่เกิดขึ้น ๒. ระบุปัญหา และแก้ปัญหาโดยลองผิดลองถูก
๕ - ๖ ปี	๑. ตัดสินใจในเรื่องง่ายๆ และยอมรับผลที่เกิดขึ้น ๒. ระบุปัญหาสร้างทางเลือกและเลือกวิธีแก้ปัญหา

มาตรฐานที่ ๑๑ มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ตามศักยภาพ

ตัวบ่งชี้ ๑๑.๑ ทำงานศิลปะตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

อายุ	สภาพที่พึงประสงค์
๓ - ๔ ปี	๑. สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิด อย่างอิสระ
๔ - ๕ ปี	๑. สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง
๕ - ๖ ปี	๑. สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองโดยมีการดัดแปลงแปลกใหม่จากเดิม

ตัวบ่งชี้ ๑๑.๒ แสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์

อายุ	สภาพที่พึงประสงค์
๓ - ๔ ปี	๑. เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง
๔ - ๕ ปี	๑. เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองอย่างหลากหลายหรือแปลกใหม่

๕ - ๖ ปี	๑. เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองอย่างหลากหลายและแปลกใหม่
----------	---

มาตรฐานที่ ๑๒ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้ตาม
ศักยภาพ

ตัวบ่งชี้ ๑๒.๑ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้

อายุ	สภาพที่พึงประสงค์
๓ - ๔ ปี	๑. กระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม ๒. สนใจฟังด้วยตนเอง
๔ - ๕ ปี	๑. กระตือรือร้น ในการเข้าร่วมกิจกรรม ๒. สนใจเกี่ยวกับสัญลักษณ์หรือตัวหนังสือที่พบเห็น
๕ - ๖ ปี	๑. กระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบ ๒. สนใจหยิบหนังสือมาอ่านสื่อความคิดด้วยตนเอง

ตัวบ่งชี้ ๑๒.๒ มีความสามารถในการแสวงหาความรู้

อายุ	สภาพที่พึงประสงค์
๓ - ๔ ปี	๑. ใช้ประโยคคำถามว่า “ใคร” “อะไร” ในการค้นหาคำตอบ
๔ - ๕ ปี	๑. ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆ ตามวิธีการที่มีผู้ชี้แนะ ๒. ใช้ประโยคคำถามว่า “ที่ไหน” “ทำไม” ในการค้นหาคำตอบ
๕ - ๖ ปี	๑. ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆ ตามวิธีการของตนเอง ๒. ใช้ประโยคคำถามว่า “เมื่อไร” “อย่างไร” ในการค้นหาคำตอบ

มาตรฐาน ๑๓ มีการพัฒนาทักษะจำเป็นเฉพาะความพิการแต่ละประเภท

มาตรฐาน ๑๓.๑ การพัฒนาทักษะจำเป็นเฉพาะความบกพร่องทางการเห็น

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์
๑. มีความสามารถในการบูรณาการประสาทสัมผัสที่เหลืออยู่ในการดำรงชีวิต	๑.๑ รับรู้ต่อการใช้ประสาทสัมผัสทางการเห็นที่เหลืออยู่ (สำหรับบุคคลสายตาดำเนินการ) ในการมองสิ่งต่างๆรอบตัวได้ ๑.๒ รับรู้ต่อการใช้ประสาทสัมผัสทางการได้ยินเสียงต่างๆ ในสภาพแวดล้อมได้ ๑.๓ รับรู้ต่อการใช้ประสาทสัมผัสทางการดมกลิ่นสิ่งต่างๆ รอบตัวได้ ๑.๔ รับรู้ต่อการใช้ประสาทสัมผัสทางการชิมรสสิ่งต่างๆในชีวิตประจำวันได้ ๑.๕ รับรู้ต่อการ ใช้ประสาทสัมผัสทางผิวหนังสัมผัสสิ่งต่างๆ รอบตัวและในสภาพแวดล้อมได้ ๑.๖ รับรู้ต่อการใช้ประสาทการรับรู้การทรงตัวได้

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์
	๑.๗ รับรู้ต่อการใช้ประสาทการรับรู้การเคลื่อนไหว เอ็นและข้อต่อได้ ๑.๘ ใช้ประสาทสัมผัสในการรับประทานอาหาร
๒. มีความสามารถในการสร้าง ความคุ้นเคยกับสภาพแวดล้อม และการเคลื่อนไหวของคนตาบอด	๒.๑ มีความคิดรวบยอดที่เกี่ยวข้องกับการสร้าง ความคุ้นเคยกับสภาพแวดล้อม และการเคลื่อนไหวของคนตาบอด ๒.๒ เดินทางกับผู้นำทางได้อย่าง เหมาะสม และปลอดภัย ๒.๓ เดินโดยอิสระในสถานที่คุ้นเคยได้อย่างอิสระ และปลอดภัย
๓. มีการเตรียมความพร้อมในการอ่าน อักษรเบรลล์	๓.๑ เคลื่อนที่มีมือและนิ้วมือในการสัมผัสจุดนูน เส้นนูนและภาพนูนได้ตามแบบ
๔. มีการเตรียมความพร้อมในการเขียน อักษรเบรลล์	๔.๑ ใส่และเลื่อนกระดาษในสแลต (Slate) ได้อย่าง ถูกวิธี ๔.๒ จับสไตลัส (Stylus) ในการเขียนจุดนูนได้อย่าง ถูกวิธี
๕. มีความสามารถในการอ่านอักษร เบรลล์พยัญชนะไทยที่มีเซลล์เดียวและ ตัวเลข	๕.๑ การอ่านอักษรเบรลล์ไทยที่เป็นพยัญชนะ เซลล์เดียวและตัวเลข
๖. มีความสามารถในการเขียนอักษร เบรลล์พยัญชนะไทยที่มีเซลล์เดียวและ ตัวเลข	๖.๑ การเขียนอักษรเบรลล์ที่เป็นพยัญชนะไทยเซลล์ เดียวและตัวเลข
๗. มีความสามารถในการใช้ลูกคิด	๗.๑ การใช้ลูกคิดในการบวกลบง่าย ๆ
๘. สามารถใช้เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก สะดวก เครื่องช่วยในการเรียนรู้	๘.๑ ใช้อุปกรณ์ช่วยในการสื่อสารทางเลือก ๘.๒ ใช้อุปกรณ์ช่วยในการเข้าถึงคอมพิวเตอร์เพื่อการ เรียนรู้ ๘.๓ ใช้โปรแกรมเสริมผ่านคอมพิวเตอร์เพื่อช่วยใน การเรียนรู้

มาตรฐาน ๑๓.๒ การพัฒนาทักษะจำเป็นเฉพาะความบกพร่องทางการได้ยิน

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์
๑. สามารถใช้และดูแลเครื่องช่วยฟังหรือ เครื่องประสาทหูเทียม	๑.๑ บอกส่วนต่าง ๆ ของเครื่องช่วยฟังหรือเครื่อง ประสาทหูเทียม ๑.๒ ใช้เครื่องช่วยฟังได้ถูกต้องหรือเครื่องประสาท หูเทียม

	๑.๓ ดูแลรักษาเครื่องช่วยฟังหรือเครื่องประสาทหูเทียม
๒. สามารถใช้การได้ยินที่หลงเหลืออยู่ในชีวิตประจำวัน	๒.๑ รู้ว่ามีเสียง/ไม่มีเสียง ๒.๒ บอกเสียงที่ได้ยิน ๒.๓ บอกแหล่งที่มาของเสียง
๓. สามารถแปลงเสียงหรือพูดตามแบบ	๓.๑ แปลงเสียงคำที่ไม่มีความหมายตามแบบ ๓.๒ พูดคำง่ายๆ ที่มีความหมายตามแบบ ๓.๓ พูดเป็นวลีง่ายๆ ตามแบบ ๓.๔ พูดเป็นประโยคง่ายๆตามแบบ
๔. สามารถอ่านริมฝีปาก	๔.๑ อ่านริมฝีปากและเข้าใจความหมาย ๔.๒ ทำรูปปากเป็นคำที่มีความหมายและผู้อื่นเข้าใจได้ ๔.๓ ทำรูปปากเป็นวลีง่ายๆ และผู้อื่นเข้าใจได้ ๔.๔ ทำรูปปากเป็นประโยคง่ายๆ และผู้อื่นเข้าใจได้
๕. สามารถใช้ภาษาท่าทางและภาษามือในการสื่อสาร	๕.๑ ใช้ภาษาท่าทางในการสื่อสาร ๕.๒ ใช้ภาษามือบอกชื่อสิ่งต่างๆ รอบตัว ๕.๓ ใช้ภาษามือเพื่อการสนทนาและสื่อสาร
๖. สามารถสะกดนิ้วมือ	๖.๑ สะกดนิ้วมือพยัญชนะไทย ๖.๒ สะกดนิ้วมือ สระและสระเปลี่ยนรูป ๖.๓ สะกดนิ้วมือ วรรณยุกต์ ๖.๔ สะกดนิ้วมือชื่อตนเอง ๖.๕ สะกดนิ้วมือคำง่ายๆ ๖.๖ สะกดนิ้วมืออักษรภาษาอังกฤษ
๗. สามารถใช้เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก เครื่องช่วยในการเรียนรู้	๗.๑ ใช้อุปกรณ์ช่วยในการสื่อสารทางเลือก ๗.๒. ใช้อุปกรณ์ช่วยในการเข้าถึงคอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนรู้ ๗.๓ ใช้โปรแกรมเสริมผ่านคอมพิวเตอร์เพื่อช่วยในการเรียนรู้

มาตรฐาน ๑๓.๓ การพัฒนาทักษะจำเป็นเฉพาะความบกพร่องทางสติปัญญา

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์
๑. สามารถสื่อสารได้เหมาะสมกับสถานการณ์	๑.๑ สื่อสารได้เหมาะสมกับสถานการณ์
๒. สามารถดูแลตนเองและความปลอดภัยในชีวิตประจำวัน	๒.๑ ดูแลตนเองและความปลอดภัยในชีวิตประจำวัน
๓. มีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับผู้อื่นอย่างเหมาะสม	๓.๑ มีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับผู้อื่นอย่างเหมาะสม
๔. รู้จักใช้ทรัพยากรในชุมชน	๔.๑ ใช้สิ่งของสาธารณะอย่างเหมาะสม

๕. สามารถใช้เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก เครื่องช่วยในการเรียนรู้	๕.๑ ใช้อุปกรณ์ช่วยในการสื่อสารทางเลือก ๕.๒ ใช้อุปกรณ์ช่วยในการเข้าถึงคอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนรู้ ๕.๓ ใช้โปรแกรมเสริมผ่านคอมพิวเตอร์เพื่อช่วยในการเรียนรู้
--	---

มาตรฐาน ๑๓.๔ การพัฒนาทักษะจำเป็นเฉพาะความบกพร่องทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์
๑. ดูแลสุขอนามัยเพื่อป้องกันภาวะแทรกซ้อน	๑.๑ ดูแลหรือทำความสะอาดแผลกดทับได้ ๑.๒ บริหารกล้ามเนื้อและข้อต่อเพื่อคงสภาพได้ ๑.๓ จัดทำนั่ง ทำนอน หรือทำกิจกรรมในท่าทางที่ถูกต้อง ๑.๔ ดูแลอุปกรณ์ เครื่องช่วยส่วนตัวได้
๒. สามารถใช้และดูแลรักษาอุปกรณ์เครื่องช่วยในการเคลื่อนย้ายตนเอง (Walker รถเข็น ไม้เท้า ไม้ค้ำยัน ฯลฯ)	๒.๑ เคลื่อนย้ายตนเองในการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วย ๒.๒ ทรงตัวอยู่ในอุปกรณ์เครื่องช่วยในการเคลื่อนย้ายตนเองได้ ๒.๓ เคลื่อนย้ายตนเองด้วยอุปกรณ์เครื่องช่วย บนทางราบและทางลาดได้ ๒.๔ เก็บรักษาและดูแลอุปกรณ์เครื่องช่วยในการเคลื่อนย้ายตนเองได้
๓. สามารถใช้และดูแลรักษาากายอุปกรณ์เสริม กายอุปกรณ์ อุปกรณ์ดัดแปลง	๓.๑ ถอดและใส่กายอุปกรณ์เสริม กายอุปกรณ์ อุปกรณ์ดัดแปลง ๓.๒ ใช้กายอุปกรณ์เสริม กายอุปกรณ์ อุปกรณ์ดัดแปลงในการทำกิจกรรม ๓.๓ เก็บรักษาและดูแลกายอุปกรณ์เสริม กายอุปกรณ์ อุปกรณ์ดัดแปลง
๔. สามารถใช้เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก เครื่องช่วยในการเรียนรู้	๔.๑ ใช้อุปกรณ์ช่วยในการสื่อสารทางเลือก ๔.๒. ใช้อุปกรณ์ช่วยในการเข้าถึงคอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนรู้ ๔.๓ ใช้โปรแกรมเสริมผ่านคอมพิวเตอร์เพื่อช่วยในการเรียนรู้
๕. ควบคุมอวัยวะที่ใช้ในการพูด การเคี้ยว และการกลืน	๕.๑ ควบคุมกล้ามเนื้อรอบปากได้ ๕.๒ ควบคุมการใช้ลิ้นได้ ๕.๓ เป่าและดูดได้ ๕.๔ เคี้ยวและกลืนได้ ๕.๕ ควบคุมน้ำลายได้

มาตรฐาน ๑๓.๕ การพัฒนาทักษะจำเป็นเฉพาะความบกพร่องทางการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์
๑. มีความสามารถในการรับรู้การได้ยิน	๑.๑ จำเสียงจากสิ่งที่ได้ยินในชีวิตประจำวัน ๑.๒ จำแนกเสียงที่แตกต่าง ๑.๓ แยกเสียงที่กำหนดให้ออกจากเสียงอื่นๆได้
๒. มีความสามารถในการรับรู้การเห็น	๒.๑ การจำภาพที่เห็นในชีวิตประจำวัน ๒.๒. การแยกวัตถุ ภาพ ตัวพยัญชนะที่กำหนดให้อยู่ ในพื้นที่ต่างกัน ๒.๓ ตากับมือเคลื่อนไหวสัมพันธ์กัน ๒.๔ การบอกส่วนที่หายไปของรูปภาพที่กำหนด ๒.๕ บอกความสัมพันธ์ของคุณลักษณะตำแหน่ง ลำดับ รูปร่างของสิ่งที่อยู่รอบตัว
๓. มีความสามารถในการจัดลำดับความคิด	๓.๑ เรียงลำดับเหตุการณ์ ขั้นตอนในการเล่นหรือการ ทำกิจกรรมได้
๔. มีความสามารถในการจัดระเบียบ ตนเอง	๔.๑ จัดการตนเองได้ ๔.๒ จัดลำดับกิจกรรมตนเองได้
๕. มีความสามารถในการบอกตำแหน่ง/ ทิศทาง	๕.๑ บอกทิศทางหรือตำแหน่งของสิ่งต่างๆ
๖. สามารถใช้เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก เครื่องช่วยในการเรียนรู้	๖.๑ ใช้อุปกรณ์ช่วยในการสื่อสารทางเลือก ๖.๒. ใช้อุปกรณ์ช่วยในการเข้าถึงคอมพิวเตอร์เพื่อการ เรียนรู้ ๖.๓ ใช้โปรแกรมเสริมผ่านคอมพิวเตอร์เพื่อช่วยในการ เรียนรู้

มาตรฐาน ๑๓.๖ การพัฒนาทักษะจำเป็นเฉพาะความบกพร่องทางการพูดและภาษา

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์
๑. สามารถควบคุมอวัยวะในการออกเสียง	๑.๑ เคลื่อนไหวอวัยวะในการพูด ๑.๒ ควบคุมอวัยวะในการพูด
๒. สามารถออกเสียงตามหน่วยเสียงได้ ชัดเจน	๒.๑ การออกเสียง หน่วยเสียงสระได้ชัดเจน ๒.๒ การออกเสียง หน่วยเสียงพยัญชนะได้ชัดเจน ๒.๓ การออกเสียงคำได้ชัดเจน
๓. สามารถเปล่งเสียงให้เหมาะสมกับ ธรรมชาติของแต่ละคน	๓.๑ เปล่งเสียงในระดับเสียงที่ทำให้ผู้อื่นฟังได้
๔. สามารถควบคุมจังหวะการพูด	๔.๑ ควบคุมจังหวะการพูดได้เป็นจังหวะปกติ (๗๐-๑๐๐ คำต่อนาที)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์
	๔.๒ พุดได้คล่องหรือลดภาวะการติดอ่าง ๔.๓ พุดเว้นวรรคตอนได้ถูกต้อง
๕. สามารถใช้เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก เครื่องช่วยในการเรียนรู้	๕.๑ ใช้อุปกรณ์ช่วยในการสื่อสารทางเลือก ๕.๒. ใช้อุปกรณ์ช่วยในการเข้าถึงคอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนรู้ ๕.๓ ใช้โปรแกรมเสริมผ่านคอมพิวเตอร์เพื่อช่วยในการเรียนรู้

มาตรฐาน ๑๓.๗ การพัฒนาทักษะจำเป็นเฉพาะความบกพร่องทางพฤติกรรมหรืออารมณ์

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์
๑. สามารถจัดการกับอารมณ์ของตนเองได้	๑.๑ ควบคุมความรู้สึกหรืออารมณ์ของตนเองได้ ๑.๒ แสดงออกทางอารมณ์อย่างเหมาะสมตามสถานการณ์
๒. สามารถควบคุมพฤติกรรมของตนเองได้อย่างเหมาะสม	๒.๑ ควบคุมตนเองในการทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนได้อย่างเหมาะสม
๓. สามารถปรับตัวในการอยู่ร่วมกับสังคม	๓.๑ การปฏิบัติตามกฎกติกาและมารยาททางสังคมได้อย่างถูกต้อง
๔. สามารถใช้เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก เครื่องช่วยในการเรียนรู้	๔.๑ ใช้อุปกรณ์ช่วยในการสื่อสารทางเลือก ๔.๒. ใช้อุปกรณ์ช่วยในการเข้าถึงคอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนรู้ ๔.๓ ใช้โปรแกรมเสริมผ่านคอมพิวเตอร์เพื่อช่วยในการเรียนรู้

มาตรฐาน ๑๓.๘ การพัฒนาทักษะจำเป็นเฉพาะบุคคลออทิสติก

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์
๑. ตอบสนองต่อสิ่งเร้าจากประสาทสัมผัสได้เหมาะสม	๑.๑ ตอบสนองต่อการทรงตัวได้เหมาะสม ๑.๒ ตอบสนองต่อการเคลื่อนไหวเอ็นและข้อต่อได้เหมาะสม ๑.๓ ตอบสนองต่อกายสัมผัสได้เหมาะสม ๑.๔ ตอบสนองต่อการดมกลิ่นได้เหมาะสม ๑.๕ ตอบสนองต่อเสียงที่ได้ยินได้เหมาะสม ๑.๖ ตอบสนองต่อการเห็นได้เหมาะสม ๑.๗ ตอบสนองต่อการลิ้มรสได้เหมาะสม
๒. เข้าใจภาษาและแสดงออกทางภาษาได้อย่างเหมาะสม	๒.๑ ปฏิบัติตามคำสั่งได้ ๒.๒ สื่อสารโดยใช้ท่าทาง รูปภาพ สัญลักษณ์ คำพูดในชีวิตประจำวัน

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์
๓. แสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมตามสถานการณ์	๓.๑ รับรู้และแสดงอารมณ์ของตนเองและบุคคลอื่นอย่างเหมาะสม ๓.๒ ปฏิบัติตามข้อตกลงของห้องเรียนและโรงเรียน ๓.๓ ปฏิบัติตนเหมาะสมตามสถานการณ์ ต่าง ๆ ๓.๔ สามารถรอคอยในสถานการณ์ต่างๆได้ ๓.๕ เข้าใจและยอมรับการเปลี่ยนแปลงในสถานการณ์ต่างๆ ได้ ๓.๖ สามารถควบคุมตนเองในสถานการณ์ต่างๆได้
๔. สามารถใช้เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก เครื่องช่วยในการเรียนรู้	๔.๑ ใช้อุปกรณ์ช่วยในการสื่อสารทางเลือก ๔.๒. ใช้อุปกรณ์ช่วยในการเข้าถึงคอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนรู้ ๔.๓ ใช้โปรแกรมเสริมผ่านคอมพิวเตอร์เพื่อช่วยในการเรียนรู้

การจัดเวลาเรียน

ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ จัดหลักสูตรการเรียนการสอนให้กับเด็กพิการ เป็นหลักสูตร ไปกลับแบบหมุนเวียน และสอนตามบ้าน โดยจัดการเรียน ๒ ภาคเรียนต่อ ๑ ปีการศึกษา ภายใต้งานโครงการมาเรียนอย่างน้อยภาคเรียนละ ๙๐ วัน ใช้เวลาอย่างน้อย ๑๘ ชั่วโมง/สัปดาห์ ดังนี้

ภาคเรียนที่ ๑ เปิดเรียน วันที่ ๑ พฤษภาคม – วันที่ ๓๑ ตุลาคม

ภาคเรียนที่ ๒ เปิดเรียน วันที่ ๑ พฤศจิกายน – วันที่ ๓๐ เมษายน

สาระการเรียนรู้

สาระการเรียนรู้ เป็นสื่อกลางในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับเด็ก เพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กทุกด้าน ให้เป็นไปตามจุดหมายของหลักสูตรที่กำหนด ประกอบด้วย ประสบการณ์สำคัญ และสาระที่ควรเรียนรู้ ดังนี้

๑. ประสบการณ์สำคัญ ประสบการณ์สำคัญเป็นแนวทางสำหรับผู้สอนนำไปใช้ในการออกแบบการจัดประสบการณ์ให้เด็กปฐมวัยเรียนรู้ ลงมือปฏิบัติ และได้รับการส่งเสริมพัฒนาการครอบคลุมทุกด้าน ดังนี้

๑.๑ ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้มีโอกาสพัฒนาการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็ก และการประสานสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อและระบบประสาท ในการทำกิจวัตรประจำวันหรือทำกิจกรรมต่างๆ และสนับสนุนให้เด็กมีโอกาสดูแลสุขภาพและสุขอนามัย สุขนิสัย และการรักษาความปลอดภัย ดังนี้

ด้านร่างกาย	ประสบการณ์สำคัญ
๑.๑.๑ การใช้กล้ามเนื้อใหญ่	(๑) การเคลื่อนไหวอยู่กับที่ (๒) การเคลื่อนไหวเคลื่อนที่ (๓) การเคลื่อนไหวพร้อมวัสดุอุปกรณ์

ด้านร่างกาย	ประสบการณ์สำคัญ
	(๔) การเคลื่อนไหวที่ใช้การประสานสัมพันธ์ของการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ในการขว้าง การจับ การโยน การเตะ (๕) การเล่นเครื่องเล่นสนามอย่างอิสระ
๑.๑.๒ การใช้กล้ามเนื้อเล็ก	(๑) การเล่นเครื่องเล่นสัมผัสและการสร้างจากแท่งไม้ บล็อก (๒) การเขียนภาพและการเล่นกับสี (๓) การปั้น (๔) การประดิษฐ์สิ่งต่างๆ ด้วย เศษวัสดุ (๕) การหยิบจับ การใช้กรรไกร การฉีก การตัด การปะ และการร้อยวัสดุ
๑.๑.๓ การรักษาสภาพอนามัยส่วนตัว	(๑) การปฏิบัติตนตามสุขอนามัย สุขอนามัยที่ดีในกิจวัตรประจำวัน
๑.๑.๔ การรักษาความปลอดภัย	(๑) การปฏิบัติตนให้ปลอดภัยในกิจวัตรประจำวัน (๒) การฟังนิทาน เรื่องราว เหตุการณ์ เกี่ยวกับการป้องกัน และรักษาความปลอดภัย (๓) การเล่นเครื่องเล่นอย่างปลอดภัย (๔) การเล่นบทบาทสมมติเหตุการณ์ต่างๆ
๑.๑.๕ การตระหนักรู้เกี่ยวกับร่างกายตนเอง	(๑) การเคลื่อนไหวโดยควบคุมตนเองไปในทิศทาง ระดับ และพื้นที่ (๒) การเคลื่อนไหวข้ามสิ่งกีดขวาง

๑.๒ ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้แสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกของตนเองที่เหมาะสมกับวัย ตระหนักถึงลักษณะพิเศษเฉพาะที่เป็นอัตลักษณ์ ความเป็นตัวของตัวเอง มีความสุข ร่าเริงแจ่มใส การเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ได้พัฒนาคุณธรรมจริยธรรม สุนทรียภาพ ความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง และความเชื่อมั่นในตนเองขณะปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ดังนี้

ด้านอารมณ์	ประสบการณ์สำคัญ
๑.๒.๑ สุนทรียภาพ ดนตรี	(๑) การฟังเพลง การร้องเพลง และการแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบ (๒) เสียงดนตรี (๓) การเล่นเครื่องดนตรีประกอบจังหวะ (๔) การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง/ดนตรี (๕) การเล่นบทบาทสมมติ (๖) การทำกิจกรรมศิลปะต่างๆ (๗) การสร้างสรรค์สิ่งสวยงาม
๑.๒.๒ การเล่น	(๑) การเล่นอิสระ (๒) การเล่นรายบุคคล กลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่ (๓) การเล่นตามมุมประสบการณ์ (๔) การเล่นนอกห้องเรียน

ด้านอารมณ์	ประสบการณ์สำคัญ
๑.๒.๓ คุณธรรม จริยธรรม	(๑) การปฏิบัติตนตามหลักศาสนาที่นับถือ (๒) การฟังนิทานเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม (๓) การร่วมสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเชิงจริยธรรม
๑.๒.๔ การแสดงออกทางอารมณ์	(๑) การพูดสะท้อนความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น (๒) การเล่นบทบาทสมมติ (๓) การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง/ดนตรี (๔) การร้องเพลง (๕) การทำงานศิลปะ
๑.๒.๕ การมีอัตลักษณ์เฉพาะตนและเชื่อว่าตนเองมีความสามารถ	(๑) การปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ตามความสามารถของตนเอง
๑.๒.๖ การเห็นอกเห็นใจผู้อื่น	(๑) การแสดงความยินดีเมื่อผู้อื่นมีความสุข เห็นใจเมื่อผู้อื่นเศร้า (๒) หรือเสียใจและการช่วยเหลือปอโยนเมื่อผู้อื่นได้รับบาดเจ็บ

๑.๓ ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคม เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อมต่างๆ รอบตัวจากการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ผ่านการเรียนรู้ทางสังคม เช่น การเล่น การทำงานกับผู้อื่น การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน การแก้ปัญหาข้อขัดแย้งต่างๆ

ด้านสังคม	ประสบการณ์สำคัญ
๑.๓.๑ การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน	(๑) การช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน (๒) การปฏิบัติตนตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๑.๓.๒ การดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	(๑) การมีส่วนร่วมรับผิดชอบดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน (๒) การใช้วัสดุและสิ่งของเครื่องใช้อย่างคุ้มค่า (๓) การทำงานศิลปะที่นำวัสดุหรือสิ่งของเครื่องใช้ที่ใช้แล้ว มาใช้ซ้ำหรือแปรรูปแล้วนำกลับมาใช้ใหม่ (๔) การเพาะปลูกและดูแลต้นไม้ (๕) การเลี้ยงสัตว์ (๖) การสนทนาข่าวและเหตุการณ์เกี่ยวกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชีวิตประจำวัน

ด้านสังคม	ประสบการณ์สำคัญ
๑.๓.๓ การปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นและความเป็นไทย	(๑) การเล่นบทบาทสมมติการปฏิบัติตนในความเป็นคนไทย (๒) การปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมท้องถิ่นที่อาศัยและประเพณีไทย (๓) การประกอบอาหารไทย (๔) การศึกษานอกสถานที่ (๕) การละเล่นพื้นบ้านของไทย
๑.๓.๔ การมีปฏิสัมพันธ์ มีวินัย มีส่วนร่วม และบทบาทสมาชิกของสังคม	(๑) การร่วมกำหนดข้อตกลงของห้องเรียน (๒) การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของห้องเรียน (๓) การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ (๔) การดูแลห้องเรียนร่วมกัน (๕) การร่วมกิจกรรมวันสำคัญ
๑.๓.๕ การเล่นและทำงานแบบร่วมมือร่วมใจ	(๑) การร่วมสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น (๒) การเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น (๓) การทำศิลปะแบบร่วมมือ
๑.๓.๖ การแก้ปัญหาความขัดแย้ง	(๑) การมีส่วนร่วมในการเลือกวิธีการแก้ปัญหา (๒) การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาคความขัดแย้ง
๑.๓.๗ การยอมรับในความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล	(๑) การเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มเพื่อน

๑.๔ ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้รับรู้และเรียนรู้สิ่งต่างๆ รอบตัวผ่านการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม บุคคลและสื่อต่างๆ ด้วยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กพัฒนาการใช้ภาษา จินตนาการความคิดสร้างสรรค์ การแก้ปัญหา การคิดเชิงเหตุผล และการคิดรวบยอดเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ รอบตัวและมีความคิดรวบยอดทางคณิตศาสตร์ที่เป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้นต่อไป

การพัฒนาด้าน	ประสบการณ์สำคัญ
๑.๔.๑ การใช้ภาษา	(๑) การฟังเสียงต่างๆ ในสิ่งแวดล้อม (๒) การฟังและปฏิบัติตามคำแนะนำ (๓) การฟังเพลง นิทาน คำคล้องจอง บทร้อยกรองหรือเรื่องราวต่างๆ (๔) การพูดแสดงความคิด ความรู้สึก และความต้องการ (๕) การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเอง หรือพูดเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง (๖) การพูดอธิบายเกี่ยวกับสิ่งของ เหตุการณ์ และความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ (๗) การพูดอย่างสร้างสรรค์ในการเล่น และการกระทำต่างๆ

การพัฒนาด้าน	ประสบการณ์สำคัญ
	(๘) การรจจหะที่เหมะสมในการพูด (๙) การพูดเรียงลำดับคำเพื่อใช้ในการสื่อสาร (๑๐) การอ่านหนังสือภาพ นิทาน หลากหลายประเภท/รูปแบบ (๑๑) การอ่านอย่างอิสระตามลำพัง การอ่านร่วมกัน การอ่านโดยมีผู้ชี้แนะ (๑๒) การเห็นแบบอย่างของการอ่านที่ถูกต้อง (๑๓) การสังเกตทิศทางการอ่านตัวอักษร คำ และข้อความ (๑๔) การอ่านและชี้ข้อความ โดยกวาดสายตาตามบรรทัดจากซ้ายไปขวา และจากบนลงล่าง (๑๕) การสังเกตตัวอักษรในชื่อของตน หรือคำคุ้นเคย (๑๖) การสังเกตตัวอักษรที่ประกอบเป็นคำผ่านการอ่านหรือเขียนของผู้ใหญ่ (๑๗) การคาดเดาคำ วลี หรือประโยค ที่มีโครงสร้างซ้ำๆ กัน จากนิทาน เพลง คำคล้องจอง (๑๘) การเล่นเกมภาษา (๑๙) การเห็นแบบอย่างของการเขียนที่ถูกต้อง (๒๐) การเขียนร่วมกันตามโอกาส และการเขียนอิสระ (๒๑) การเขียนคำที่มีความหมายกับตัวเด็ก/คำคุ้นเคย (๒๒) การคิดสะกดคำและเขียนเพื่อสื่อความหมายด้วยตนเองอย่างอิสระ
๑.๔.๒ การคิดรวบยอด การคิดเชิงเหตุผล การตัดสินใจและ แก้ปัญหา	(๑) การสังเกตลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลง และความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ โดยใช้ประสาทสัมผัสอย่างเหมาะสม (๒) การสังเกตสิ่งต่างๆ และสถานที่จากมุมมองที่ต่างกัน (๓) การบอกและแสดงตำแหน่ง ทิศทาง และระยะทางของสิ่งต่างๆ ด้วยการกระทำ ภาพวาด ภาพถ่าย และรูปภาพ (๔) การเล่นกับสื่อต่างๆ ที่เป็นทรงกลม ทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก ทรงกระบอก กรวย (๕) การคัดแยก การจัดกลุ่ม และการจำแนกสิ่งต่างๆ ตามลักษณะ และรูปร่าง รูปทรง (๖) การต่อของชิ้นเล็กเติมในชิ้นใหญ่ให้สมบูรณ์ และการแยกชิ้นส่วน (๗) การทำซ้ำ การต่อเติม และการสร้างแบบรูป (๘) การนับและแสดงจำนวนของสิ่งต่างๆ ในชีวิตประจำวัน (๙) การเปรียบเทียบและเรียงลำดับจำนวนของสิ่งต่างๆ (๑๐) การรวมและการแยกสิ่งต่างๆ

การพัฒนาด้าน	ประสบการณ์สำคัญ
	(๑๑) การบอกและแสดงอันดับที่ของสิ่งต่างๆ (๑๒) การชั่ง ตวง วัดสิ่งต่างๆ โดยใช้เครื่องมือและหน่วยที่ไม่ใช่หน่วยมาตรฐาน (๑๓) การจับคู่ การเปรียบเทียบ และการเรียงลำดับ สิ่งต่างๆ ตามลักษณะความยาว/ความสูง น้ำหนัก ปริมาตร (๑๔) การบอกและเรียงลำดับกิจกรรมหรือเหตุการณ์ตามช่วงเวลา (๑๕) การใช้ภาษาทางคณิตศาสตร์กับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน (๑๖) การอธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์ หรือการกระทำ (๑๗) การคาดเดาหรือการคาดคะเนสิ่งที่อาจเกิดขึ้นอย่างมีเหตุผล (๑๘) การมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล (๑๙) การตัดสินใจและมีส่วนร่วมในกระบวนการแก้ปัญหา
๑.๔.๓ จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์	(๑) การรับรู้ และแสดงความคิดความรู้สึกผ่านสื่อ วัสดุ ของเล่น และชิ้นงาน (๒) การแสดงความคิดสร้างสรรค์ผ่านภาษา ท่าทาง การเคลื่อนไหวและศิลปะ (๓) การสร้างสรรค์ชิ้นงานโดยใช้รูปร่างรูปทรงจากวัสดุที่หลากหลาย
๑.๔.๔ เจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และการแสวงหาความรู้	(๑) การสำรวจสิ่งต่างๆ และแหล่งเรียนรู้รอบตัว (๒) การตั้งคำถามในเรื่องที่สนใจ (๓) การสืบเสาะหาความรู้เพื่อค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆ (๔) การมีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูลและนำเสนอข้อมูลจากการสืบเสาะหาความรู้ในรูปแบบต่างๆ และแผนภูมิอย่างง่าย

๑.๕ ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมการพัฒนาทักษะจำเป็นเฉพาะความพิการ

๑.๕.๑ ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมการพัฒนาทักษะจำเป็นเฉพาะความบกพร่องทางการเห็น

ทักษะจำเป็นเฉพาะความบกพร่องทางการเห็น	ประสบการณ์สำคัญ
๑. มีความสามารถในการบูรณาการประสาทสัมผัสที่เหลืออยู่ในการดำรงชีวิต ๑.๑ รับรู้ต่อการใช้ประสาทสัมผัสทางการเห็นที่เหลืออยู่	(๑) การมองเห็นในทิศทางต่างๆ (๒) การมองวัตถุที่มีสีสัมผัสที่อยู่กับที่ (๓) การมองตามวัตถุที่มีสีสัมผัสที่เคลื่อนไหว (๔) การมองหาวัตถุกำหนดให้ (๕) การหยิบสิ่งของที่มีขนาดและสีที่แตกต่างกัน (๖) การสำรวจสิ่งต่างๆรอบตัว

ทักษะจำเป็นเฉพาะความ บกพร่องทางการเห็น	ประสบการณ์สำคัญ
(สำหรับบุคคลสายตาเลือน ราง) ในการมองสิ่งต่างๆ รอบตัวได้	(๗) การโยงเส้นไปตามตำแหน่งที่กำหนดให้ (๘) การมองภาพตามที่กำหนด (๙) การมองของจริงแล้วให้เลือกภาพที่ตรงกับสิ่งที่มองเห็น (๑๐) การบรรยายภาพจากสิ่งที่เห็น (๑๑) การเลียนแบบสีหน้าท่าทาง (๑๒) การบอกรายละเอียดของวัตถุที่เห็น
๑.๒ รู้รู้ต่อการใช้ประสาทสัมผัส ทางการได้ยินเสียงต่างๆใน สภาพแวดล้อมได้	(๑) การบอกเสียงจากสิ่งที่ได้ยิน (๒) การบอกแหล่งที่มาของเสียง (๓) การแยกความแตกต่างของเสียงชนิดต่างๆ (๔) การบอกจังหวะของเสียง
๑.๓ รู้รู้ต่อการใช้ประสาทสัมผัส ทางการดมกลิ่นสิ่งต่างๆ รอบตัวได้	(๑) การดมกลิ่นของใช้ประเภทต่างๆ (๒) การดมกลิ่นอาหารประเภทต่างๆ (๓) การดมกลิ่นผลไม้ประเภทต่างๆ (๔) การดมกลิ่นดอกไม้ประเภทต่างๆ (๕) การดมกลิ่นต่างๆในสภาพแวดล้อม
๑.๔ รู้รู้ต่อการใช้ประสาทสัมผัส ทางการชิมรสสิ่งต่างๆใน ชีวิตประจำวันได้	(๑) การชิมและบอกรสชาติของอาหารชนิดต่างๆ (๒) การชิมและบอกชื่ออาหาร ผัก ผลไม้ประเภทต่างๆ (๓) การชิมและบอกลักษณะของอาหาร ประเภทต่างๆ
๑.๕ รู้รู้ต่อการ ใช้ประสาท สัมผัสทางผิวหนังสัมผัสสิ่ง ต่างๆรอบตัวและใน สภาพแวดล้อมได้	(๑) การบอกชื่อสิ่งของต่างๆด้วยการสัมผัสทางผิวหนัง (๒) การบอกลักษณะรูปร่างของสิ่งต่างๆด้วยการสัมผัส ทางผิวหนัง (๓) การบอกลักษณะพื้นผิวของสิ่งต่างๆด้วยการสัมผัส ทางผิวหนัง (๔) การบอกสภาพแวดล้อมโดยการรับรู้ทางผิวหนัง (๕) การสัมผัสสิ่งต่างๆที่มีอุณหภูมิที่แตกต่างกัน (๖) การบอกสถานะของสิ่งต่างๆ
๑.๖ รู้รู้ต่อการใช้ประสาทการ รับรู้การทรงตัวได้	(๑) การเล่นเครื่องเล่นที่ใช้การปีน ป่าย ห้อย โหน กระโดด (๒) การเล่นเครื่องเล่นที่มีการเคลื่อนไหวไปในระนาบที่ แตกต่างกัน (๓) การนั่งเครื่องเล่นหรืออุปกรณ์ที่มีการเคลื่อนไหว (๔) การยืนทรงตัวในรูปแบบต่างๆ (๕) การเดินทรงตัว (๖) การหมุนศีรษะและการเคลื่อนไหวไปในระนาบ ที่แตกต่างกัน

ทักษะจำเป็นเฉพาะความ บกพร่องทางการเห็น	ประสบการณ์สำคัญ
	(๗) การนั่งทรงตัว (๘) การเคลื่อนไหวแบบราบเรียบและทิศทางต่างๆ
๑.๗ รับรู้ต่อการใช้ประสาทการ รับรู้การเคลื่อนไหวเอ็นและ ข้อต่อได้	(๑) การกระโดดในรูปแบบต่างๆ (๒) การเล่นเครื่องเล่นที่มีการโหนหรือปีนป่าย (๓) การหิ้ว ลาก ผลัก ดึง ยก สิ่งของหรือวัตถุที่มีน้ำหนัก (๔) การออกกำลังกายในท่าต่างๆ (๕) การคลานบนสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน (๖) การทำท่าประกอบเพลงที่มีจังหวะเบาๆ สบายๆ (๗) การเคี้ยวอาหารหรือวัตถุที่มีความเหนียว (๘) การนวดที่มีการลงน้ำหนักที่ข้อต่อ
๑.๘ การรับรู้ต่อการใช้ประสาท สัมผัสในการรับประทาน อาหาร	๑. ตำแหน่งของภาชนะใส่อาหาร ๒. ตำแหน่งของอุปกรณ์ใช้สำหรับรับประทานอาหาร
๒. การสร้างความคุ้นเคยกับ สภาพแวดล้อม และการ เคลื่อนไหวของคนตาบอด ๒.๑ ความคิดรวบยอดที่ เกี่ยวข้องกับการสร้าง ความคุ้นเคยกับ สภาพแวดล้อม และการ เคลื่อนไหว	(๑) การรับรู้เกี่ยวกับเวลา (๒) การรับรู้เกี่ยวกับทิศทาง (๓) การรับรู้เกี่ยวกับระยะทาง (๔) การรับรู้เกี่ยวกับพื้นผิว (๕) การรับรู้เกี่ยวกับอุณหภูมิ (๖) การรับรู้เกี่ยวกับกลิ่น (๗) การรับรู้เกี่ยวกับเสียง (๘) การรับรู้เกี่ยวกับสภาพแวดล้อม (๙) การเรียงลำดับของสถานที่ เหตุการณ์ หรือเวลา
๒.๒ การเดินทางกับผู้นำทาง ๒.๒.๑ การแนะนำ และการ จับแขนผู้นำทาง	(๑) การยืนก่อนการเดินกับผู้นำทางเมื่อผู้นำทาง (๒) การรับรู้สัญลักษณ์ก่อนการเดินทาง (๓) การเลื่อนมือและจับแขนของผู้นำทาง
๒.๒.๒ การก้าวเดินโดย มีผู้นำทาง	(๑) การก้าวเดินกับผู้นำทาง (๒) การรู้จังหวะการเดินกับผู้นำทาง
๒.๒.๓ การเปลี่ยนข้าง	(๑) การเลื่อนมือก่อนการเปลี่ยนข้าง (๒) การจับแขนผู้นำทางขณะเปลี่ยนข้าง

ทักษะจำเป็นเฉพาะความ บกพร่องทางการเห็น	ประสบการณ์สำคัญ
๒.๒.๔ การหมุนกลับตัว	(๑) การหมุนตัวเข้าหากัน (๒) การยื่นมือไปจับแขนอีกข้างของผู้นำทาง (๓) การปล่อยแขนและเดินต่อ
๒.๒.๕ การตอบรับหรือ ปฏิเสธการนำทาง	(๑) การตอบรับการนำทาง (๒) การปฏิเสธการนำทาง
๒.๒.๖ การเดินทางแคบโดย มีผู้นำทาง	(๑) การใช้สัญลักษณ์เมื่อต้องการเดินในทางแคบ (๒) การจับแขนผู้นำทางเมื่อเดินในทางแคบ (๓) การก้าวเดินกับผู้นำทางเมื่อเดินในทางแคบ (๔) การกลับมาเดินในเส้นทางปกติ
๒.๒.๗ การเดินกับ ผู้นำทาง ขึ้นลงบันไดได้	(๑) การขึ้น-ลงบันไดกับผู้นำทางโดยไม่จับราว (๒) การขึ้น-ลงบันไดกับผู้นำทางและจับราวบันได
๒.๒.๘ การเดินกับ ผู้นำทาง ในการเข้า-ออกประตู	(๑) การเข้า-ออกประตูที่เป็นประตูชนิดผลักออกจากตัว (๒) การเข้า-ออกประตูที่เป็นประตูชนิดเปิดเข้าหาตัว (๓) การเข้า-ออกประตูที่เป็นประตูชนิดเลื่อน
๒.๒.๙ การนั่งเก้าอี้	(๑) การสำรวจ การจับ และการนั่งเก้าอี้ที่ไม่มีพนักพิง (๒) การสำรวจ การจับ และการนั่งเก้าอี้ที่มีพนักพิง (๓) การนั่งเก้าอี้ที่ไม่มีโต๊ะ (๔) การนั่งเก้าอี้ที่มีโต๊ะ
๒.๒.๑๐ การหาของ	(๑) การหาของบนโต๊ะ (๒) การหาของที่พื้น
๒.๒.๑๑ การขึ้น-ลง ยานพาหนะ	(๑) การขึ้นรถ (๒) การลงรถ
๒.๒.๑๒ การเข้า-ออกลิฟต์	(๑) การเข้าลิฟต์ (๒) การออกลิฟต์
๒.๓ การเดินโดยอิสระใน สถานที่คุ้นเคย ๒.๓.๑ การเดินโดยการ ป้องกันตนเองส่วนบน	(๑) การใช้แขนในการป้องกันตนเองส่วนบน
๒.๓.๒ การเดินโดยการ ป้องกันตนเองส่วนล่าง	(๑) การใช้แขนในการป้องกันตนเองส่วนล่าง
๒.๓.๓ การเดินโดยการเกาะ ราว	(๑) การยื่นมือจับราวในการเดิน

ทักษะจำเป็นเฉพาะความ บกพร่องทางการเห็น	ประสบการณ์สำคัญ
๒.๓.๔ การเดินโดยการ ละเลาะ	(๑) การยื่นมือแตะผนังหรือราวในการเดินละเลาะ
๒.๓.๕ การเดินโดยใช้ไม้เท้า ขาว	(๑) การจับไม้เท้า (๒) การแกว่งไม้เท้า (๓) การเดินร่วมกับไม้เท้า (๔) การเดินบนพื้นต่างระดับโดยใช้ไม้เท้าขาว
๓. การเตรียมความพร้อมการ อ่านอักษรเบรลล์ ๓.๑ การเคลื่อนที่ของมือและ นิ้วมือในการสัมผัส	(๑) การเคลื่อนมือและนิ้วมือข้างเดียว สัมผัสภาพนูน เส้นนูน จุดนูน ในทิศทางต่างๆ (๒) การเคลื่อนมือและนิ้วมือทั้งสองข้างสัมผัสภาพนูน เส้นนูน จุดนูน ในทิศทางต่างๆ (๓) การเคลื่อนมือบนเส้นจุดนูนอักษรเบรลล์
๔. การเตรียมความพร้อมการ เขียนอักษรเบรลล์ ๔.๑ การใส่และเลื่อน กระดาษ	(๑) การรู้จักอุปกรณ์การเขียนอักษรเบรลล์ (๒) การใส่และเลื่อนกระดาษ
๔.๒ การจับสไตลัส (Stylus) ในการเขียนจุด	(๑) การจับสไตลัส ในการเขียน (๒) การกดจุดอักษรเบรลล์
๕. มีความสามารถในการอ่าน อักษรเบรลล์พยัญชนะไทย ที่มีเซลเดียวและตัวเลข ๕.๑ การอ่านอักษรเบรลล์ไทย ที่เป็นพยัญชนะเซลเดียวและ ตัวเลข	(๑) การอ่านอักษรเบรลล์ พยัญชนะภาษาไทย กลุ่มจุด ๑, ๒, ๔, ๕ (๒) การอ่านอักษรเบรลล์พยัญชนะภาษาไทย กลุ่มจุด ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ (๓) การอ่านอักษรเบรลล์พยัญชนะภาษาไทย กลุ่มจุด ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ๖ (๔) การอ่านตัวเลขอักษรเบรลล์ จำนวน ๑-๑๐
๖.มีความสามารถในการเขียน อักษรเบรลล์พยัญชนะไทย ที่มีเซลเดียวและตัวเลข ๖.๑ การเขียนอักษรเบรลล์ที่ เป็นพยัญชนะไทยเซลล์เดียวและ ตัวเลข	(๑) การเขียนพยัญชนะ กลุ่มจุด ๑, ๒, ๔, ๕ (๒) การเขียนพยัญชนะ กลุ่มจุด ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ (๓) การเขียนพยัญชนะ กลุ่มจุด ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ๖ (๔) การเขียนตัวเลขอักษรเบรลล์ จำนวน ๑-๑๐
๖.๒ การเขียนอักษรเบรลล์ที่ เป็นพยัญชนะภาษาอังกฤษ ระดับ ๑	(๑) การเขียนพยัญชนะภาษาอังกฤษ A-Z (๒) การเขียนพยัญชนะภาษาอังกฤษ a-z

ทักษะจำเป็นเฉพาะความ บกพร่องทางการเห็น	ประสบการณ์สำคัญ
๗. มีความสามารถในการใช้ ลูกคิด ๗.๑ การใช้ลูกคิดในการบวก ลบง่าย ๆ	(๑) การตั้งค่าและอ่านค่าลูกคิด (๒) การบวกจำนวนที่มีผลลัพธ์ไม่เกินสิบ (๓) การลบจำนวนที่มีตัวตั้งไม่เกินสิบ
๘. สามารถใช้เทคโนโลยีสิ่ง อำนวยความสะดวก เครื่องช่วยในการเรียนรู้ ๘.๑ ใช้อุปกรณ์ช่วยในการ สื่อสารทางเลือก	(๑) การใช้อุปกรณ์ช่วยในการสื่อสารทางเลือก
๘.๒ ใช้อุปกรณ์ช่วยในการ เข้าถึงคอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนรู้	(๑) การใช้อุปกรณ์ช่วยในการเข้าถึงคอมพิวเตอร์
๘.๓ ใช้โปรแกรมเสริมผ่าน คอมพิวเตอร์เพื่อช่วยในการ เรียนรู้	(๑) การใช้โปรแกรมเสริมผ่านคอมพิวเตอร์เพื่อช่วยในการ เรียนรู้

๑.๕.๒ ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมการพัฒนาทักษะจำเป็นเฉพาะความบกพร่องทางการได้ยิน

ทักษะจำเป็นเฉพาะความ บกพร่องทางการได้ยิน	ประสบการณ์ที่สำคัญ
๑. สามารถใช้และดูแล เครื่องช่วยฟัง ๑.๑ บอกส่วนต่าง ๆ ของ เครื่องช่วยฟังหรือเครื่อง ประสาทหูเทียม	(๑) การบอกส่วนต่าง ๆ ของเครื่องช่วยฟังหรือเครื่องประสาทหู เทียมจากของจริง
๑.๒ ใช้เครื่องช่วยฟังหรือ เครื่องประสาทหูเทียมได้ถูกต้อง	(๑) การใส่และถอดเครื่องช่วยฟังหรือเครื่องประสาทหูเทียม (๒) การเปิด-ปิดเครื่องช่วยฟังหรือเครื่องประสาทหูเทียม (๓) การปรับระดับเสียงเครื่องช่วยฟังหรือเครื่องประสาทหูเทียม (๔) การตรวจสอบการทำงานของเครื่องช่วยฟังหรือเครื่อง ประสาทหูเทียม
๑.๓ ดูแลรักษาเครื่องช่วย ฟังหรือเครื่องประสาทหูเทียม	(๑) การทำความสะอาดเครื่องช่วยฟังหรือเครื่องประสาทหูเทียม (๒) การเก็บรักษาเครื่องช่วยฟังหรือเครื่องประสาทหูเทียม

ทักษะจำเป็นเฉพาะความ บกพร่องทางการได้ยิน	ประสบการณ์ที่สำคัญ
๒. สามารถใช้การได้ยินที่ หลงเหลืออยู่ใน ชีวิตประจำวัน ๒.๑ รู้ว่ามีเสียง/ไม่มีเสียง	(๑) การเคาะ ดิด สี ดี เป่า เขย่า เครื่องดนตรี (๒) การฟังเสียงจากเครื่องเล่น (๓) การฟังเสียงจากสิ่งแวดล้อม
๒.๒ บอกเสียงที่ได้ยิน	(๑) การบอกเสียงที่ได้ยินจากเครื่องดนตรี (๒) การบอกเสียงที่ได้ยินจากเครื่องเล่น (๓) การบอกเสียงที่ได้ยินจากสิ่งแวดล้อม (๔) การจำแนกเสียง (๕) การเปรียบเทียบเสียง
๒.๓ บอกแหล่งที่มาของ เสียง	(๑) การฟังเสียงสิ่งต่างๆ รอบตัว และบอกแหล่งที่มาเสียง
๓. สามารถแปลงเสียงหรือพูด ตามแบบ ๓.๑ แปลงเสียงคำที่ไม่มี ความหมายตามแบบ	(๑) การกำหนดลมหายใจเข้าออก (๒) การกลั่น/กักลมหายใจ (๓) การแปลงเสียงคำที่ไม่มีความหมายตามแบบ (๔) การแปลงเสียงพยัญชนะตามฐานการเกิดเสียงตามแบบ (๕) การแปลงเสียงสระ และเปรียบเทียบเสียงสระสั้น-ยาว ตามแบบ (๖) การแปลงเสียงวรรณยุกต์ และเปรียบเทียบเสียงวรรณยุกต์ สูง-ต่ำ ตามแบบ (๗) การจัดรูปริมฝีปากตามฐานการเกิดเสียงตามแบบ
๓.๒ พูดคำง่ายๆ ที่มี ความหมายตามแบบ	(๑) การพูดเป็นคำง่ายๆเกี่ยวกับตนเองตามแบบ (๒) การพูดเป็นคำง่ายๆเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมตามแบบ (๓) การพูดเป็นคำง่ายๆเกี่ยวกับธรรมชาติรอบตัวตามแบบ (๔) การพูดเป็นคำง่ายๆเกี่ยวกับสิ่งต่างๆรอบตัวตามแบบ
๓.๓ พูดเป็นวลีง่ายๆ ตาม แบบ	(๑) การพูดเป็นวลีง่ายๆ ตามแบบ
๓.๔ พูดเป็นประโยคง่ายๆ ตามแบบ	(๑) การพูดเป็นประโยคง่ายๆ ตามแบบ
๔. สามารถอ่านริมฝีปาก ๔.๑ อ่านริมฝีปากและ เข้าใจความหมาย	(๑) การอ่านริมฝีปากและปฏิบัติตาม
๔.๒ ทำรูปปากเป็นคำที่มี ความหมายและผู้อื่นเข้าใจได้	(๑) การทำรูปปากเป็นคำที่มีความหมายง่ายๆ

ทักษะจำเป็นเฉพาะความ บกพร่องทางการได้ยิน	ประสบการณ์ที่สำคัญ
๔.๓ ทำรูปปากเป็นวลีง่ายๆ และผู้อื่นเข้าใจได้	(๑) การทำรูปปากเป็นวลีง่ายๆ
๔.๔ ทำรูปปากเป็นประโยค ง่ายๆ และผู้อื่นเข้าใจได้	(๑) การทำรูปปากเป็นประโยคง่ายๆ
๕. สามารถใช้ภาษามือในการ สื่อสาร ๕.๑ ใช้ภาษาท่าทางในการ สื่อสาร	(๑) การจัดทำและการเคลื่อนไหวของมือพื้นฐานในการใช้ภาษามือ การใช้สีหน้าประกอบท่าทางในการสื่อสาร
๕.๒ ใช้ภาษามือบอกชื่อสิ่ง ต่างๆ รอบตัว	(๑) การใช้ภาษามือบอกชื่อบุคคล (๒) การใช้ภาษามือบอกชื่ออาหาร ผักและผลไม้ (๓) การใช้ภาษามือบอกชื่อสัตว์ (๔) การใช้ภาษามือบอกชื่อสิ่งของ (๕) การใช้ภาษามือบอกชื่อสิ่งแวดล้อมรอบตัว
๕.๓ ใช้ภาษามือเพื่อการ สนทนาและสื่อสาร	(๑) การใช้ภาษามือเพื่อการสื่อสารเกี่ยวกับตนเอง (๒) การใช้ภาษามือเพื่อการสื่อสารเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่ (๓) การใช้ภาษามือเพื่อการสื่อสารเกี่ยวกับธรรมชาติรอบตัว (๔) การใช้ภาษามือเพื่อการสื่อสารเกี่ยวกับสิ่งต่างๆรอบตัว
๖. สามารถสะกดนิ้วมือ ๖.๑ สะกดนิ้วมือพยัญชนะ ไทย	(๑) การฝึกสะกดนิ้วมือพยัญชนะไทยชุด ก ข ค ฅ (๒) การฝึกสะกดนิ้วมือพยัญชนะไทยชุด ต ถ ฐ ฒ ท ฏ (๓) การฝึกสะกดนิ้วมือพยัญชนะไทยชุด ส ศ ช (๔) การฝึกสะกดนิ้วมือพยัญชนะไทยชุด พ ป ผ ภ (๕) การฝึกสะกดนิ้วมือพยัญชนะไทยชุด ห อ (๖) การฝึกสะกดนิ้วมือพยัญชนะไทยชุด ด ฎ (๗) การฝึกสะกดนิ้วมือพยัญชนะไทยชุด ฟ ฬ (๘) การฝึกสะกดนิ้วมือพยัญชนะไทยชุด ล ฬ (๙) การฝึกสะกดนิ้วมือพยัญชนะไทยชุด ย ญ (๑๐) การฝึกสะกดนิ้วมือพยัญชนะไทยชุด น ฌ ง (๑๑) การฝึกสะกดนิ้วมือพยัญชนะไทยชุด ท ธ (๑๒) การฝึกสะกดนิ้วมือพยัญชนะไทยชุด ฉ ช ฌ (๑๓) การฝึกสะกดนิ้วมือพยัญชนะไทย จ ช บ ร ม ว อ
๖.๒ สะกดนิ้วมือ สระและ สระเปลี่ยนรูป	(๑) การสะกดนิ้วมือสระ อี อี อี อี โอ โอ โอ (๒) การสะกดนิ้วมือสระ อะ อา อุ อู เอ แอ อำ ไม้ไต่คู้ (๓) ไม้หันอากาศ การันต์ ฤ และ เครื่องหมาย ฯ
๖.๓ สะกดนิ้วมือ วรรณยุกต์	(๑) การสะกดนิ้วมือ วรรณยุกต์
๖.๔ สะกดนิ้วมือชื่อตนเอง	(๑) การสะกดนิ้วมือชื่อตนเอง

ทักษะจำเป็นเฉพาะความ บกพร่องทางการได้ยิน	ประสบการณ์ที่สำคัญ
๖.๕ สะกดนิ้วมือค้ำง่าย ๆ	(๑) การสะกดนิ้วมือค้ำง่าย ๆ เกี่ยวกับตนเอง (๒) การสะกดนิ้วมือค้ำง่าย ๆ เกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อม (๓) การสะกดนิ้วมือค้ำง่าย ๆ เกี่ยวกับธรรมชาติรอบตัว (๔) การสะกดนิ้วมือค้ำง่าย ๆ เกี่ยวกับสิ่งต่างๆรอบตัว
๖.๖ สะกดนิ้วมืออักษร ภาษาอังกฤษ	(๑) การสะกดนิ้วมืออักษรภาษาอังกฤษ A B C D E F (๒) การสะกดนิ้วมืออักษรภาษาอังกฤษ G H I J K (๓) การสะกดนิ้วมืออักษรภาษาอังกฤษ L M N O P (๔) การสะกดนิ้วมืออักษรภาษาอังกฤษ Q R S T U (๕) การสะกดนิ้วมืออักษรภาษาอังกฤษ V W X Y Z
๗. สามารถใช้เทคโนโลยีสิ่ง อำนวยความสะดวก เครื่องช่วยในการเรียนรู้ ๗.๑ ใช้อุปกรณ์ช่วยในการ สื่อสารทางเลือก	(๑) การใช้อุปกรณ์ช่วยในการสื่อสารทางเลือก
๗.๒ ใช้อุปกรณ์ช่วยในการ เข้าถึงคอมพิวเตอร์เพื่อการ เรียนรู้	(๑) การใช้อุปกรณ์ช่วยในการเข้าถึงคอมพิวเตอร์
๗.๓ ใช้โปรแกรมเสริมผ่าน คอมพิวเตอร์เพื่อช่วยในการ เรียนรู้	(๑) การใช้โปรแกรมเสริมผ่านคอมพิวเตอร์เพื่อช่วยในการเรียนรู้

๑.๕.๓ ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมการพัฒนาทักษะจำเป็นเฉพาะความบกพร่องทางสติปัญญา

ทักษะจำเป็นเฉพาะความ บกพร่องทางสติปัญญา	ประสบการณ์สำคัญ
๑. สามารถสื่อสารได้เหมาะสม กับสถานการณ์ ๑.๑ สื่อสารได้เหมาะสมกับ สถานการณ์	(๑) การใช้ภาษาท่าทางบอกความต้องการ (๒) การใช้ภาษาที่เหมาะสมกับสถานการณ์ (๓) การสนทนาโต้ตอบ/เล่าเรื่องด้วยประโยคสั้นๆ ได้
๒. สามารถดูแลตนเองและความ ปลอดภัยในชีวิตประจำวัน ๒.๑ ดูแลตนเองและความ ปลอดภัยในชีวิตประจำวัน	(๑) การทำกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันด้วยตนเอง (๒) การเลือกรับประทานอาหารที่เป็นประโยชน์ (๓) การระมัดระวังเรื่องความปลอดภัยตนเอง (๔) การทำงานบ้านง่ายๆ

ทักษะจำเป็นเฉพาะความ บกพร่องทางสติปัญญา	ประสบการณ์สำคัญ
๓. มีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับผู้อื่น อย่างเหมาะสม ๓.๑ การมีปฏิสัมพันธ์ทาง สังคมกับผู้อื่นอย่างเหมาะสม	(๑) การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น (๒) การเล่นกับเพื่อน (๓) การเล่นเลียนแบบผู้อื่น (๔) การเล่นตามกติกา (๕) การเล่นบทบาทสมมุติ (๖) การปฏิบัติตามกฎกติกาทางสังคม
๔. รู้จักใช้ทรัพยากรในชุมชน ๔.๑ การรู้จักใช้ทรัพยากรใน ชุมชน	(๑) การใช้สิ่งของสาธารณะอย่างเหมาะสม (๒) การปฏิบัติตามข้อตกลงการใช้สิ่งของสาธารณะอย่าง เหมาะสม (๓) การดูแลรักษาสิ่งของสาธารณะได้อย่างเหมาะสม
๕. สามารถใช้เทคโนโลยีสิ่ง อำนวยความสะดวก เครื่องช่วยในการเรียนรู้ ๕.๑ ใช้อุปกรณ์ช่วยในการ สื่อสารทางเลือก	(๑) การใช้อุปกรณ์ช่วยในการสื่อสารทางเลือก
๕.๒ ใช้อุปกรณ์ช่วยในการ เข้าถึงคอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนรู้	(๑) การใช้อุปกรณ์ช่วยในการเข้าถึงคอมพิวเตอร์
๕.๓ ใช้โปรแกรมเสริมผ่าน คอมพิวเตอร์เพื่อช่วยในการเรียนรู้	(๑) การใช้โปรแกรมเสริมผ่านคอมพิวเตอร์เพื่อช่วยในการ เรียนรู้

**๑.๕.๔ ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมการพัฒนาทักษะจำเป็นเฉพาะความบกพร่องทางร่างกายหรือ
การเคลื่อนไหวหรือสุขภาพ**

ทักษะจำเป็นเฉพาะความ บกพร่องทางร่างกาย	ประสบการณ์ที่สำคัญ
๑. ดูแลสุขอนามัยของตนเอง เพื่อป้องกันภาวะแทรกซ้อน ๑.๑ การป้องกัน ดูแลและ รักษาความสะอาดแผลกดทับ	(๑) การใช้อุปกรณ์ช่วยป้องกันแผลกดทับ (๒) การพลิกตะแคงตัว (๓) การยกตัวขณะอยู่ในท่านั่ง (๔) การดูแลและรักษาความสะอาดผิวหนัง
๑.๒ บริหารกล้ามเนื้อและ ข้อต่อเพื่อคงสภาพ	(๑) การยืดเหยียดกล้ามเนื้อ (๒) การลงน้ำหนัก (๓) การเพิ่มกำลังกล้ามเนื้อ

ทักษะจำเป็นเฉพาะความ บกพร่องทางร่างกาย	ประสบการณ์ที่สำคัญ
๑.๓ จัดทำนอน ทาน้ำ และ ทำกิจกรรมในท่าทางที่ถูกต้อง	(๑) การจัดทำนอนที่ถูกต้อง (๒) การจัดทำน้ำที่ถูกต้อง (๓) การจัดทำขณะทำกิจกรรมที่ถูกต้อง
๑.๔ ดูแลอุปกรณ์ เครื่องช่วยส่วนตัวได้	(๑) การดูแลและการปฏิบัติตนเมื่อใส่อุปกรณ์เครื่องช่วยส่วนตัว ได้ เช่น สายสวนปัสสาวะ ถุงขับถ่ายบริเวณหน้าท้อง ท่อ อาหาร ฯลฯ
๒. สามารถใช้อุปกรณ์ เครื่องช่วยในการ เคลื่อนย้ายตนเอง (Walker รถเข็น ไม้เท้า ไม้ค้ำยัน ๒.๑ เคลื่อนย้ายตนเองใน การใช้อุปกรณ์เครื่องช่วย	(๑) การเคลื่อนย้ายตนเองเข้าไปจับ Walker (๒) การเคลื่อนย้ายตนเองเข้าไปนั่งเก้าอี้รถเข็น (๓) การเคลื่อนย้ายตนเองเข้าไปจับไม้เท้า (๔) การเคลื่อนย้ายตนเองเข้าไปใช้ไม้ค้ำยัน
๒.๒ ทรงตัวอยู่ในอุปกรณ์ เครื่องช่วยและป้องกันตนเอง ขณะเคลื่อนย้ายตนเองได้	(๑) การทรงตัวอยู่ในอุปกรณ์เครื่องช่วยในการเคลื่อนย้าย ตนเอง (๒) การทรงตัวอยู่ในอุปกรณ์เครื่องช่วยในการเคลื่อนย้าย ตนเองเมื่อมีแรงต้าน (๓) การทรงตัวอยู่ในอุปกรณ์เครื่องช่วยในการเคลื่อนย้าย ตนเองโดยมีการถ่ายน้ำหนักไปในทิศทางต่างๆ (๔) ป้องกันตนเองขณะล้มจากการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยในการ เคลื่อนย้ายตนเอง
๒.๓ เคลื่อนย้ายตนเองด้วย อุปกรณ์เครื่องช่วยได้	(๑) การเคลื่อนย้ายตนเองโดยใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยบนทางราบ (๒) การเคลื่อนย้ายตนเองโดยใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยบนทางลาด (๓) การเคลื่อนย้ายตนเองโดยใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยบนทางต่าง ระดับ
๒.๔ เก็บรักษาและดูแล อุปกรณ์เครื่องช่วยในการ เคลื่อนย้ายตนเอง	(๑) การเก็บรักษาและดูแลอุปกรณ์เครื่องช่วยในการเคลื่อนย้าย ตนเอง
๓. สามารถใช้และดูแลรักษา กายอุปกรณ์เสริม กายอุปกรณ์เทียม อุปกรณ์ดัดแปลง ๓.๑ ถอดและใส่กาย อุปกรณ์เสริม กายอุปกรณ์เทียม หรืออุปกรณ์ดัดแปลง	(๑) การถอดและใส่กายอุปกรณ์เสริม (๒) การถอดและใส่กายอุปกรณ์เทียม (๓) การถอดและใส่อุปกรณ์ดัดแปลง

ทักษะจำเป็นเฉพาะความ บกพร่องทางร่างกาย	ประสบการณ์ที่สำคัญ
๓.๒ ใช้กายอุปกรณ์เสริม กายอุปกรณ์เทียม หรืออุปกรณ์ ดัดแปลงในการทำกิจกรรม	(๑) การใช้กายอุปกรณ์เสริมในการทำกิจกรรม หรือเมื่อมีแรง ต้านต่างๆ (๒) การใช้กายอุปกรณ์เทียมในการทำกิจกรรมหรือเมื่อมีแรง ต้านต่างๆ (๓) การใช้อุปกรณ์ดัดแปลงในการทำกิจกรรมหรือเมื่อมีแรง ต้านต่างๆ
๓.๓ เก็บรักษาและดูแล กายอุปกรณ์เสริม กายอุปกรณ์ อุปกรณ์เทียม หรืออุปกรณ์ ดัดแปลง	(๑) การเก็บรักษาและดูแลกายอุปกรณ์เสริม (๒) การเก็บรักษาและดูแลกายอุปกรณ์เทียม (๓) การเก็บรักษาและดูแลอุปกรณ์ดัดแปลง
๔. สามารถใช้เทคโนโลยีสิ่ง อำนวยความสะดวก เครื่องช่วยในการเรียนรู้ ๔.๑ ใช้อุปกรณ์ช่วยในการ สื่อสารทางเลือก	(๑) การใช้อุปกรณ์ช่วยในการสื่อสารทางเลือก
๔.๒ ใช้อุปกรณ์ช่วยในการ เข้าถึงคอมพิวเตอร์เพื่อการ เรียนรู้	(๑) การใช้อุปกรณ์ช่วยในการเข้าถึงคอมพิวเตอร์
๔.๓ ใช้โปรแกรมเสริมผ่าน คอมพิวเตอร์เพื่อช่วยในการ เรียนรู้	(๑) การใช้โปรแกรมเสริมผ่านคอมพิวเตอร์เพื่อช่วยในการ เรียนรู้
๕. ควบคุมอวัยวะที่ใช้ใน การพูด การเคี้ยว และการ กลืน ๕.๑ ควบคุมกล้ามเนื้อรอบ ปาก	(๑) การเคลื่อนไหวริมฝีปาก (๒) การควบคุมกล้ามเนื้อรอบปาก
๕.๒ ควบคุมการใช้ลิ้น	(๑) การเคลื่อนไหวลิ้นตามที่กำหนด
๕.๓ เป่าและดูด	(๑) การเป่าลมออกจากปาก (๒) การดูดของเหลว
๕.๔ การกลืนและเคี้ยวได้	(๑) การขยับขากรรไกร (๒) การกลืนน้ำลาย (๓) การกลืนอาหารชิ้น (๔) การกลืนอาหารเหลว (๕) การกัดอาหารประเภทต่างๆ (๖) การเคี้ยวอาหารประเภทต่างๆ

ทักษะจำเป็นเฉพาะความ บกพร่องทางร่างกาย	ประสบการณ์ที่สำคัญ
๕.๔ การควบคุมน้ำลาย	(๑) การปิดริมฝีปาก (๒) การใช้ริมฝีปากคาบ (๓) การบริหารริมฝีปาก

๑.๕.๕ ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมการพัฒนาทักษะจำเป็นเฉพาะความบกพร่องทางการเรียนรู้

ทักษะจำเป็นเฉพาะความ บกพร่องทางการเรียนรู้	ประสบการณ์ที่สำคัญ
๑. มีความสามารถในการรับรู้ การได้ยิน ๑.๑ จำเสียงที่ได้ยินใน ชีวิตประจำวัน	(๑) การพูดตามเสียงที่ได้ยิน (๒) การพูดย้อนกลับจากเสียงที่ได้ยิน (๓) การบอกเสียงที่เคยได้ยิน
๑.๒ จำแนกเสียงที่แตกต่าง	(๑) การแยกเสียงบุคคล เสียงสัตว์ เสียงในชีวิตประจำวัน (๒) การแยกเสียงธรรมชาติ (๓) การแยกเสียงเหมือน- ต่าง ดัง – เบา
๑.๓ แยกเสียงที่กำหนดให้ ออกจากเสียงอื่นๆได้	(๑) การบอกเสียงที่กำหนดออกจากเสียงอื่นๆ
๒. มีความสามารถในการรับรู้ การเห็น ๒.๑. การจำภาพที่เห็นใน ชีวิตประจำวัน	(๑) การบอกภาพจากการจดจำ (๒) การบอกภาพสัญลักษณ์จากการจดจำ
๒.๒. การแยกวัตถุ ภาพ ตัว พยัญชนะที่กำหนดให้อยู่ในพื้นที่ ฉากที่ต่างกัน	(๑) การแยกวัตถุที่กำหนดให้ออกจากสิ่งต่างๆที่ต่างกัน (๒) การแยกภาพที่กำหนดให้ออกจากฉากหลังที่ต่างกัน (๓) การแยกตัวอักษรที่กำหนดให้ออกจากฉากหลังที่ต่างกัน (๔) การแยกสัญลักษณ์ที่กำหนดให้ออกจากฉากหลังที่ต่างกัน
๒.๓ ตากับมือเคลื่อนไหว สัมพันธ์กัน	(๑) การสร้างสรรค์สิ่งสวยงาม (๒) การเขียนภาพและการเล่นกับสี (๓) การปั้น (๔) การประดิษฐ์สิ่งต่างๆด้วยเศษวัสดุ (๕) การหยิบจับการใช้กรรไกร การฉีก การตัด การปะและการ ร้อยวัสดุ
๒.๔ การบอกส่วนที่หายไป ของรูปภาพที่กำหนด	(๑) การบอกส่วนที่หายไปของรูปภาพ (๒) เติมองค์ประกอบของรูปภาพที่หายไปให้สมบูรณ์ (๓) เติมส่วนของรูปเรขาคณิตที่หายไป

ทักษะจำเป็นเฉพาะความ บกพร่องทางการเรียนรู้	ประสบการณ์ที่สำคัญ
๒.๕ บอกความสัมพันธ์ของ คุณลักษณะตำแหน่ง ลำดับ รูปร่างของสิ่งที่อยู่รอบตัว	(๑) การจัดการเรียนรู้ความสัมพันธ์ของตำแหน่ง ลำดับ รูปร่าง ของสิ่งที่อยู่รอบตัว ได้อย่างเหมาะสม (๒) การบอกความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆรอบตัว (๓) การบอกตำแหน่งของสิ่งต่างๆตามที่กำหนด (๔) การวางวัตถุหรือสิ่งของตามตำแหน่งที่กำหนด (๕) การเรียงลำดับรูปร่าง ตัวเลข พยัญชนะ คำศัพท์ตามแบบ (๖) การประกอบรูปร่างเรขาคณิตเป็นสิ่งที่ของ เครื่องใช้ สัตว์ คน (๗) การต่อเติมและการสร้างแบบรูปตามจินตนาการ (๘) การคัดลอกรูปภาพ (๙) สร้างภาพวาดด้วยตนเอง
๓. มีความสามารถในการ จัดลำดับความคิด ๓.๑. เรียงลำดับเหตุการณ์ ขั้นตอนในการเล่นหรือการทำ กิจกรรมได้	(๑) การบอกและเรียงลำดับกิจกรรม (๒) การบอกและเรียงลำดับเหตุการณ์ตามช่วงเวลา (๓) การบอกขั้นตอนในการเล่นหรือการทำกิจกรรม (๔) การเล่านิทาน (๕) การเล่าเรื่องเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน
๔. มีความสามารถในการจัด ระเบียบตนเอง ๔.๑ จัดการตนเองได้	(๑) การรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย (๒) การร่วมมือในการทำงานร่วมกับผู้อื่น
๔.๒ จัดลำดับกิจกรรม ตนเองได้	(๑) การจัดลำดับกิจกรรมตนเองในชีวิตประจำวัน (๒) การปฏิบัติกิจกรรมประจำวันตามตารางที่กำหนด
๕. มีความสามารถในการบอก ตำแหน่ง/ทิศทาง ๕.๑ บอกทิศทางหรือ ตำแหน่งของสิ่งต่างๆ	(๑) การวางสิ่งของที่อยู่ทางซ้าย-ขวา บน-ล่าง หน้า-หลัง (๒) การบอกหรือชี้ตำแหน่งสิ่งของหรือวัตถุ (๓) การจัดตำแหน่งของภาพ สัญลักษณ์ สิ่งของหรือวัตถุตามที่ กำหนด (๔) การจัดตำแหน่งหรือทิศทางสิ่งของหรือวัตถุให้อยู่ทิศทาง เดียวกัน (๕) การจัดตำแหน่งหรือทิศทางรูปภาพให้อยู่ทิศทางเดียวกัน (๖) การบอกตำแหน่ง ทิศทางของสถานที่ที่คุ้นเคย
๖. สามารถใช้เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก เครื่องช่วยในการเรียนรู้	(๑) การใช้อุปกรณ์ช่วยในการสื่อสารทางเลือก

ทักษะจำเป็นเฉพาะความ บกพร่องทางการเรียนรู้	ประสบการณ์ที่สำคัญ
๖.๑ ใช้อุปกรณ์ช่วยในการ สื่อสารทางเลือก	
๖.๒ ใช้อุปกรณ์ช่วยในการ เข้าถึงคอมพิวเตอร์เพื่อการ เรียนรู้	(๑) การใช้อุปกรณ์ช่วยในการเข้าถึงคอมพิวเตอร์
๖.๓ ใช้โปรแกรมเสริมผ่าน คอมพิวเตอร์เพื่อช่วยในการ เรียนรู้	(๑) การใช้โปรแกรมเสริมผ่านคอมพิวเตอร์เพื่อช่วยในการ เรียนรู้

**๑.๕.๖ ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมการพัฒนาทักษะจำเป็นเฉพาะความบกพร่องทางการพูด
และภาษา**

ทักษะจำเป็นเฉพาะความ บกพร่องทางการพูดและภาษา	ประสบการณ์สำคัญ
๑.สามารถควบคุมอวัยวะใน การออกเสียง ๑.๑ ควบคุมอวัยวะในการ พูด	(๑) การควบคุมอวัยวะในปาก (๒) การบริหารความแข็งแรงของกล้ามเนื้อที่เกี่ยวข้องกับ การพูด (๓) การควบคุมลมหายใจ (๔) การกักและพ่นลม
๑.๒ เคลื่อนไหวอวัยวะใน การพูด	(๑) การเคลื่อนไหวลิ้น (๒) การอ้า หุบ ห่อปาก (๓) การยิ่พ่นและพ่นลมผ่านไรฟัน
๒. สามารถออกเสียงตาม หน่วยเสียงได้ชัดเจน ๒.๑ ออกเสียงให้ชัดเจน	(๑) การออกเสียงพยัญชนะตามหน่วยเสียง (๒) การออกเสียงตามฐานที่เกิดเสียงจากง่ายไปหายาก (๓) การออกเสียงคำควบกล้ำ (๔) การออกเสียงคำที่ขาดหาย
๓. เปล่งเสียงให้เหมาะสมกับ ธรรมชาติของแต่ละคน ๓.๑ เปล่งเสียงในระดับ เสียงที่ทำให้ผู้อื่นฟังได้	(๑) การเปล่งเสียงสูงต่ำประกอบจังหวะ (๒) การเปล่งเสียงพูดโดยใช้คำง่ายๆในระยะใกล้-ไกล (๓) การเปล่งเสียงดังหรือเบา

ทักษะจำเป็นเฉพาะความ บกพร่องทางการพูดและภาษา	ประสบการณ์สำคัญ
๔. สามารถควบคุมจังหวะการพูด ๔.๑ ควบคุมจังหวะการพูดได้เป็นจังหวะปกติ (๗๐-๑๐๐คำต่อนาที)	(๑) การพูดตามจังหวะที่กำหนด (๒) การออกเสียงตามจังหวะที่เคาะ ช้า-เร็ว (๓) การกำหนดการหายใจเข้า-ออก/ท้องโป่ง-แฟบ (๔) การเล่าเรื่องกับกับตนเอง (๕) การเล่านิทานสั้นๆ
๔.๒ พูดได้คล่องหรือลดภาวะการติดอ่าง	(๑) การผ่อนคลายกล้ามเนื้อขากรรไกรและอวัยวะในการพูด (๒) การลากเสียงสระและพยัญชนะให้ยาวจนสุดลมหายใจ (๓) การเคลื่อนไหวอวัยวะของการพูดหนึ่งช่วงลมหายใจ (๔) การหายใจและการผ่อนคลายลมหายใจ
๔.๓ พูดเว้นวรรคตอนได้ถูกต้อง	(๑) การพูดหรือเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง (๒) การอ่านข้อความโดยทำเครื่องหมายวรรคตอน
๕. สามารถใช้เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกเครื่องช่วยในการเรียนรู้ ๕.๑ ใช้อุปกรณ์ช่วยในการสื่อสารทางเลือก	(๑) การใช้อุปกรณ์ช่วยในการสื่อสารทางเลือก
๕.๒ ใช้อุปกรณ์ช่วยในการเข้าถึงคอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนรู้	(๑) การใช้อุปกรณ์ช่วยในการเข้าถึงคอมพิวเตอร์
๕.๓ ใช้โปรแกรมเสริมผ่านคอมพิวเตอร์เพื่อช่วยในการเรียนรู้	(๑) การใช้โปรแกรมเสริมผ่านคอมพิวเตอร์เพื่อช่วยในการเรียนรู้

๑.๕.๗ ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมการพัฒนาทักษะจำเป็นเฉพาะความบกพร่องทางพฤติกรรมหรืออารมณ์

ทักษะจำเป็นเฉพาะความ บกพร่องทางพฤติกรรมหรืออารมณ์	ประสบการณ์สำคัญ
๑. สามารถจัดการกับอารมณ์ของตนเอง ๑.๑ ควบคุมความรู้สึกหรืออารมณ์ของตนเองได้	(๑) การพูดสะท้อนความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น (๒) การเล่นบทบาทสมมติ (๓) การได้ทำในสิ่งที่นักเรียนชอบ (๔) การทำงานศิลปะ (๕) การเล่นเป็นกลุ่ม

ทักษะจำเป็นเฉพาะความ บกพร่องทางพฤติกรรม หรืออารมณ์	ประสบการณ์สำคัญ
๑.๒ แสดงออกทางอารมณ์ อย่างเหมาะสมตามสถานการณ์	(๑) การเล่นบทบาทสมมุติ (๒) การทำกิจกรรมดนตรี (๓) การทำกิจกรรมศิลปะ (๔) การฟังนิทานและเล่าเรื่อง (๕) การนั่งสมาธิ ทำกิจกรรมฝึกสมาธิ (๖) การออกกำลังกาย (๗) การทำกิจกรรมนันทนาการ (๘) การทำกิจกรรมในชุมชน (๙) การเดินเล่น (๑๐) การทำกิจกรรมทางสังคมร่วมกับเพื่อน
๒. สามารถควบคุมพฤติกรรม ของตนเองได้อย่างเหมาะสม ๒.๑ ควบคุมตนเองในการทำ กิจกรรมร่วมกับเพื่อนได้ อย่างเหมาะสม	(๑) การมอบหมายงานให้ทำร่วมกับเพื่อน (๒) การเล่นกับเพื่อนแบบมีกติกา (๓) การปฏิบัติตามกฎกติกาของชั้นเรียน (๔) การฝึกระเบียบวินัย (๕) การรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย (๖) การเล่นบทบาทสมมุติ (๗) การปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นและสิ่งแวดล้อม
๓. สามารถปรับตัวในการอยู่ ร่วมกับสังคม ๓.๑ การปฏิบัติตามกฎกติกา และมารยาททางสังคมได้อย่าง เหมาะสม	(๑) การรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย (๒) การปฏิบัติตามข้อตกลงของห้องเรียนและโรงเรียน (๓) การปฏิบัติตามกติกากการเล่น (๔) การปฏิบัติตามในสถานที่ต่าง ๆ อย่างเหมาะสม (๕) การปฏิบัติตามมารยาททางสังคม

๑.๕.๘ ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมการพัฒนาทักษะจำเป็นเฉพาะบุคคลออทิสติก

ทักษะจำเป็นเฉพาะสำหรับ บุคคลออทิสติก	ประสบการณ์สำคัญ
๑. ตอบสนองต่อสิ่งเร้าจาก ประสาทสัมผัสได้เหมาะสม ๑.๑ ตอบสนองต่อการทรง ตัวได้เหมาะสม	(๑) การเล่นเครื่องเล่นที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงตำแหน่ง ของศีรษะ การปีนป่าย ห้อย โหน (๒) การเล่นเครื่องเล่นที่มีการเคลื่อนไหวไปในระนาบที่ แตกต่างกัน (๓) การนั่งเครื่องเล่นหรืออุปกรณ์ที่มีการเคลื่อนไหว (๔) การยืนทรงตัวบนอุปกรณ์หรือในรูปแบบต่างๆ

ทักษะจำเป็นเฉพาะสำหรับ บุคคลออทิสติก	ประสบการณ์สำคัญ
	(๕) การเดินทรงตัว (๖) การหมุนศีรษะและการเคลื่อนไหวไปในระนาบ (๗) ที่แตกต่างกัน (๘) การเคลื่อนไหวแบบราบเรียบและทิศทางต่างๆ
๑.๒ ตอบสนองต่อการ เคลื่อนไหวกล้ามเนื้อเอ็นและข้อ ต่อได้เหมาะสม	(๑) การกระโดดในรูปแบบต่างๆ (๒) การเล่นเครื่องเล่นที่มีการโยนหรือป็นป่าย (๓) การหิ้ว ลาก ผลัก ดึง ยก สิ่งของหรือวัตถุที่มีน้ำหนัก (๔) การออกกำลังกายในท่าต่างๆ (๕) การคลานบนสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน (๖) การทำท่าประกอบเพลงที่มีจังหวะช้าหรือเร็ว (๗) การเคี้ยวอาหารหรือวัตถุที่มีความเหนียว (๘) การลงน้ำหนักที่ข้อต่อ
๑.๓ ตอบสนองต่อกายสัมผัส ได้เหมาะสม	(๑) การเพิ่มแรงกดลงบริเวณผิวหนัง ร่างกาย (๒) การกอดรัดหรือใส่อุปกรณ์ที่มีการลงน้ำหนักบนร่างกาย ของเด็ก การทำกิจกรรมศิลปะที่ใช้วัสดุที่มีพื้นผิวหรือลักษณะ ที่แตกต่างกัน (๓) การเล่นอิสระบนพื้นผิวหรือลักษณะที่แตกต่างกัน (๔) การนวดสัมผัสแบบต่างๆ (๕) การสัมผัสสิ่งต่างๆที่มีอุณหภูมิและลักษณะ ที่แตกต่างกัน
๑.๔ ตอบสนองต่อการดม กลิ่นได้เหมาะสม	(๑) การดมกลิ่นสิ่งต่างๆ ในชีวิตประจำวัน (๒) การไปทัศนศึกษา นอกสถานที่ที่มีกลิ่นต่างๆ (๓) การปรับตัวต่อสภาพแวดล้อมที่มีกลิ่นต่างๆ
๑.๕ ตอบสนองต่อเสียงที่ได้ ยินได้เหมาะสม	(๑) การฟังเสียงที่มีระดับความดังที่แตกต่างกัน (๒) การเล่นเครื่องดนตรี (๓) การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง (๔) การร้องเพลง (๕) การเล่นเกมที่มีเสียง (๖) การทัศนศึกษานอกสถานที่ที่มีเสียงต่างๆ

ทักษะจำเป็นเฉพาะสำหรับ บุคคลออทิสติก	ประสบการณ์สำคัญ
๑.๖ ตอบสนองต่อการเห็นได้ เหมาะสม	(๑) การลดแสงสว่างป้องกันการหันเหความสนใจ การทำกิจกรรมที่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่มีแสงสว่าง หรือแสงสีแตกต่างกัน (๒) การเล่นเกมที่ต้องใช้สายตา (๓) การเล่นเกมที่มีแสงและสีสดใส (๔) การทำกิจกรรมที่ใช้วัสดุที่มีแสงสว่างหรือแสงสี กระตุ้นความสนใจ
๑.๗ ตอบสนองต่อการลิ้มรส ได้เหมาะสม	(๑) การชิมอาหารที่มีรสชาติต่างๆ (๒) การชิมอาหารที่มีอุณหภูมิต่างๆ (๓) การชิมอาหารที่มีลักษณะต่างๆ (๔) การประกอบอาหารง่ายๆ
๒. เข้าใจภาษาและแสดงออก ทางภาษาได้อย่างเหมาะสม ๒.๑ ปฏิบัติตามคำสั่งได้	(๑) การปฏิบัติตามคำสั่งง่ายๆ (๒) การปฏิบัติตามตารางกิจกรรม
๒.๒ สื่อสารโดยใช้ท่าทาง รูปภาพ สัญลักษณ์คำพูดใน ชีวิตประจำวัน	(๑) การบอกความต้องการโดยใช้ท่าทาง ชี้อักษรภาพหรือพูด (๒) การตอบคำถามโดยใช้ท่าทาง ชี้อักษรภาพหรือพูด (๓) การพูดโดยใช้สื่อ (๔) การใช้วิธีการสื่อสารทางเลือก (๕) การเล่นเกมทบทวนเกี่ยวกับการสื่อสาร (๖) การทัศนศึกษาแหล่งเรียนรู้ (๗) การร่วมกิจกรรมกับผู้อื่น
๓. แสดงพฤติกรรมที่ เหมาะสมตามสถานการณ์ ๓.๑ รับรู้และแสดงอารมณ์ ของตนเองและบุคคลอื่น อย่างเหมาะสม	(๑) การใช้สื่อที่ส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านการเห็นเกี่ยวกับ อารมณ์ (๒) การบอกหรือเลือกภาพอารมณ์จากการดูภาพ สถานการณ์ต่างๆ (๓) การฟังนิทาน (๔) การดูวีดิทัศน์นิทานสั้นๆ (๕) การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง ดนตรี (๖) การแสดงสีหน้า ท่าทางเกี่ยวกับอารมณ์หน้ากระจก (๗) การเล่นเกมหรือทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อน (๘) การร่วมกิจกรรมกับผู้อื่นในชุมชน

ทักษะจำเป็นเฉพาะสำหรับ บุคคลออทิสติก	ประสบการณ์สำคัญ
๓.๒ ปฏิบัติตามข้อตกลงของ ห้องเรียนและโรงเรียน	(๑) การร่วมกำหนดข้อตกลง กติกาและเงื่อนไขของ ห้องเรียนและโรงเรียน (๒) การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของห้องเรียนและโรงเรียน (๓) การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆใน ห้องเรียนและโรงเรียน
๓.๓ ปฏิบัติตนเหมาะสมตาม สถานการณ์ต่างๆ	(๑) การปฏิบัติตนตามมารยาทของสังคม (๒) การแสดงบทบาทสมมุติ (๓) การใช้สื่อที่ส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านการเห็นซ้ำบอก พฤติกรรมที่เหมาะสม (๔) การร่วมกิจกรรมวันสำคัญต่างๆ (๕) การศึกษานอกสถานที่ (๖) การทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น (๗) การไปในสถานที่ต่างๆ (๘) การทำกิจกรรมตามมุมต่างๆ
๔. สามารถใช้เทคโนโลยีสิ่ง อำนวยความสะดวก เครื่องช่วย ในการเรียนรู้ ๔.๑ ใช้อุปกรณ์ช่วยในการ สื่อสารทางเลือก	(๑) การใช้อุปกรณ์ช่วยในการสื่อสารทางเลือก
๔.๒ ใช้อุปกรณ์ช่วยในการ เข้าถึงคอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนรู้	(๑) การใช้อุปกรณ์ช่วยในการเข้าถึงคอมพิวเตอร์
๔.๓ ใช้โปรแกรมเสริมผ่าน คอมพิวเตอร์เพื่อช่วยในการ เรียนรู้	(๑) การใช้โปรแกรมเสริมผ่านคอมพิวเตอร์เพื่อช่วยในการ เรียนรู้

๒. สารที่ควรเรียนรู้

สารที่ควรเรียนรู้ เป็นเรื่องราวรอบตัวเด็กที่นำมาเป็นสื่อกลางในการจัดกิจกรรมให้เด็กเกิด
แนวคิดหลังจากนำสารที่ควรรู้นั้นๆ มาจัดประสบการณ์ให้เด็ก เพื่อให้บรรลุจุดหมายที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ ไม่เน้น
การท่องจำเนื้อหา ผู้สอนสามารถกำหนดรายละเอียดขึ้นเองให้สอดคล้องกับวัย ความต้องการและความสนใจ

ของเด็ก โดยให้เด็กได้เรียนรู้ผ่านประสบการณ์สำคัญ ทั้งนี้อาจยืดหยุ่นเนื้อหาได้ โดยคำนึงถึงประสบการณ์ และสิ่งแวดล้อมในชีวิตจริงของเด็ก ดังนี้

๒.๑ เรื่องราวที่เกี่ยวกับตัวเด็ก เด็กควรเรียนรู้ชื่อ นามสกุล รูปร่างหน้าตา อวัยวะต่างๆ วิธีระมัดระวังร่างกายให้สะอาดและมีสุขภาพอนามัยที่ดี การรับประทานอาหารที่เป็นประโยชน์ การระมัดระวังความปลอดภัยของตนเองจากผู้อื่นและภัยใกล้ตัว รวมทั้งการปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย การรู้จักประวัติความเป็นมาของตนเองและครอบครัว การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน การเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น การรู้จักแสดงความคิดเห็นของตนเองและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การกำกับตนเอง การเล่นและทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเองตามลำพังหรือกับผู้อื่น การตระหนักรู้เกี่ยวกับตนเอง ความภาคภูมิใจในตนเอง การสะท้อนการรับรู้อารมณ์และความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น การแสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกอย่างเหมาะสม การแสดงมารยาทที่ดี การมีคุณธรรมจริยธรรม

๒.๒ เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับครอบครัว สถานศึกษา ชุมชน และบุคคลต่างๆ ที่เด็กต้องเกี่ยวข้องหรือใกล้ชิดและมีปฏิสัมพันธ์ในชีวิตประจำวัน สถานที่สำคัญ วันสำคัญ อาชีพของคนในชุมชน ศาสนา แหล่งวัฒนธรรมในชุมชน สัญลักษณ์สำคัญของชาติไทย และการปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นและความเป็นไทย หรือแหล่งเรียนรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นอื่นๆ

๒.๓ ธรรมชาติรอบตัว เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับชื่อ ลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลง และความสัมพันธ์ของมนุษย์ สัตว์ พืช ตลอดจนการรู้จักเกี่ยวกับดิน น้ำ ท้องฟ้า สภาพอากาศ ภัยธรรมชาติ แสงและพลังงานในชีวิตประจำวันที่แวดล้อมเด็ก รวมทั้งการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและการรักษาสาธารณสุข

๒.๔ สิ่งต่างๆ รอบตัวเด็ก เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมาย ในชีวิตประจำวัน ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการใช้หนังสือและตัวหนังสือ รู้จักชื่อ ลักษณะ สี ผิวสัมผัส ขนาด รูปร่าง รูปทรง ปริมาตร น้ำหนัก จำนวน ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงและความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ รอบตัว เวลา เงิน ประโยชน์ การใช้งาน และการเลือกใช้สิ่งของเครื่องใช้ ยานพาหนะ การคมนาคม เทคโนโลยี และการสื่อสารต่างๆ ที่ใช้อยู่ในชีวิตประจำวันอย่างประหยัด ปลอดภัยและรักษาสิ่งแวดล้อม

การจัดประสบการณ์

การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กแรกเกิดถึง ๑๘ ปี เป็นการจัดกิจกรรมในลักษณะการบูรณาการผ่านการเล่น การลงมือกระทำจากประสบการณ์ตรงอย่างหลากหลายโดยคำนึงถึงข้อจำกัดของเด็กพิการแต่ละคน ให้เกิดความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งเกิดการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ไม่จัดเป็นรายวิชา โดยมีหลักการ และแนวทางการจัดประสบการณ์ ดังนี้

๑. หลักการจัดประสบการณ์

๑.๑ จัดกิจกรรมสัมพันธ์กับกระบวนการเรียนรู้ของมนุษย์ตามช่วงวัย (๑๒ Senses) จัดกิจกรรมสัมพันธ์กับธรรมชาติของโลกและวิถีชีวิตวัฒนธรรมชุมชน

๑.๒ จัดกิจกรรมในการพัฒนาพื้นฐานการเรียนรู้ตามความพิการและการพัฒนาการของแต่ละบุคคล

๑.๓ จัดการประเมินพัฒนาการให้เป็นกระบวนการอย่างต่อเนื่องและเป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์

๑.๔ เน้นคุณภาพสิ่งแวดล้อมรอบตัวผู้เรียน

๑.๕ การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องครู ผู้ปกครอง นักสหวิชาชีพ ในการจัดกิจกรรม

๑.๖ เคารพความเป็นมนุษย์

๒. แนวทางการจัดประสบการณ์ จัดตามฐานการเรียนรู้ ดังนี้

๒.๑ ห้องเรียนวอลดอร์ฟ แบ่งเป็นช่วงอายุ

- ห้องเรียนรู้ ๑ อายุแรกเกิด – ๖ ปี
- ห้องเรียนรู้ ๒ อายุ ๗ - ๑๒ ปี
- ห้องเรียนรู้ ๓ อายุ ๑๓ ปีขึ้นไป
- ห้องเรียนอุ่นไอรัก

โดยใช้คู่มือการใช้รูปแบบการส่งเสริมศักยภาพเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโดยใช้กิจกรรมตามแนวคิดวอลดอร์ฟของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์

๒.๒ ห้องกิจกรรมบำบัด โดยใช้คู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านกิจกรรมบำบัดสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

๒.๓ ห้องกายภาพบำบัด โดยใช้คู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านกายภาพบำบัด

๒.๔ ห้องแพทย์แผนไทย โดยใช้คู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแพทย์แผนไทย

๒.๕ ห้องออทิสติก โดยใช้คู่มือการจัดกิจกรรมสำหรับเด็กออทิสติก

๒.๖ ห้องจิตวิทยาคลินิก โดยใช้คู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านจิตวิทยาคลินิกสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

๒.๗ ห้องฝึกพูด โดยใช้คู่มือการฝึกพูดสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

๒.๘ ห้องเรียนกิจกรรมวงกลม โดยใช้คู่มือการจัดกิจกรรมวงกลมสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

๒.๙ ห้องเรียนคอมพิวเตอร์เพื่อเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยใช้คู่มือกิจกรรมเสริมหลักสูตรคอมพิวเตอร์เพื่อเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

๓. การจัดกิจกรรมประจำวัน

๓.๑ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ (หน่วยหลัก)

๓.๑.๑ เวลา ๐๘.๓๐ น. – ๐๙.๐๐ น. กิจกรรมเข้าแถวเคารพธงชาติ

สวดมนต์ไหว้พระ แผ่เมตตา ทำสมาธิ

แจ้งข่าวสารประจำวัน

๓.๑.๒ เวลา ๐๙.๐๐ น. – ๐๙.๔๐ น. กิจกรรมวงกลม

๓.๑.๓ เวลา ๐๙.๔๐ น. – ๑๑.๓๐ น. กิจกรรมการจัดประสบการณ์ตามฐาน

การเรียนรู้ช่วงเช้า

๓.๑.๔ เวลา ๑๑.๓๐ น. – ๑๓.๐๐ น. พักรับประทานอาหารกลางวัน

๓.๑.๕ เวลา ๑๓.๐๐ น. – ๑๔.๐๐ น. กิจกรรมการจัดประสบการณ์ตาม

ฐานการเรียนรู้ช่วงบ่าย

๓.๑.๖ เวลา ๑๔.๐๐ น. – ๑๖.๓๐ น. กิจกรรมออกเยี่ยมบ้านและให้บริการ

ตามบ้าน

๓.๒ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ (หน่วยบริการ)

๓.๒.๑ เวลา ๐๘.๓๐ น. – ๐๙.๐๐ น. กิจกรรมตอนเช้า

๑. รับนักเรียน
 - ทักทายนักเรียน ผู้ปกครอง
 - การแสดงความเคารพ
 - การโอบกอด

๒. เคารพธงชาติ

๓. ไหว้พระ/สวดมนต์

๔. แผ่เมตตา

๕. อธิษฐานจิต

๓.๒.๒ เวลา ๐๙.๐๐ น. – ๑๐.๐๐ น. กิจกรรมเล่นอิสระ / กิจกรรมครูพาทำ

๑. งานปั้น
๒. วาดภาพระบายสี (สีน้ำ , สีเทียน)
๓. เย็บปักถักร้อย
๔. งานครัว
๕. งานสวน
๖. ร้อยดอกไม้

๓.๒.๓ เวลา ๑๐.๐๐ น. – ๑๐.๓๐ น. รับประทานอาหารว่าง

๑. ล้างมือ
๒. ดื่มนม
๓. เก็บภาชนะ

๓.๒.๔ เวลา ๑๐.๓๐ น. – ๑๑.๐๐ น. กิจกรรมตามหน่วยการเรียนรู้ (๓๒ หน่วย)

๑. เคลื่อนไหวตามหน่วยการเรียนรู้
 - เพลงจับมือกันเป็นวงกลม
 - เพลงสวัสดี
 - บทกลอนประจำฤดูกาล
 - เพลงประจำหน่วยจัดประสบการณ์
 - เพลงดัดดอกไม้บาน
๒. กิจกรรมดนตรี
 - ทักทาย พูดคุย สื่อสารด้วยกลอง
 - เล่นดนตรีตามหน่วยการเรียนรู้

๓.๒.๕ เวลา ๑๑.๐๐ น. – ๑๑.๓๐ น. กิจกรรมกลางแจ้ง

๑. พาเดินดูธรรมชาติตามหน่วยการจัดประสบการณ์
๒. เล่นกลางแจ้ง
๓. กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์
๔. ทำสวน

๓.๒.๖ เวลา ๑๑.๓๐ น. – ๑๒.๐๐ น. กิจกรรมก่อนกลับ

๑. เล่นิทานตั้งโต๊ะตามฤดูกาล
๒. ทบทวนกิจกรรมการเรียนรู้และแจ้งกิจกรรมครั้งต่อไป
๓. เพลงดั่งดอกไม้บาน
๔. เพลงลา

๓.๒.๗ เวลา ๑๒.๐๐ น. – ๑๒.๓๐ น. รับประทานอาหารกลางวัน

๑. ล้างมือ
๒. รับประทานอาหารกลางวัน
๓. เก็บภาชนะทำความสะอาด
๔. ลากลับบ้าน

๓.๒.๘ เวลา ๑๓.๐๐ น. – ๑๖.๓๐ น. กิจกรรมออกเยี่ยมบ้านและให้บริการตามบ้าน

๔. ขอบข่ายกิจกรรม

๔.๑ ห้องกิจกรรมวงกลม ใช้จัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมของเด็กที่มีความต้องการพิเศษที่มาใช้บริการระยะแรกเริ่มที่ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ เช่น การแนะนำตัวเอง บอกที่อยู่ บ้านตัวเอง บอกชื่อสถานศึกษา บอกชื่อครู ฝึกการพูดและออกเสียง นับสมาชิกในวงกลม จับอวัยวะ ร้องเพลงประกอบจังหวะ เคลื่อนไหวประกอบจังหวะ ฝึกสมาธิ และส่งต่อเข้าฟื้นฟูตามห้องเรียน

๔.๒ ห้องกายภาพบำบัด เป็นห้องที่ให้บริการแก่นักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย และนักเรียนพิการซ้อน เพื่อฟื้นฟูและปรับสภาพกล้ามเนื้อ ฝึกทักษะกล้ามเนื้อมัดใหญ่ การทรงตัว และการเคลื่อนไหว โดยนักกิจกรรมบำบัดที่มีความชำนาญโดยเฉพาะ

๔.๓ ห้องแพทย์แผนไทย เป็นห้องเรียนที่จัดกิจกรรมเพื่อเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยใช้ศาสตร์แพทย์แผนไทย

๔.๔ ห้องกิจกรรมบำบัด เป็นห้องที่ให้บริการนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการศึกษาทุกประเภท โดยใช้ทฤษฎี Sensory Integration เป็นหลักในการบำบัดฟื้นฟูด้านการเคลื่อนไหว การรับรู้ และการปรับพฤติกรรม โดยนักกิจกรรมบำบัดที่มีความชำนาญ

๔.๕ ห้องออทิสติก ๑ เป็นห้องที่ให้บริการนักเรียนออทิสติก ที่ส่งต่อมาจากห้องกิจกรรมบำบัด ซึ่งได้รับการบำบัดฟื้นฟูจนสามารถมีสมาธิในการเรียน ผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย โดยครูการศึกษาพิเศษ

๔.๕ ห้องออทิสติก ๒ เป็นห้องที่ให้บริการนักเรียนออทิสติก ที่ส่งต่อมาจากห้องกิจกรรมบำบัด ซึ่งได้รับการบำบัดฟื้นฟูจนสามารถมีสมาธิในการเรียน ผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย โดยครูการศึกษาพิเศษ

๔.๖ ห้องเรียนรู้ ๑ เป็นห้องเรียนที่จัดการเรียนรู้ตามแนวทางการจัดการศึกษาพลดอร์ฟ สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการศึกษาทุกประเภท ที่มีอายุระหว่าง แรกเกิด – ๖ ปี โดยครูที่ผ่านการอบรมหลักสูตรการจัดการศึกษาตามแนวทางแบบพลดอร์ฟ

๔.๗ ห้องเรียนรู้ ๒ เป็นห้องเรียนที่จัดการเรียนรู้ตามแนวทางการจัดการศึกษาพลดอร์ฟ สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการศึกษาทุกประเภท ที่มีอายุระหว่าง ๗ – ๑๓ ปี โดยครูที่ผ่านการอบรมหลักสูตรการจัดการศึกษาตามแนวทางแบบพลดอร์ฟ

๔.๘ ห้องเรียนรู้อ ๓ เป็นห้องเรียนที่จัดการเรียนรู้ตามแนวทางการจัดการศึกษาของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการศึกษาทุกประเภท ที่มีอายุ ๑๓ ปี ขึ้นไป โดยครูที่ผ่านการอบรม หลักสูตรการจัดการศึกษาตามแนวทางแบบวอลดอร์ฟ

๔.๙ ห้องฝึกพูด ใช้จัดกิจกรรมการพัฒนาและเตรียมความพร้อมตามแผนการจัดการศึกษา เฉพาะบุคคล (IEP) สำหรับนักเรียนที่มีความจำเป็นในการฝึกฟังฝึกพูด

๔.๑๐ ห้องเรียนจิตวิทยาคลินิก เป็นห้องที่ให้บริการนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการศึกษา ทุกประเภท โดยนักจิตวิทยาคลินิกที่มีความชำนาญ

๔.๑๑ ห้องเรียนคอมพิวเตอร์ เป็นห้องเรียนที่จัดการเรียนการสอน เพื่อให้ได้รู้จักและสามารถใช้ อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ และซอฟต์แวร์เบื้องต้น เช่น โปรแกรม Paint การใช้เมาส์ คีย์บอร์ดสำหรับ เด็กมีความต้องการจำเป็นพิเศษ

๔.๑๒ ห้องของเล่นภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นห้องเรียนที่ให้บริการนักเรียนเกี่ยวกับภูมิปัญญา ท้องถิ่น

๔.๑๓ ห้องเรียนหน่วยบริการอำเภอ เป็นห้องเรียนที่จัดขึ้นที่หน่วยบริการประจำอำเภอ ทั้ง ๑๘ อำเภอ ที่จัดการเรียนรู้ตามแนวทางการจัดการศึกษาของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่อง การศึกษาทุกประเภท โดยครูที่ผ่านการอบรมหลักสูตรการจัดการศึกษาตามแนวทางแบบวอลดอร์ฟ ซึ่งในช่วงเช้าจะเป็นการให้บริการนักเรียนที่มารับบริการที่หน่วยบริการ ช่วงบ่ายเป็นการออกเยี่ยมบ้าน นักเรียนโดยการให้บริการฟื้นฟูนักเรียนที่ไม่สามารถเดินทางมารับบริการที่หน่วยบริการในช่วงเช้าได้

๔.๑๔ ศูนย์เด็กเจ็บป่วยเรื้อรังในโรงพยาบาล ตั้งอยู่ที่โรงพยาบาลกาฬสินธุ์ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ให้บริการนักเรียนที่เจ็บป่วยมารับการรักษาตัวอยู่ที่โรงพยาบาลเป็นเวลานาน

แนวทางส่งเสริมและสนับสนุนแหล่งการเรียนรู้

สื่อสำหรับการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง ทั้งของผู้เรียนและผู้สอน ครูและนักเรียนสามารถ จัดทำหรือพัฒนาสื่อการเรียนรู้ขึ้นเอง รวมทั้งนำสื่อต่างๆ ที่มีอยู่รอบตัวมาใช้ในการเรียนรู้ โดยใช้วิจารณ์ญาณ ลักษณะของสื่อ การเรียนรู้ที่จะนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ มีความหลากหลาย เพื่อส่งเสริมให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีคุณค่าและกระตุ้นให้ผู้เรียน ได้รู้จักวิธีการแสวงหาความรู้ เกิดการเรียนรู้อย่างกว้างขวาง และต่อเนื่องตลอดเวลา สื่อที่นำมาใช้จัดการ เรียนรู้ให้กับผู้เรียน สอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้ธรรมชาติของสาระการเรียนรู้ และศักยภาพของผู้เรียน คือ

๑. ผู้สอนมีการพัฒนาและการใช้สื่อการเรียนการสอน ซึ่งจะต้องวางแผนจัดทำและจัดหา พร้อมๆ กับการเตรียมแผนการเรียนรู้ แนวทางในการพัฒนาร่วมกับผู้ปกครองนักเรียน

๒. จัดหาหรือจัดให้มีแหล่งเรียนรู้ จัดทำห้องศูนย์สื่อ ให้มีประสิทธิภาพทางการศึกษา และในชุมชนเพื่อการศึกษา ค้นคว้า แลกเปลี่ยนประสบการณ์เรียนรู้

๓. รูปแบบของสื่อมีหลากหลาย สอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้ ธรรมชาติของสาระการเรียนรู้ และศักยภาพของผู้เรียน

๔. ส่งเสริมการใช้สื่อธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัสดุ เศษวัสดุในท้องถิ่น

๕. มีการใช้สื่อเทคโนโลยีต่างๆ ที่ทันสมัย

๖. การพัฒนาหรือการใช้สื่อการเรียนการสอน จะต้องวิเคราะห์ไปกับการประเมินผลการใช้งาน เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการแก้ไขปรับปรุง หรือเปลี่ยนไปใช้สื่อประเภทอื่นแทน

๗. ส่งเสริมและสนับสนุนให้เรียนรู้มีส่วนร่วมในการจัดหาสื่อ จัดทำสื่อการเรียนการสอน
๘. ครูและนักเรียนร่วมจัดทำและพัฒนาสื่อการเรียนการสอนขึ้นเอง
๙. ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดหาสื่อ จัดทำสื่อการเรียนการสอน

แหล่งการเรียนรู้

๑. แหล่งการเรียนรู้ภายใน

- ๑.๑ ห้องเรียนวอลดอร์ฟ แบ่งเป็นช่วงอายุ
 - ห้องเรียนรู้ ๑ อายุแรกเกิด - ๖ ปี
 - ห้องเรียนรู้ ๒ อายุ ๗ - ๑๒ ปี
 - ห้องเรียนรู้ ๓ อายุ ๑๓ ปีขึ้นไป
- ๑.๒ ห้องกิจกรรมบำบัด
- ๑.๓ ห้องกายภาพบำบัด
- ๑.๔ ห้องเรียนแพทย์แผนไทย
- ๑.๕ ห้องออดิโสตติ ๑
- ๑.๖ ห้องออดิโสตติ ๒
- ๑.๗ ห้องจิตวิทยาคลินิก
- ๑.๘ ห้องฝึกพูด
- ๑.๙ ห้องเรียนคอมพิวเตอร์
- ๑.๑๐ ห้องเรียนกิจกรรมวงกลม
- ๑.๑๑ พระพุทธเมตตา
- ๑.๑๒ ห้องสมุด
- ๑.๑๓ สถานีวิทยุเสียงธรรม
- ๑.๑๔ ศาลาธรรม
- ๑.๑๕ สนามเด็กเล่น
- ๑.๑๖ สนามกระตุ้นพัฒนาการ
- ๑.๑๗ ลานกิจกรรม
- ๑.๑๘ สวนดอกไม้

๒. แหล่งการเรียนรู้ภายนอก

- ๒.๑ ศูนย์พัฒนาหญ้าแฝกสำหรับเด็กพิการ
- ๒.๒ ฟุ้งรวงทอง
- ๒.๓ ปราสาทชาวบ้าน นายสำราญ จำปาอ่อน ด้านงานไม้
- ๒.๔ วัดป่ามัชฌิมาวาส
- ๒.๕ พิพิธภัณฑ์สิรินธร
- ๒.๖ เขื่อนลำปาว
- ๒.๗ หาดดอกเกด
- ๒.๘ พระธาตุยาคู
- ๒.๙ วัดภูสิงห์

- ๒.๑๐ วัดภูค่าว
- ๒.๑๑ สะพานเทพสุตา
- ๒.๑๒ วัดวังคำ
- ๒.๑๓ พิพิธภัณฑ์บ้านโพน
- ๒.๑๔ ผาเสวย
- ๒.๑๕ สวนสะออน
- ๒.๑๖ วัดกลางพระอารามหลวง
- ๒.๑๗ อุโมงค์ผันน้ำ ลำพะยังภูมิพัฒน์
- ๒.๑๘ วัดสว่างหัวนาคำ
- ๒.๑๙ วัดป่าภูตานไห
- ๒.๒๐ หอศิลป์เมืองกาฬสินธุ์
- ๒.๒๑ ปราสาทรวงข้าว
- ๒.๒๒ ธรรมอุทยานหลวงปู่ศุลา สิริจันโท
- ๒.๒๓ วัดบูรพาโคกเครือ
- ๒.๒๔ สวนสาธารณะหนองหมาจอก

การจัดการเรียนรู้ที่บ้าน

การจัดการเรียนรู้ที่บ้านตามแนวการศึกษาออลดอร์ฟสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามกิจวัตรประจำวันของเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษและครอบครัว ที่ดำเนินการจัดกิจกรรมโดยผู้ดูแลหรือสมาชิกในครอบครัว เพื่อบ่มเพาะคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ทักษะพื้นฐาน กลุ่มทักษะการดำรงชีวิตและทักษะจำเป็นเฉพาะความพิการหรือที่เรียกว่านาฬิกาชีวิต ของเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

นาฬิกาชีวิต หมายถึง แผนภาพแสดงกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามกิจวัตรประจำวัน ของเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษและครอบครัว สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของแต่ละบุคคล

๑. หลักการจัดการเรียนรู้ที่บ้าน

การจัดการเรียนรู้ที่บ้านตามนาฬิกาชีวิต มีหลักการสำคัญ ดังนี้

- ๑.๑ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของแต่ละบุคคล
- ๑.๒ พัฒนาเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษแบบองค์รวม ทั้งด้านกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา
- ๑.๓ จัดการเรียนรู้ให้เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษสามารถดำรงชีวิตได้เต็มศักยภาพ อย่างมีความสุขและมีคุณภาพชีวิตที่ดี
- ๑.๔ เน้นการใช้สื่อการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตในชุมชน
- ๑.๕ เน้นการมีส่วนร่วมของครอบครัว ทีมสหวิชาชีพ สถานศึกษา ชุมชนและผู้เกี่ยวข้อง ในการพัฒนาเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

๒. ตัวอย่างนาฬิกาชีวิต

ตัวอย่างนาฬิกาชีวิตที่บ้านของเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๘ ข้อ ดังนี้

๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
๒. ซื่อสัตย์สุจริต
๓. มีวินัย
๔. ใฝ่เรียนรู้
๕. อยู่อย่างพอเพียง
๖. มุ่งมั่นในการทำงาน
๗. รักความเป็นไทย
๘. มีจิตสาธารณะ

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีจำนวน ๓ กิจกรรม ดังนี้

๑. กิจกรรมคุณธรรม
 - ๑.๑ กิจกรรมวันไหว้ครู
 - ๑.๒ กิจกรรมวันอาสาฬหบูชา
 - ๑.๓ กิจกรรมวันแม่แห่งชาติ
 - ๑.๔ กิจกรรมวันลอยกระทง
 - ๑.๕ กิจกรรมวันพ่อแห่งชาติ
 - ๑.๖ กิจกรรมวันเข้าพรรษา

- ๑.๗ กิจกรรมวันวิสาขบูชา
- ๑.๘ กิจกรรมวันมาฆบูชา
- ๑.๙ กิจกรรมอื่นๆ ตามความเหมาะสม
๒. กิจกรรมนันทนาการ
 - ๒.๑ กิจกรรมวันปีใหม่
 - ๒.๒ กิจกรรมวันเด็กแห่งชาติ
 - ๒.๓ กิจกรรมวันสงกรานต์
 - ๒.๔ กิจกรรมกีฬาภายใน
๓. กิจกรรมทัศนศึกษา

กิจกรรมการให้บริการ

๑. ศิลปะ
๒. ดนตรี/นาฏศิลป์
๓. จิตวิทยาให้คำปรึกษา
๔. กีฬา
๕. นันทนาการ
๖. กิจกรรมบำบัด
๗. กายภาพบำบัด

การจัดระยะเวลาเรียน

ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ จัดหลักสูตรการเรียนการสอนให้กับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเป็นหลักสูตร ไปกลับแบบหมุนเวียน และสอนตามบ้าน โดยจัดการเรียน ๒ ภาคเรียนต่อ ๑ ปีการศึกษา ภายใต้เงื่อนไขการมาเรียนอย่างน้อยภาคเรียนละ ๙๐ วัน ใช้เวลาอย่างน้อย ๑๘ ชั่วโมง/สัปดาห์ ดังนี้

ภาคเรียนที่ ๑ เปิดเรียน	วันที่ ๑ พฤษภาคม – วันที่ ๓๑ ตุลาคม
ภาคเรียนที่ ๒ เปิดเรียน	วันที่ ๑ พฤศจิกายน – วันที่ ๓๐ เมษายน

เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ และแหล่งเรียนรู้

การจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการ ต้องใช้เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ และแหล่งเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษ ของแต่ละบุคคล รวมทั้งการใช้แหล่งเรียนรู้ต่างๆ ที่มีในท้องถิ่น มาใช้ประกอบในการจัดการเรียนรู้ ที่สามารถส่งเสริมและสื่อสารให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยศูนย์การศึกษาพิเศษ ควรจัดให้มีอย่างพอเพียง เพื่อพัฒนาให้เด็กพิการเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง

เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ และแหล่งเรียนรู้นั้น ผู้สอนสามารถจัดทำและพัฒนาขึ้นเอง หรือพิจารณาเลือกใช้จากคู่มือรายการสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษามาใช้ประกอบในการจัดการเรียนรู้ สามารถส่งเสริมและสื่อสารให้เด็กพิการเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง โดยศูนย์การศึกษาพิเศษควรจัดให้มีอย่างพอเพียง เพื่อพัฒนาให้เด็กพิการเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง ควรดำเนินการดังนี้

๑. จัดให้มีแหล่งเรียนรู้ ศูนย์สื่อ นวัตกรรม และเครือข่ายการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ในสถานศึกษาและชุมชน เพื่อการศึกษา ค้นคว้าและการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้ระหว่าง สถานศึกษา ท้องถิ่น ชุมชน

๒. จัดทำ จัดหาเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อการเรียนรู้สำหรับเด็กพิการ ส่งเสริม ให้ผู้สอนจัดทำ จัดหาสื่อที่หลากหลาย รวมทั้งประยุกต์ใช้สิ่งที่มีอยู่ในท้องถิ่นเป็นสื่อการเรียนรู้

๓. เลือกใช้เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อการเรียนรู้ที่มีคุณภาพเหมาะสมและหลากหลาย สอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้และความแตกต่างของแต่ละบุคคล

๔. ประเมินความเหมาะสมคุณภาพของเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อที่เลือกใช้ ในการจัดการเรียนรู้

๕. ศึกษาค้นคว้า วิจัย เพื่อพัฒนาเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อการเรียนรู้ให้สอดคล้อง กับการพัฒนาเด็กพิการ

๖. จัดให้มีการกำกับ ติดตาม ประเมินคุณภาพ การใช้เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ และแหล่งเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ

ในการจัดทำ การเลือกใช้ และการประเมินคุณภาพเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ และแหล่งเรียนรู้ที่ใช้ในศูนย์การศึกษาพิเศษ ควรคำนึงถึงหลักการสำคัญ เช่น ความสอดคล้องกับหลักสูตร จุดประสงค์การเรียนรู้ การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดประสบการณ์ เป็นต้น

การประเมินพัฒนาการ

การประเมินพัฒนาการเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ อายุแรกเกิดถึง ๑๘ ปี เป็นการประเมิน พัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาของเด็ก โดยใช้แบบประเมินที่หลากหลาย โดยนักสหวิชาชีพ รวมทั้งผู้ปกครองเป็นผู้ให้ข้อมูลและร่วมประเมิน ทั้งนี้ใช้กรอบมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์ รวมทั้งเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก ตามความต้องการจำเป็น ก่อนการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ระหว่างการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาและทบทวนแผนให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของแต่ละบุคคล และเมื่อสิ้นสุดการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เพื่อประเมินความสามารถตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนด ไว้ ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ทั้งนี้ นักสหวิชาชีพและผู้ปกครองต้องร่วมกันประเมินคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรตามช่วงอายุ

๑. แนวทางการประเมินพัฒนาการ

หลักสูตรสถานศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ กำหนดเป้าหมายคุณภาพ ของเด็กโดยยึดพัฒนาการเด็กปฐมวัยด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา ดังนี้

๑.๑ การประเมินพัฒนาการด้านร่างกาย ประกอบด้วย การประเมินน้ำหนักส่วนสูง และเส้นรอบศีรษะตามเกณฑ์ สุขภาพอนามัย สุขนิสัยที่ดี การรู้จักความปลอดภัย การเคลื่อนไหวและการทรง ตัว การเล่นและการออกกำลังกาย และการใช้กล้ามเนื้อเล็กอย่างประสานสัมพันธ์กัน

๑.๒ การประเมินพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ประกอบด้วย การประเมินความสามารถ ในการแสดงออกทางอารมณ์อย่างเหมาะสมกับวัยและสถานการณ์ ความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น มีความเห็นอกเห็นใจ ความสนใจ ความสามารถ และมีความสุขในการทำงานศิลปะ ดนตรีและการเคลื่อนไหว

ความรับผิดชอบในการทำงาน ความซื่อสัตย์สุจริตและรู้สึกถูกผิด ความเมตตากรุณา มีน้ำใจและช่วยเหลือ แบ่งปัน ตลอดจนการประหยัด อดออมและพอเพียง

๑.๓ การประเมินพัฒนาการด้านสังคม ประกอบด้วย การประเมินความมีวินัยในตนเอง การช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน การระวังภัยจากคนแปลกหน้าและสถานการณ์ที่เสี่ยงอันตราย การดูแลรักษารักรักษาชาติและสิ่งแวดล้อม การมีสัมมาคาราวะและมารยาทตามวัฒนธรรมไทย รักความเป็นไทย การยอมรับความเหมือนความแตกต่างระหว่างบุคคล การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น การปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๑.๔ การประเมินพัฒนาการด้านสติปัญญา ประกอบด้วย การประเมินความสามารถในการสนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ ความสามารถในการอ่าน เขียนภาพ และสัญลักษณ์ ความสามารถในการคิดรวบยอด การคิดเชิงเหตุผล การคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ การทำงานศิลปะ การแสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ การมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และความสามารถในการแสวงหาความรู้

๑.๕ พัฒนาทักษะจำเป็นเฉพาะความพิการแต่ละประเภท

๑.๕.๑ การประเมินทักษะจำเป็นเฉพาะความบกพร่องทางการเห็น ประกอบด้วย ความสามารถในการบูรณาการประสาทสัมผัสที่เหลืออยู่ในการดำรงชีวิต ความสามารถในการสร้างความคุ้นเคยกับสภาพแวดล้อม และการเคลื่อนไหวของคนที่ตาบอด การเตรียมความพร้อมในการอ่านและเขียน อักษรเบรลล์ ความสามารถในการอ่านและเขียนอักษรเบรลล์พยัญชนะไทยที่มีเซลดเดียวและตัวเลข และความสามารถในการใช้ลูกคิด

๑.๕.๒ การประเมินทักษะจำเป็นเฉพาะความบกพร่องทางการได้ยิน ประกอบด้วย ความสามารถใช้และดูแลเครื่องช่วยฟัง ความสามารถในการได้ยินที่หลงเหลืออยู่ในชีวิตประจำวัน ความสามารถแปลงเสียงหรือพูดตามแบบ ความสามารถอ่านริมฝีปาก ความสามารถใช้ภาษาท่าทางและภาษามือในการสื่อสาร และความสามารถสะกดนิ้วมือ

๑.๕.๓ การประเมินทักษะจำเป็นเฉพาะความบกพร่องทางสติปัญญา ประกอบด้วย ความสามารถสื่อสารได้เหมาะสมกับสถานการณ์ ความสามารถดูแลตนเองและความปลอดภัยในชีวิตประจำวัน การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับผู้อื่นอย่างเหมาะสม การรู้จักใช้ทรัพยากรในชุมชน

๑.๕.๔ การประเมินทักษะจำเป็นเฉพาะความบกพร่องทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหวหรือสุขภาพ ประกอบด้วย การดูแลสุขอนามัยเพื่อป้องกันภาวะแทรกซ้อน ความสามารถใช้และดูแลรักษาอุปกรณ์เครื่องช่วยในการเคลื่อนย้ายตนเอง ความสามารถใช้และดูแลรักษาอุปกรณ์เสริม กายอุปกรณ์ อุปกรณ์ดัดแปลง ความสามารถใช้เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก เครื่องช่วยในการเรียนรู้ และการควบคุมอวัยวะที่ใช้ในการพูด การเคี้ยว และการกลืน

๑.๕.๕ การประเมินทักษะจำเป็นเฉพาะความบกพร่องทางการเรียนรู้ ประกอบด้วย ความสามารถในการรับรู้การได้ยิน ความสามารถในการรับรู้การเห็น ความสามารถในการจัดลำดับความคิด ความสามารถในการจัดระเบียบตนเอง และความสามารถในการบอกตำแหน่ง/ทิศทาง

๑.๕.๖ การประเมินทักษะจำเป็นเฉพาะความบกพร่องทางการพูดและภาษา ประกอบด้วย ความสามารถควบคุมอวัยวะในการออกเสียง สามารถออกเสียงตามหน่วยเสียงได้ชัดเจน สามารถแปลงเสียงให้เหมาะสมกับธรรมชาติของแต่ละคน และความสามารถควบคุมจังหวะการพูด

๑.๕.๗ การประเมินทักษะเป็นเฉพาะความบกพร่องทางพฤติกรรมหรืออารมณ์ ประกอบด้วย ความสามารถจัดการกับอารมณ์ของตนเอง ความสามารถควบคุมพฤติกรรมของตนเองได้อย่างเหมาะสม และความสามารถปรับตัวในการอยู่ร่วมกับสังคม

๑.๕.๘ การประเมินทักษะจำเป็นเฉพาะบุคคลออทิสติก ประกอบด้วย การตอบสนองต่อสิ่งเร้าจากประสาทสัมผัสได้เหมาะสม ความสามารถในการเข้าใจภาษาและแสดงออกทางภาษาได้อย่างเหมาะสมและการแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมตามสถานการณ์

๒. ขั้นตอนการประเมิน

การประเมินพัฒนาการเพื่อนำไปใช้ในการวางแผนการจัดการศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ ควรมีการประเมินพัฒนาการโดยใช้แบบประเมินที่หลากหลาย โดยนักสหวิชาชีพ รวมทั้งผู้ปกครองเป็นผู้ให้ข้อมูลและร่วมประเมิน ทั้งนี้ใช้กรอบมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์ รวมทั้งเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก ตามความต้องการจำเป็น ทั้งก่อน ระหว่าง และสิ้นสุดการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ดังต่อไปนี้

๒.๑ การประเมินพัฒนาการในแต่ละช่วงอายุ

๒.๑.๑ ศึกษาและทำความเข้าใจพัฒนาการของเด็กในแต่ละช่วงอายุทุกด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา พิจารณากิจกรรมในการอบรมเลี้ยงดู ลักษณะความพิการของเด็กแต่ละประเภท การจัดประสบการณ์ที่สะท้อนพัฒนาการของเด็ก

๒.๑.๒ วางแผนเลือกใช้วิธีการและเครื่องมือที่เหมาะสมสำหรับใช้บันทึกและประเมินพัฒนาการ เช่น สมุดบันทึกสุขภาพแม่และเด็กของกรมอนามัย แบบประเมินเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (Developmental Surveillance and Promotion Manual : DSPM) หรือ แบบประเมินส่งเสริมพัฒนาการเด็กกลุ่มเสี่ยง (Developmental Assessment and Intervention Manual : DAIM) แบบบันทึกพฤติกรรม เหมาะที่จะใช้บันทึกพฤติกรรมของเด็ก การบันทึกรายวันเหมาะกับการบันทึกกิจกรรมหรือประสบการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน การบันทึกการเลือกของเด็กเหมาะสำหรับบันทึกลักษณะเฉพาะและปฏิกริยาที่เด็กมีต่อสิ่งต่างๆรอบตัว เป็นต้น ด้วยเหตุนี้จึงเป็นหน้าที่ของพ่อแม่หรือผู้ดูแลที่จะเลือกใช้เครื่องมือประเมินพัฒนาการให้เหมาะสม เพื่อจะได้ผลของพัฒนาการที่ถูกต้องตามพัฒนาการ

๒.๑.๓ ดำเนินการประเมินและบันทึกพัฒนาการหลังจากที่ได้วางแผนและเลือกเครื่องมือที่จะใช้ประเมินและบันทึกพัฒนาการแล้ว ก่อนจะลงมือประเมินและบันทึกจะต้องอ่านคู่มือหรือคำอธิบายวิธีการใช้เครื่องมืออย่างละเอียด แล้วจึงดำเนินการตามขั้นตอนที่ปรากฏในคู่มือและบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรต่อไป

๒.๑.๔ ประเมินและสรุป ในการประเมินและสรุปนั้นพ่อแม่ ผู้ปกครองหรือผู้ดูแลจะต้องเก็บรวบรวมข้อมูลของสิ่งที่ต้องการประเมิน เช่น การประเมินพัฒนาการด้วยวิธีการสังเกต เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสังเกต วิธีการสนทนา เครื่องมือที่ใช้คือแบบบันทึกการสนทนา อาจเป็นการบันทึกการสนทนา ระหว่างเด็กกับเด็ก หรือเด็กกับครู พิจารณาผลงานโดยเปรียบเทียบกับพัฒนาการ การประเมินควรประเมินหลายครั้ง เพื่อให้ได้ข้อมูลว่าเด็กมีพัฒนาการอย่างไร ทำอะไรได้มากน้อยเพียงใด และสรุปผล

๒.๑.๕ รายงานผลการประเมิน เมื่อได้ผลจากการประเมินและสรุปพัฒนาการของเด็กแล้วพ่อแม่หรือผู้ดูแลจะต้องตัดสินใจว่าจะรายงานข้อมูลนี้ไปยังผู้ใดและเพื่อจุดประสงค์อะไรและจะต้องใช้รูปแบบใด สำหรับการอบรมเลี้ยงดูตามวิถีชีวิตประจำวันโดยพ่อแม่ ผู้ดูแล มีการประเมินพัฒนาการ

เพื่อเฝ้าระวังและเป็นข้อมูลในการพบแพทย์และอาจนำไปใช้ในการอบรมเลี้ยงดูและจัดประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ สำหรับผู้ดูแลเด็กในศูนย์การศึกษาพิเศษ จะต้องรายงานต่อผู้บริหารศูนย์ การศึกษาพิเศษ เพื่อให้ทราบว่ามีกิจกรรมหรือประสบการณ์ที่ศูนย์การศึกษาพิเศษจัดให้เด็กนั้นส่งเสริม พัฒนาการของเด็กทุกด้านได้ตามจุดประสงค์หรือไม่ เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขการจัดกิจกรรมให้เหมาะสม กับเด็กต่อไป

๒.๑.๖ ผู้ดูแลเด็กจะต้องรายงานผลของการประเมินพัฒนาการไปยังผู้ปกครองเด็ก ซึ่งแต่ละ ศูนย์การศึกษาพิเศษจะต้องมีสมุดรายงานประจำตัวเด็ก หรือแบบบันทึกสุขภาพแม่และเด็ก ของกรมอนามัย หรือแบบประเมิน DSPM และคู่มือเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ผู้ดูแลเด็กใช้สมุดรายงาน หรือแบบบันทึกสุขภาพแม่และเด็กของกรมอนามัย หรือแบบประเมิน DSPM นั้น เป็นเครื่องมือรายงาน ผู้ปกครองได้ และถ้าผู้ดูแลเด็กมีข้อเสนอแนะหรือจะขอความร่วมมือจากผู้ปกครองเกี่ยวกับการส่งเสริม พัฒนาการเด็ก ก็อาจเขียนเพิ่มเติมลงไปในสมุดรายงานได้ และต้องคำนึงเสมอไม่ว่าจะใช้แบบรายงาน ใดข้อมูลควรจะมี ความหมายเกิดประโยชน์แก่เด็กเป็นสำคัญ

๒.๑.๗ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเป็นสิ่งสำคัญมาก ผู้ดูแลเด็กต้องตระหนักกว่าการทำงาน ร่วมกับผู้ปกครองเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กเป็นเรื่องสำคัญ ผู้ดูแลเด็กควรยกย่องผู้ปกครองที่พยายามมีส่วนร่วม ในการพัฒนาเด็ก ผู้ดูแลเด็กจะต้องต้อนรับผู้ปกครองที่มาศูนย์การศึกษาพิเศษ ขอขอบคุณสำหรับความช่วยเหลือ เขียนจดหมายถึงผู้ปกครองเพื่อรายงานเรื่องเด็ก พูดคุยด้วยตนเองหรือทางโทรศัพท์ สิ่งเหล่านี้จะทำให้ ผู้ปกครองรู้สึกถึงความสำคัญของตนเองและต้องการที่จะมีส่วนร่วมกับผู้ดูแลเด็กในการพัฒนาเด็กของตน

๒.๒ การประเมินมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์

ผู้สอนต้องวิเคราะห์มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์และกำหนดสิ่งที่ประเมินจากการ จัดประสบการณ์การเรียนรู้และการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน เพื่อวางแผนการประเมินพัฒนาการ ดังนี้

๒.๒.๑ การวิเคราะห์มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์

การนำหลักสูตรสถานศึกษาไปสู่การจัดประสบการณ์ ได้มีการวิเคราะห์สาระการเรียนรู้ รายปีที่สอดคล้องของมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์ และสาระการเรียนรู้เพื่อกำหนดหน่วยการเรียนรู้ โดยการนำสภาพที่พึงประสงค์ที่ได้จากการวิเคราะห์มากำหนดเป็นจุดประสงค์การเรียนรู้ของหน่วยการเรียนรู้ นั้นๆ จัดกิจกรรมตามแผนการจัดประสบการณ์โดยใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์ตามที่สถานศึกษากำหนด ในการพัฒนาเด็ก

๒.๒.๒ การกำหนดประเด็นการประเมิน

เป็นการกำหนดพัฒนาการที่ต้องการประเมิน คือ สภาพที่พึงประสงค์ที่นำมากำหนด เป็นจุดประสงค์การเรียนรู้ของหน่วยการเรียนรู้ซึ่งครอบคลุมพัฒนาการทั้ง ๔ ด้าน และทักษะที่จำเป็นเฉพาะ ความพิการ ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ และเชื่อมโยงไปยังจุดประสงค์ของแผนการจัดประสบการณ์ในแต่ละวัน ดังนั้นประเด็นการประเมินจึงประกอบไปด้วยจุดประสงค์ของแผนการจัดประสบการณ์ที่สอดคล้อง กับจุดประสงค์การเรียนรู้ของหน่วยการเรียนรู้

๓. วิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินพัฒนาการ

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินพัฒนาการเด็ก ครูผู้สอนต้องวางแผนและกำหนดวิธีการประเมิน ให้เหมาะสมกับกิจกรรม ใช้การสังเกตพฤติกรรม การประเมินผลงาน/ชิ้นงาน การพูดคุยหรือสัมภาษณ์เด็ก วิธีการที่ครูผู้สอนเลือกใช้ต้องมากกว่า ๒ วิธีการ หรือใช้วิธีการที่หลากหลาย เช่น

๑) การสังเกตและการบันทึก

- ๒) การบันทึกการสนทนา
- ๓) การสัมภาษณ์
- ๔) สารนิทัศน์สำหรับเด็กเพื่อการประเมินพัฒนาการ
- ๕) การประเมินการเจริญเติบโต
- ๖) การประเมินผลงานและชิ้นงาน
- ๗) ฯลฯ

๔. เกณฑ์การประเมิน

ในการวัดและประเมินผลมีวิธีการและเกณฑ์การประเมินดังนี้

๑. วิธีการวัดและประเมินผล ใช้การสังเกตพฤติกรรม และประเมินผลการเรียนรู้ตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมของพัฒนาการแต่ละด้านที่กำหนดในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลหรือแผนให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว

๒. เกณฑ์ในการประเมินผล ซึ่งจะนำไปสู่การสรุปผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ดำเนินการประเมินจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่กำหนดในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลหรือ แผนให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว คุณลักษณะอันพึงประสงค์และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยมีเกณฑ์ดังต่อไปนี้

๑) ด้านพัฒนาการ ตัดสินคุณภาพผู้เรียนเป็น ๕ ระดับ คือ ดีเยี่ยม ดีมาก ดี พอใช้ และปรับปรุง

ระดับคะแนน

- ๑ หมายถึง ทำไม่ได้/ไม่ยอมทำ
- ๒ หมายถึง ทำได้โดยมีผู้อื่นพาทำ
- ๓ หมายถึง ทำได้โดยมีการช่วยเหลือ ชี้แนะจากผู้อื่น
- ๔ หมายถึง ทำได้โดยมีการช่วยเหลือ ชี้แนะจากผู้อื่นบ้างเล็กน้อย
- ๕ หมายถึง ทำได้ด้วยตนเอง

เกณฑ์การประเมินผล

๑.๐๐ - ๑.๔๙	ระดับคุณภาพ	๑	แปลผลคุณภาพ	ปรับปรุง
๑.๕๐ - ๒.๔๙	ระดับคุณภาพ	๒	แปลผลคุณภาพ	พอใช้
๒.๕๐ - ๓.๔๙	ระดับคุณภาพ	๓	แปลผลคุณภาพ	ดี
๓.๕๐ - ๔.๔๙	ระดับคุณภาพ	๔	แปลผลคุณภาพ	ดีมาก
๔.๕๐ - ๕.๐๐	ระดับคุณภาพ	๕	แปลผลคุณภาพ	ดีเยี่ยม

๒) ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตัดสินเป็น ๕ ระดับ คือ ดีเยี่ยม ดีมาก ดี พอใช้ และปรับปรุง

ระดับคะแนน

- ๑ หมายถึง ทำได้โดยมีผู้อื่นพาทำ
- ๒ หมายถึง ทำได้โดยมีการช่วยเหลือ ชี้แนะ จากผู้อื่น
- ๓ หมายถึง ทำได้โดยมีการช่วยเหลือ ชี้แนะ จากผู้อื่นบ้างเล็กน้อย
- ๔ หมายถึง ทำได้ด้วยตนเอง
- ๕ หมายถึง ทำได้ด้วยตนเองและเป็นแบบอย่างผู้อื่นได้

เกณฑ์การแปลความหมายระดับคะแนนและระดับคุณภาพ

คะแนน	๑.๐๐ - ๑.๔๙	หมายถึง	ปรับปรุง
คะแนน	๑.๕๐ - ๒.๔๙	หมายถึง	พอใช้
คะแนน	๒.๕๐ - ๓.๔๙	หมายถึง	ดี
คะแนน	๓.๕๐ - ๔.๔๙	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	๔.๕๐ - ๕.๐๐	หมายถึง	ดีเยี่ยม

๓) ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตัดสินเป็นผ่านและไม่ผ่าน

๕. การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

เมื่อผู้สอนวางแผนการประเมินพัฒนาการแล้วควรทำการสังเกตพฤติกรรมของเด็กเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม ด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การพูดคุย หรือสัมภาษณ์เด็ก หรือการประเมินผลงาน/ชิ้นงานของเด็กอย่างเป็นระบบ เพื่อรวบรวมข้อมูลพัฒนาการของเด็กให้ครอบคลุมเด็กทุกคนแล้วสรุปลงในแบบบันทึกผลการประเมินสภาพที่พึงประสงค์

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผลการประเมินพัฒนาการเด็กตามสภาพที่พึงประสงค์ ผู้สอนควรเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นรายบุคคล โดยสภาพที่พึงประสงค์ ๑ ข้อ ควรได้รับการประเมินพัฒนาการอย่างน้อย ๒ ครั้ง ต่อ ๑ ภาคเรียน ระยะแรกควรเป็นการประเมินเพื่อความก้าวหน้า ไม่ควรเป็นการประเมินเพื่อตัดสินพัฒนาการของเด็ก ดังนั้น การเก็บรวบรวมข้อมูลผลการประเมินพัฒนาการตามสภาพที่พึงประสงค์จึงเป็นการสะสมเพื่อยืนยันว่าเด็กเกิดพัฒนาการตามสภาพที่พึงประสงค์นั้นๆ ชัดเจนและมีความน่าเชื่อถือ

๖. การสรุปผลการประเมินพัฒนาการเด็ก

ศูนย์การศึกษาพิเศษ ควรสรุปผลการประเมินพัฒนาการเด็กรายตัวบ่งชี้ รายมาตรฐาน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ และในภาพรวมของพัฒนาการรายด้าน ภาคเรียนละ ๑ ครั้ง สำหรับแนวทางการสรุปผลการประเมินพัฒนาการเด็กตามสภาพที่พึงประสงค์ในแต่ละตัวบ่งชี้ ควรใช้ฐานนิยม (Mode) ไม่ควรนำค่าระดับคุณภาพของสภาพที่พึงประสงค์มาหาค่าเฉลี่ย ในกรณีมีฐานนิยมมากกว่า ๑ ฐานนิยม

คือ มีระดับคุณภาพซ้ำมากกว่า ๑ ระดับคุณภาพ การสรุปผลการประเมินพัฒนาการเด็กในแต่ละตัวบ่งชี้ให้อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงปรัชญาการศึกษาและหลักการของหลักสูตรสถานศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ รวมทั้งการนำข้อมูลผลการประเมินไปใช้เพื่อพัฒนาเด็กต่อไป

๗. การรายงานผลการประเมินพัฒนาการและการนำข้อมูลไปใช้

การรายงานผลการประเมินพัฒนาการเป็นการสื่อสารให้พ่อแม่ ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องได้ทราบความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของเด็ก ซึ่งสถานศึกษาต้องสรุปผลการประเมินพัฒนาการและจัดทำเอกสารรายงานให้ผู้ปกครองทราบเป็นระยะๆ หรืออย่างน้อยภาคเรียนละ ๑ ครั้ง การรายงานผลการประเมินพัฒนาการสามารถรายงานเป็นระดับคุณภาพตามพฤติกรรมที่แสดงออกถึงพัฒนาการแต่ละด้านที่สะท้อนมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้ง ๑๓ ข้อตามหลักสูตรสถานศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์

แนวทางการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์

๑. ศึกษาหลักสูตร

ศึกษามาตรฐาน ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์ ในแต่ละช่วงอายุจริงหรืออายุพัฒนาการของเด็ก

๒. รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็ก

ประวัติครอบครัว ประวัติทางการแพทย์ ประเมินความพิการ

๓. ประเมินพัฒนาการเด็ก

๓.๑ ใช้แบบประเมิน DSPM หรือ DAIM ของกรมอนามัย ต้นปีการศึกษาโดยครูและผู้ปกครอง

๓.๒ ใช้แบบประเมินที่หลากหลาย โดยนักสหวิชาชีพ

๓.๓ รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการประเมินมาจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)

๔. จัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)

๔.๑ การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล และตรวจสอบหรือประเมินพัฒนาการ

๔.๒ การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) มีองค์ประกอบดังนี้

๔.๒.๑ ข้อมูลทั่วไป

๔.๒.๒ ข้อมูลด้านการแพทย์หรือด้านสุขภาพ

๔.๒.๓ ข้อมูลด้านการศึกษา

๔.๒.๔ ข้อมูลอื่นๆ ที่จำเป็น

๔.๒.๕ การกำหนดแนวทางการศึกษาและการวางแผนการจัดการศึกษาพิเศษ

๔.๒.๖ ความต้องการด้านสิ่งอำนวยความสะดวก เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา

๔.๒.๗ คณะกรรมการจัดทำแผน

๔.๒.๘ ความเห็นของบิดา มารดา ผู้ปกครองหรือผู้เรียน

๕. จัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP)

นำจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม (เป้าหมายระยะสั้น) ที่กำหนดในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล มาดำเนินการจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล โดยการวิเคราะห์งานหรือกิจกรรมการเรียนรู้ ด้วยการ

เรียงลำดับกิจกรรมที่ง่ายไปสู่กิจกรรมที่ยากขึ้น หรือกิจกรรมที่เป็นรูปธรรมไปสู่กิจกรรมที่เป็นนามธรรม ให้เหมาะสมกับความต้องการจำเป็นพิเศษของผู้เรียนแต่ละบุคคล

๖. จัดทำแผนการจัดประสบการณ์

๖.๑ ศึกษามาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์ ตามช่วงอายุของเด็ก เพื่อนำมาจัดทำแผนการจัดประสบการณ์

๖.๒ จัดทำแผนการจัดประสบการณ์อย่างหลากหลาย ครอบคลุมสภาพที่พึงประสงค์ ซึ่งเปลี่ยนเป็นจุดประสงค์การเรียนรู้ให้ครบทุกสภาพที่พึงประสงค์ในช่วงอายุจริงหรืออายุพัฒนาการ

๗. จัดกิจกรรมการเรียนรู้

๗.๑ จัดกิจกรรมตามแผนการจัดประสบการณ์โดยใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์ตามที่ศูนย์การศึกษาพิเศษกำหนดในการพัฒนาเด็ก

๗.๒ ในการจัดกิจกรรมให้คำนึงถึงแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ของเด็กแต่ละคน เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นตามที่วางแผนไว้

๗.๓ ในบางทักษะที่จำเป็นเฉพาะความพิการหรือบางทักษะที่เป็นปัญหาของเด็ก อาจต้องจัดการเรียนการสอนเป็นรายบุคคล

๘. ประเมินพัฒนาการ

๘.๑ ประเมินตามแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) ซึ่งมี ๕ ระดับ เป็นระบบตัวเลข คือ ๕, ๔, ๓, ๒, ๑ หรือเป็นระบบที่ใช้คำสำคัญ เช่น ดีเยี่ยม, ดีมาก, ดี, พอใช้, ควรส่งเสริม หรือตามที่สถานศึกษากำหนด อย่างน้อยภาคเรียนละ ๑ ครั้ง

๘.๒ ประเมินตามแผนการจัดประสบการณ์โดยมีเกณฑ์เป็น ๓ ระดับ เป็นระบบตัวเลข คือ ๓, ๒, ๑ หรือเป็นระบบที่ใช้คำสำคัญ เช่น ดี, พอใช้, ควรส่งเสริมตามที่สถานศึกษากำหนด อย่างน้อยภาคเรียนละ ๒ ครั้ง

๘.๓ ประเมินอายุพัฒนาการเมื่อสิ้นปีการศึกษา เพื่อเปรียบเทียบกับต้นปีการศึกษา

๙. สรุป และรายงานผล

๙.๑ สรุปผลการประเมินเป้าหมายระยะสั้นและระยะยาวในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) และรายงานผู้บริหารและผู้ปกครอง

๙.๒ สรุปผลการประเมินพัฒนาการทั้ง ๔ ด้าน ตามมาตรฐาน ตัวบ่งชี้และสภาพที่พึงประสงค์ ในช่วงอายุของเด็กทุกมาตรฐานและรายงานผู้บริหารและผู้ปกครอง

๙.๓ สรุปผลการประเมินอายุพัฒนาการเด็กและรายงานผู้บริหารและผู้ปกครอง

การเปลี่ยนผ่าน

การเปลี่ยนผ่านเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นการเปลี่ยนผ่านจากระดับหนึ่งไปสู่อีกระดับหนึ่งในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ หรือหน่วยงานอื่น การเปลี่ยนผ่านภายในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นการเปลี่ยนผ่านจากห้องเรียนหนึ่งไปยังอีกห้องเรียนหนึ่งในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ เช่น เปลี่ยนผ่านจากห้องกิจกรรมบำบัดไปสู่ห้องเรียนรู้ ๑ เป็นต้น ส่วนการเปลี่ยนผ่านศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ ไปหน่วยงานอื่น เช่น การเปลี่ยนผ่านจากศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ ไปโรงเรียนเฉพาะความพิการ การเปลี่ยนผ่านจากศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ ไปโรงเรียนเรียนรวม การเปลี่ยนผ่านจากศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ ไปยังชุมชนหรือครอบครัว เป็นต้น

การจัดบริการช่วงเชื่อมต่อหรือการเปลี่ยนผ่านเป็นการวางแผนและให้บริการที่มุ่งอนาคต สำหรับการดำรงชีวิตในวัยผู้ใหญ่ ซึ่งต้องดำเนินการต่อเนื่อง ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องจึงต้องร่วมมือกัน ในการจัดระบบและบริการสำหรับการเตรียมผู้เรียนให้ก้าวข้ามช่วงเชื่อมต่อ ตั้งแต่ระยะแรกเริ่มจนถึง วัยผู้ใหญ่ สำหรับศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ซึ่งมีเด็กพิการในระยะแรกเริ่มทั้งในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ และที่บ้าน จำเป็นต้องจัดระบบให้มีช่วงเชื่อมต่อระหว่างบ้านและศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ และศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์กับหน่วยงานอื่นตามแนวทาง ดังนี้

๑. ผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ มีบทบาทในการเป็นผู้นำในการสร้างรอยเปลี่ยนผ่าน โดยเฉพาะระหว่างการใช้หลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษระยะแรกเริ่ม ของศูนย์การศึกษาพิเศษ กับหลักสูตรปฐมวัย หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือหลักสูตรการศึกษานอกระบบหรือตามอัธยาศัย โดยต้องศึกษาหลักสูตรทั้งหมด เพื่อทำความเข้าใจ จัดระบบการบริหารงานด้านวิชาการให้ เชื่อมต่อการเชื่อมโยง การศึกษา โดยการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างรอยเชื่อมต่อให้เป็นระบบ ทั้งการเปลี่ยนผ่านภายในและภายนอก ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ ดังตัวอย่างกิจกรรมต่อไปนี้

๑.๑ จัดประชุมผู้สอนทั้งการเปลี่ยนผ่านภายใน และไปยังสถานศึกษาอื่นหรือชุมชน เพื่อพัฒนารอยเชื่อมต่อระหว่างหลักสูตรทั้ง ๓ ระดับ ให้เป็นแนวปฏิบัติของสถานศึกษา เพื่อผู้สอนทั้ง ๓ ระดับ สามารถเตรียมการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกัน

๑.๒ มีการจัดปฐมนิเทศตั้งแต่ก่อนเข้ามาใช้บริการและก่อนเด็กพิการได้รับการเปลี่ยนผ่าน เพื่อให้ผู้ปกครองเข้าใจการศึกษาทั้ง ๓ ระดับ และให้ความร่วมมือในการปรับตัวของเด็กพิการ กับสภาพแวดล้อมใหม่ได้ดี

๒. ผู้สอน มีบทบาทในการศึกษา ทำความเข้าใจหลักสูตรสถานศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ และศึกษาหลักสูตรปฐมวัย หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือหลักสูตรการศึกษานอกระบบหรือตามอัธยาศัย และสร้างความเข้าใจให้กับผู้ปกครอง บุคลากรที่เกี่ยวข้อง รวมถึงช่วยเหลือผู้เรียนในการปรับตัว เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการเปลี่ยนผ่านในการเลื่อนชั้นเรียนในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ หรือไปยังสถานศึกษา ชุมชน อื่นๆ

๒.๑ เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวผู้เรียนเป็นรายบุคคล เพื่อส่งต่อไปยังผู้สอนภายใน ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ หรือไปยังสถานศึกษา ชุมชนอื่นๆ สามารถใช้ข้อมูลนั้นช่วยเหลือผู้เรียน ในการปรับตัวให้เข้ากับการเรียนรู้ใหม่ต่อไป

๒.๒ พูดคุยกับผู้เรียนถึงสถานการณ์ที่ดี เพื่อให้เด็กพิการเกิดเจตคติที่ดีต่อการเปลี่ยนผ่าน

๒.๓ จัดให้ผู้เรียนได้มีโอกาสทำความรู้จักกับครูผู้สอน ตลอดจนสภาพแวดล้อม บรรยากาศของห้องเรียนทั้งที่อยู่ในสถานศึกษาเดียวกันหรือสถานศึกษาอื่น

๓. ผู้ปกครองและบุคคลที่เกี่ยวข้อง มีบทบาทต้องมีความรู้ ทำความเข้าใจหลักสูตรสถานศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ พุทธศักราช ๒๕๖๕ และศึกษาหลักสูตรปฐมวัย หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือหลักสูตรการศึกษานอกระบบหรือ ตามอัธยาศัยและเข้าใจความต้องการของผู้เรียน เพื่อมีส่วนช่วยในการเตรียมตัว เพื่อให้ผู้เรียนสามารถปรับตัวได้เร็วยิ่งขึ้น

๔. สถานศึกษาหรือชุมชน มีบทบาทต้องมีความรู้ ความเข้าใจหลักสูตรสถานศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ และมีเจตคติที่ดี เพื่อเป็นข้อมูลต่อจัดการศึกษาให้เหมาะสมและตรงตามความต้องการของผู้เรียน

๔.๑ จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนหรือผู้ปกครองได้มีโอกาสทำความรู้จัก ค้นหาเกี่ยวกับครูผู้สอน ก่อนเปิดภาคเรียน

๔.๒ จัดสภาพห้องเรียนให้เอื้อต่อการพัฒนา โดยจัดให้มีมุมประสบการณ์ เพื่อให้ผู้เรียน มีโอกาสในการทำกิจกรรมอย่างมีอิสระ

๔.๓ จัดกิจกรรมสร้างข้อตกลงที่เกิดจากผู้เรียนร่วมกันเกี่ยวกับการปฏิบัติตน

๔.๔ เผยแพร่ข่าวสารการจัดการเรียนรู้และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียนหรือชุมชน แผนช่วงเชื่อมต่อหรือแผนเปลี่ยนผ่านจะเป็นส่วนหนึ่งของแผนจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล หรือแผนการให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว ที่ทุกฝ่ายเมื่อได้ร่วมดำเนินการแล้วจะต้องบันทึกผล ความก้าวหน้าเพื่อนำไปประมวลผลร่วมกับการจัดบริการตามหลักสูตรสถานศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์

การส่งต่อ

การส่งต่อ เป็นการประสานงานระหว่างศูนย์การศึกษาพิเศษกับหน่วยงานอื่นๆที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษ ได้รับบริการที่เหมาะสม เช่น บริการทางการแพทย์ บริการทางสังคม บริการทางการศึกษา โดยประสานงานระหว่างโรงเรียนจัดการเรียนรวม โรงเรียนเฉพาะความพิการ หน่วยบริการ ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เมื่อเด็กพิการ มีผลการพัฒนาศักยภาพผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนด ให้ส่งต่อเข้าสู่ระบบการศึกษาในชั้นเรียนที่สูงขึ้น เมื่อย้ายสถานศึกษาหรือรับบริการด้านอื่นๆให้ศูนย์การศึกษาพิเศษ นำส่งแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล แบบรายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเพื่อเป็นข้อมูลในการจัดการศึกษาหรือบริการด้านอื่นๆ ต่อไป

การกำกับ ติดตาม ประเมินและรายงาน

การจัดการศึกษาปฐมวัยมีหลักการสำคัญในการให้สังคม ชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และกระจายอำนาจการศึกษาลงไปยังท้องถิ่นโดยตรง โดยเฉพาะสถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ซึ่งเป็นผู้จัดการศึกษาในระดับนี้ ดังนั้น เพื่อให้ผลผลิตทางการศึกษาของเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ มีคุณภาพตามมาตรฐาน คุณลักษณะที่พึงประสงค์และสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและสังคม จำเป็นต้องมีระบบการกำกับ ติดตาม ประเมินและรายงานที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ทุกกลุ่มทุกฝ่ายที่มีส่วนร่วม รับผิดชอบในการจัดการศึกษา เห็นความก้าวหน้า ปัญหา อุปสรรค ตลอดจนการให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุน วางแผนและดำเนินงานการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ให้มีคุณภาพอย่างแท้จริง

การกำกับ ติดตาม ประเมินและรายงานผลการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็น พิเศษ เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษา กระบวนการนิเทศ และระบบการประกันคุณภาพ การศึกษา ที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา สร้างความ มั่นใจให้ผู้เกี่ยวข้อง โดยต้องมีการดำเนินการที่เป็นระบบเครือข่ายครอบคลุมทั้งหน่วยงานภายในและภายนอก ในรูปแบบของคณะกรรมการ ที่มาจากบุคคลทุกระดับและทุกอาชีพ การกำกับ ติดตามและประเมินผล ต้องมีการรายงานผลจากทุกระดับให้ทุกฝ่าย รวมทั้งประชาชนทั่วไปทราบ เพื่อนำข้อมูลจากรายงานผล มาจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาต่อไป

ภาคผนวก

คำสั่ง ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์

ที่ ๙๕ / ๒๕๖๘

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัด
กาฬสินธุ์ พุทธศักราช ๒๕๖๕ (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๖๘)

ด้วยสภาพการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สังคม และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ประกอบกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ รวมทั้งกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๗๙) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๔) แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๗๙) เป้าหมายยุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๕๒-๒๕๖๑) แผนพัฒนาเด็กปฐมวัย (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐) โดยกำหนดยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัยภายใต้แผนที่ครอบคลุมตั้งแต่มารดาตั้งครรภ์ จนถึงเด็กมีอายุ ๖ ปีบริบูรณ์หรือก่อนเข้าเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ เพื่อให้เด็กปฐมวัยทุกคนได้รับการพัฒนาอย่างรอบด้านเต็มตามศักยภาพ เรียนรู้อย่างรอบด้าน ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคมและสติปัญญาให้สมกับวัย อย่างมีคุณภาพ และเท่าเทียม ตามศักยภาพตามวัยและต่อเนื่อง บนพื้นฐานของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ดี สอดคล้องกับหลักการพัฒนาศักยภาพและความต้องการจำเป็นพิเศษของแต่ละบุคคล

และตามที่ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ได้มีการพัฒนาการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษอย่างจริงจังและต่อเนื่อง โดยได้แต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา วิเคราะห์สภาพบริบทของจังหวัดกาฬสินธุ์และสภาพความต้องการจำเป็นพิเศษสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ เพื่อปรับปรุงให้เป็นหลักสูตรสถานศึกษา พุทธศักราช ๒๕๖๕ (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๖๘)

จึงอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๗ (๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และคำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ๕๑๑/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๔ ดำเนินงานไปด้วยความสะดวกรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา พุทธศักราช ๒๕๖๘ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยมีคณะทำงาน ดังนี้

๑. คณะกรรมการที่ปรึกษา

๑. นายสุขุมวรัชญ์ อัครเศรษฐ์	ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา
๒. นางประครอง จุสสอน	ศึกษานิเทศชำนาญการพิเศษ
๓. นายเจษฎา เวียงพล	ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์
๔. นายไพโรจน์ ไพรเขียว	รองผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์

หน้าที่...

หน้าที่

เป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำในการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด
กาฬสินธุ์ พุทธศักราช ๒๕๖๘

๒. คณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ พุทธศักราช
๒๕๖๘

๑. นางพิกุล หินวิเศษ	ครู คศ.๓	ประธานกรรมการ
๒. นางปนัดดา อามาศย์สมบัติ	ครู คศ.๓	รองประธานกรรมการ
๓. นายบัญชา ชื่นขันธ์ลา	ครู คศ.๓	กรรมการ
๔. นางสาวศรีญา ขานพูน	ครู คศ.๓	กรรมการ
๕. นางสาวลลิตา ศรีมหาไชย	ครู คศ.๓	กรรมการ
๖. นายอรรถวุฒิ ศักดิ์จันทร์	ครู คศ.๓	กรรมการ
๗. นางเบญจวรรณ เวียงพล	ครู คศ.๓	กรรมการ
๘. นายสุทธิ หินวิเศษ	ครู คศ.๒	กรรมการ
๙. นางอัจฉรา อำไพ	ครู คศ.๒	กรรมการ
๑๐. นางสาวหยิศา อุตรักษ์	ครู คศ.๒	กรรมการ
๑๑. นางสาวบุษยากร ขอห้องกลาง	ครู คศ.๒	กรรมการ
๑๒. นางสาวมณฑนา มัธยมาศ	ครู คศ.๒	กรรมการ
๑๓. นางชนิษฐา วรวัตร	ครู คศ.๑	กรรมการ
๑๔. นางสาวช่อทิพย์ พยัคฆ์ทอง	ครู คศ.๑	กรรมการ
๑๕. นางสาวสายฝน ภูนาโคก	ครู คศ.๑	กรรมการ
๑๖. นางสาวเมธพร เทพศรีหา	ครู คศ.๑	กรรมการ
๑๗. นางบัวสอน ธรรมประชา	ครู คศ.๑	กรรมการ
๑๘. นางสาวศิยาภรณ์ ถิตย์ถนอม	ครู คศ.๑	กรรมการ
๑๙. นางสาววรภรณ์ อุดรไธ	ครู คศ.๑	กรรมการ
๒๐. นายเอกรินทร์ จำปา	ครู คศ.๑	กรรมการ
๒๑. นางสาวกาญจนาพร ศรีประทุม	ครู คศ.๑	กรรมการ
๒๒. นางสาวอัญชิสา ชำนาญ	ครู คศ.๒	กรรมการและเลขานุการ

หน้าที่

๑. วางแผนการดำเนินงานวิชาการ กำหนดสาระรายละเอียดของหลักสูตรสถานศึกษา และ
แนวการจัดสัดส่วนสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัด
กาฬสินธุ์ ให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๒

๒. รวบรวมข้อมูล...

๒. รวบรวมข้อมูลพื้นฐาน สภาพปัจจุบัน ความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น นโยบาย จุดเน้น วิสัยทัศน์ อัตลักษณ์ของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ ตามแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดกาฬสินธุ์

๓. ดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ เสร็จสมบูรณ์ครบองค์ประกอบ โดยปรับปรุงให้เหมาะสมกับเด็กและสภาพท้องถิ่น

๔. ประสานความร่วมมือจากบุคคล หน่วยงาน องค์กรต่างๆ และชุมชน เพื่อให้การใช้ หลักสูตรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและคุณภาพ

๕. ประชาสัมพันธ์หลักสูตร และการใช้หลักสูตรแก่นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและ ผู้เกี่ยวข้องและนำข้อมูลป้อนกลับจากฝ่ายต่างๆ มาพิจารณาเพื่อปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์

๖. ส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้

๗. ติดตามผลการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นรายบุคคล ในแต่ละปีการศึกษา เพื่อปรับปรุง และ พัฒนาการดำเนินงานด้านต่างๆของสถานศึกษา

๘. ตรวจสอบ ทบทวน ประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู และการบริหารหลักสูตร ระดับสถานศึกษาในรอบปีที่ผ่านมา แล้วใช้ผลการประเมินเพื่อวางแผนพัฒนาการปฏิบัติงานของครู และการบริหารหลักสูตรในปีการศึกษาต่อไป

๙. รายงานผลการปฏิบัติงานและผลการบริหารหลักสูตรของสถานศึกษา โดยเน้นผล การพัฒนาคุณภาพนักเรียนต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สาธารณชนและผู้ที่เกี่ยวข้อง

ให้คณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้ง ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มกำลัง ความสามารถสำเร็จตามวัตถุประสงค์ เกิดประสิทธิภาพและบังเกิดผลดีแก่ทางราชการต่อไป

ทั้งนี้ ตั้งแต่ วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๘

สั่ง ณ วันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๘

(นายเจษฎา เวียงพล)

ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์

ประกาศศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์
เรื่อง ให้ใช้หลักสูตรสถานศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ พุทธศักราช ๒๕๖๕
(ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๖๘)

ด้วยกระทรวงศึกษาธิการ ได้ประกาศให้สถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยทุกสังกัด ใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ โดยนำหลักสูตรนี้ไปใช้และปรับปรุงให้เหมาะสมกับเด็กและสภาพท้องถิ่น ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ จึงได้จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ พุทธศักราช ๒๕๖๕ เพื่อกำหนดแนวทางจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและสภาพท้องถิ่น ปัจจุบันด้วยสภาพการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สังคมและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ

จึงอาศัยตามความพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ ในการจัดการเรียนรู้ และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี มุ่งเน้นการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับศักยภาพและข้อจำกัดของผู้เรียนแต่ละบุคคล เพื่อส่งเสริมให้ทุกคนสามารถเข้าถึงการศึกษาอย่างเท่าเทียม โดยเน้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพ และสามารถดำรงชีวิตในสังคมยุคดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพและส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต การจัดการศึกษาแบบยืดหยุ่นและการใช้เทคโนโลยีเพื่อรองรับความหลากหลายของผู้เรียน

ดังนั้น ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ จึงได้ดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา พุทธศักราช ๒๕๖๕ (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๖๘) เพื่อให้การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ได้รับการพัฒนาตั้งแต่แรกเกิดหรือแรกพบความพิการ ถึง ๑๘ ปี โดยยึดหลักการของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ และหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ให้กับเด็กปฐมวัย มุ่งเน้นการพัฒนาเด็กอย่างรอบด้านทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม สติปัญญาและทักษะจำเป็นเฉพาะความพิการ อันจะส่งผลให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ เน้นการเรียนรู้ที่เหมาะสมของแต่ละบุคคล รวมทั้งพัฒนาทักษะชีวิตและการเรียนรู้ตลอดชีวิตพร้อมกับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือเสริมสร้างการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงความสามารถ ความถนัด ความสนใจและความต้องการจำเป็นพิเศษของแต่ละบุคคล ตามกระบวนการให้บริการช่วยเหลือระยะแรก สำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

ประกาศ ณ วันที่ ๒ เดือนเมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๘

(นายสุชมรรค์ อัครเศรษฐัง)

ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

(นายเจษฎา เวียงพล)

ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์

ທັກສູຣສຖານຕຶກຯ

ສູນຍຶກາຣຕຶກຯພິເສຯ ປຣະຈຳຈັງຫວັດກາຟຸໂນນຸ ພຸກຣຕັກຣາຯ໒໕໒໕

(ເວບ໌ບຣ໌ບປຣຸງ ພຸກຣຕັກຣາຯ໒໕໒໒)